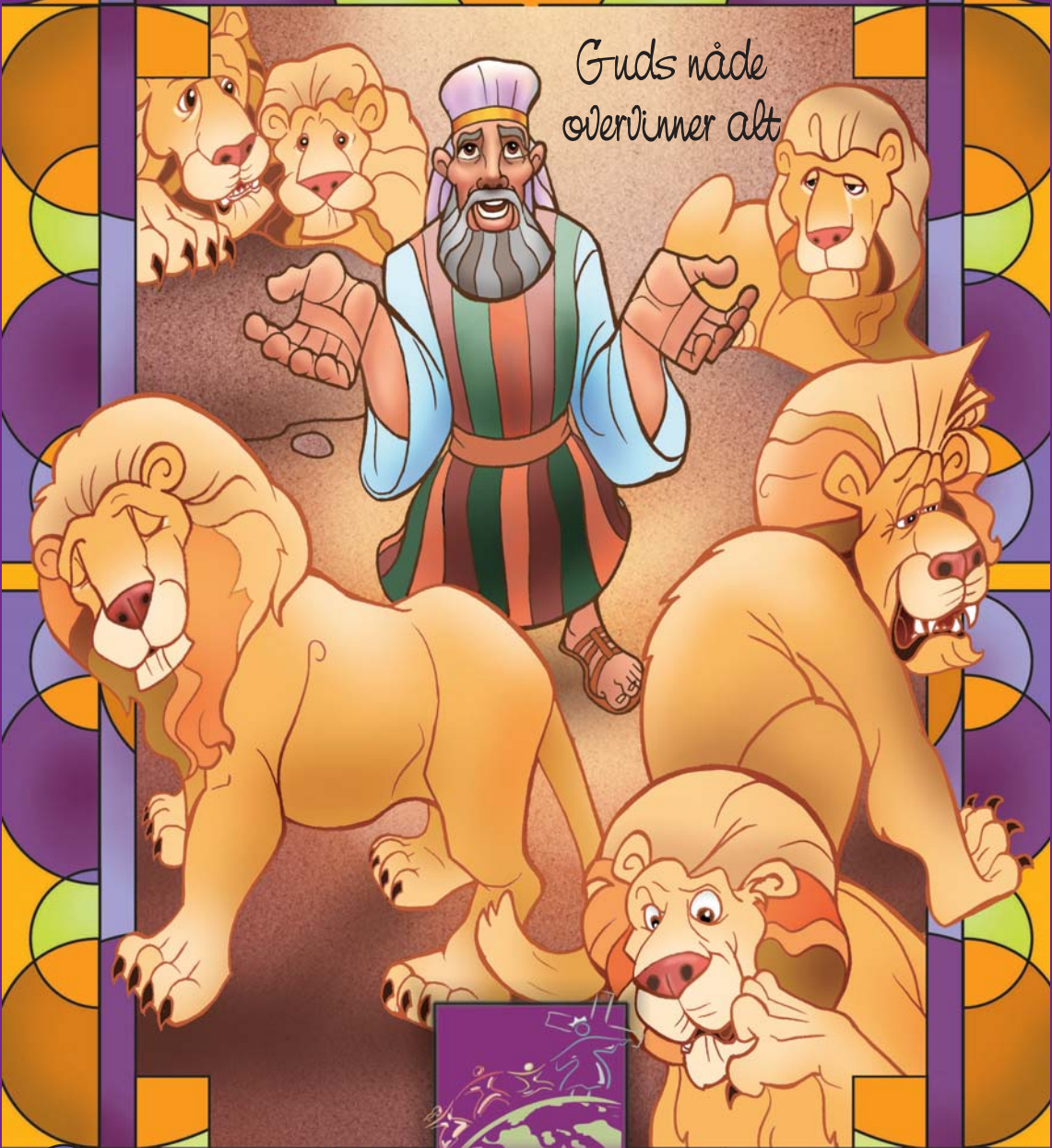

D PowerPoints D

Guds nåde
overvinner alt

D

D

Tredje kvartal

Bibelstudieguide for lærere

PowerPoints®

PowerPoints®

Et ressurshefte for lærere og ledere i sabbatsskolen, klasse 10-14 år

Oversikt over GraceLink-leksene

År D, tredje kvartal

REDAKTØR	<i>KATHLEEN BEAGLES</i>
REDAKSJONSSEKRETÆR	<i>DANIELLA VOLF</i>
GRACELINK MATERIALEKOORDINATOR	<i>PATRICIA HABADA</i>
GENERALKONFERENSENS SABBATSSKOLELEDER	<i>JAMES ZACKRISON</i>
GENERALKONFERENSENS RÅDGIVER	<i>LOWELL COOPER</i>
RÅDGIVENDE REDAKTØR	<i>ANGEL M. RODRÍGUEZ</i>
ILLUSTRASJONER OG UTSMYKNING	<i>REGER SMITH, JR.</i>
DESIGNER	<i>EMILY HARDING, MADELYN GATZ</i>
ELEKTRONISK LAYOUT	<i>SHIRLEY M. BOLIVAR</i>
ILLUSTRASJONER	<i>EMILY HARDING</i>
FRAMSIDEN	<i>JUSTINEN CREATIVE GROUP</i>
OVERSETTELSE TIL NORSK	<i>CRISPEN T.P. DE LANGE</i>
KORREKTUR	<i>CATHRINE OLDEBRÅTEN HANSEN</i>
GRAFISK BEARBEIDELSE FOR NORSK BOKFORLAG	<i>TOMMY BÄCKSTRÖM</i>

En utgivelse av: The Sabbath School and Personal Ministries Department

General Conference of Seventh-day Adventists

12501 Old Columbia Pike

Silver Spring, MD 20904-6600, U.S.A.

Bibelhenvvisninger er tatt fra 1978/96-oversettelsen av Bibelen, med unntak av tekster merket NB (Bibelen Den Hellige Skrift, Norsk Bibel A/S, 1988), NTR (Bibelselskapets Det nye testamente revidert, 2003-) og BGO (Bibelen Guds Ord, Bibelforlaget, 1997).

Lærer-/lederveiledning for klasse 10-14. Utgis fire ganger i året. Teksten er opphavsrettslig beskyttet © 2003 av the General Conference Corporation of Seventh-day Adventists, 12501 Old Columbia Pike, Silver Spring, Maryland 20904-6600, U.S.A.

Leksematerialet kan bestilles ved å kontakte Norsk Bokforlag på tlf. 32 16 15 60, faks 32 16 15 51 eller e-post:

salg@norsk bokforlag.no, eller skriv til:

Norsk Bokforlag, Vik Senter, PB 103, 3529 Røyse

Hvem har laget dette materialet?

Skribentene –

Audrey Boyle Andersson er skribent/redaktør på frilansbasis og konsulent for barnearbeidet i England og Sverige.

Kathleen Beagles arbeidet som lærer på videregående nivå da dette heftet ble skrevet.

Jackie Bishop er leder for barnearbeidet i Rocky Mountain Conference, i Denver, Colorado.

Linda Carlyle er skribent på frilansbasis og underviser sine egne barn på hjemmeskole i Medford i Oregon.

Dwain Esmond er assisterende redaktør for bladet Message ved Review and Herald Publishing Association i Hagerstown, Maryland.

Kathy Goddard underviste i engelsk og var aktivt engasjert i det religiøse livet på ungdomsskolen i Hagerstown, Maryland, da dette heftet ble skrevet.

Linda Koh er leder for barnearbeid, familiearbeid og kvinnemisjon i Divisjonen for det sørlige Asia og Stillehavet i Silang, Cavite, på Filippinene.

Deena Wagner er skribent og PR-arbeider fra Great Barrington, Massachusetts.

Oppgaveforfatter –

Ken Stiles koser seg med å lage bibeloppgaver med et godt poeng. Han bor og arbeider i Luray, Virginia.

Innhold

FELLESSKAP *Vi gjenspeiler Guds kjærlighet i familien.*

- 1 Et slektstre basert på Guds kjærlighet - - - - - 8
- 2 Vennskapelig veiskille - - - - - 18
- 3 Smør deg med tålmodighet - - - - - 28
- 4 Krangel mellom brødre - - - - - 36

TJENESTE *Vi tjener andre best ved å adlyde og hjelpe.*

- 5 Hva er lydighet? - - - - - 44
- 6 En rømling belønnes - - - - - 54
- 7 Bruk talentene, ikke mist dem - - - - - 64
- 8 Ikke tie, men tale - - - - - 74

TILBEDELSE *Guds nærvær endrer våre liv.*

- 9 Spis, drikk og vær sunn - - - - - 84
- 10 Ansikt til ansikt med ilden - - - - - 94
- 11 En konge på sine knær - - - - - 104
- 12 Løvelunsi - - - - - 114

NÅDE I PRAKSIS *Vi stoler på Guds fred og deler den med andre.*

- 13 Krig, krig, og atter krig - - - - - 122

Denne leksehjelpen handler om . . .

FELLESSKAP

Vi gjenspeiler Guds kjærlighet i familien (Lekse 1-4).

- En mann starter tradisjonen med å reise til fjerne land for Gud.
- En rik onkel deler landet med nevøen sin.
- To koner klarer ikke å komme overens.
 - En kone og en sønn sendes bort i eksil.

- **Å vise de andre i familien Guds kjærlighet.** Vi får en forståelse av at Gud har en plan for familien vår, og vi ønsker å bli en del av den planen.

• **Å tjene andre ved at vi er villige til å hjelpe dem og adlyde Gud.** Når vi blir fylt

av Jesu kjærlighet, bruker vi evnene våre til fulle for å kunne vise andre ekte kjærlighet.

TJENESTE

Vi tjener andre best ved å lyde og hjelpe (Lekse 5-8).

- Kristne slaver (arbeidstakere) skal gjøre som sjefen sier.
- Kristne slaveherrer (sjefer) skal være omtenk-somme og overbærende.
- Når vi får en gave, bør vi bruke den til noe.
 - Selv i fengsel bør vi fortsette å fortelle andre om Jesus.

- **Å la Guds nærvær få forandre på**

oss. Når vi lar Gud få komme inn i våre liv, utvikler vi tillit til ham og til hans plan for oss.

TILBEDELSE

Guds nærvær endrer våre liv (Lekse 9-12).

- Fire unge menn velger å ta vare på helsen sin.
- Tre gutter går i ilden for Gud, sammen med Guds Sønn.
- En konge mister forstanden til han skjønner hvem som har kontrollen.

Velkommen til PowerPoints, som denne gangen handler om Guds kjærlighet og nåde.

Det er en kraft som er

uendelig, bunnsolid og evig-varende, som oppsøker oss, finner oss,

tilgir oss, befri oss og fyller oss med alt vi trenger for å kunne leve et fullstendig og fantastisk liv i ham.

NÅDE I PRAKSIS

Vi stoler på Guds fred og deler den med andre (Lekse 13).

- Å stole på denne verdens borger, våpensystemer og maktapparater fører bare med seg krig og mer krig.

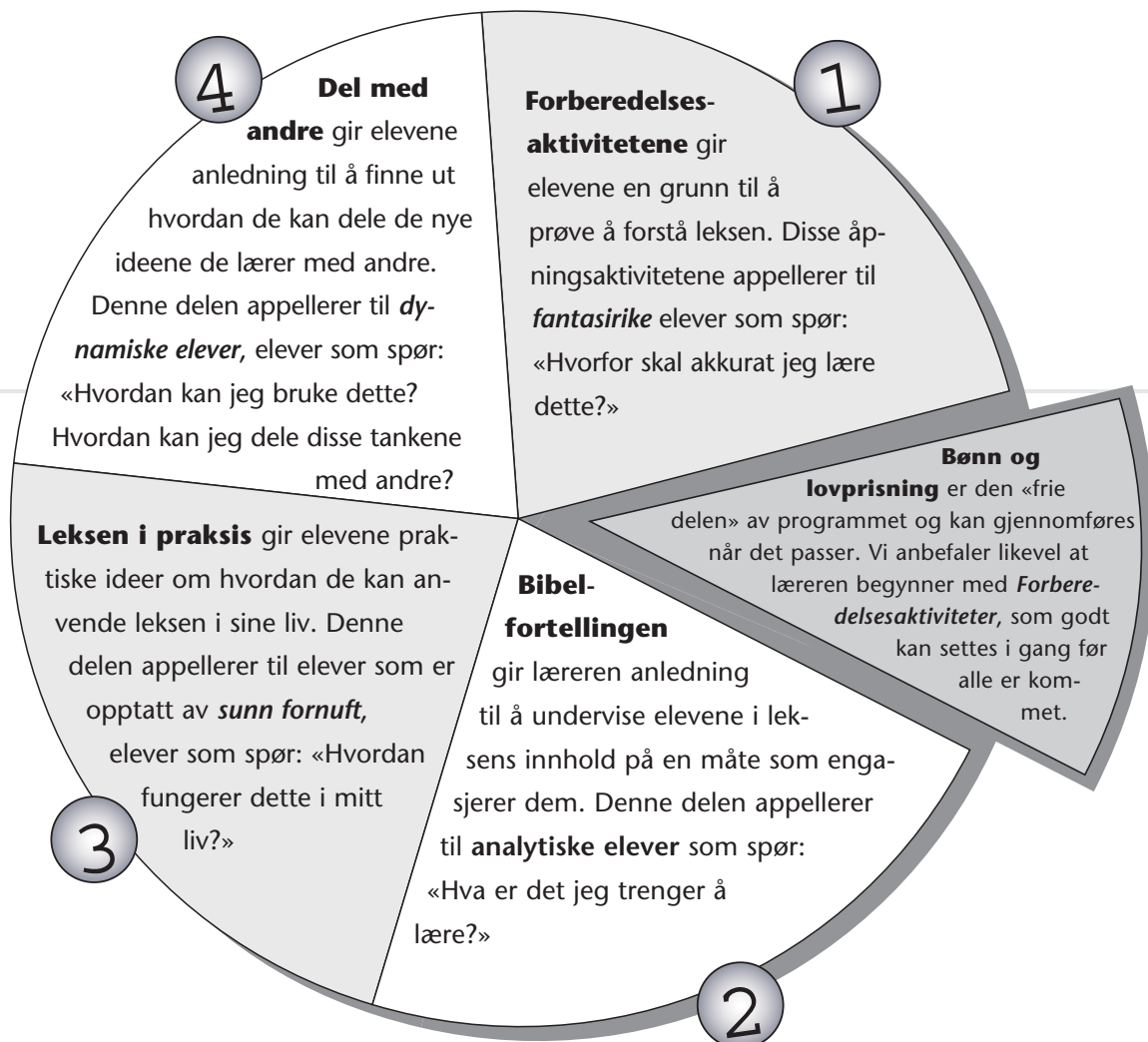
Til ledere / lærere / foreldre

Vi har utviklet denne lærerveiledningen for å kunne ...

A. Introdusere ukens lekse på sabbaten, slik at vi inspirerer elevene til å lese leksen hver dag i uken som følger.

B. Fokusere hele sabbatsskolen om én «Power Point», altså én setning som handler om Guds nåde (Gud elsker meg), vår respons til Guds nåde (jeg elsker Gud), hvordan Guds nåde hjelper oss i vårt forhold til medmennesker og resten av skaperverket (vi elsker hverandre), eller tjeneste (Gud elsker også deg).

C. Nå ut til elevene på den måten som er best tilpasset den enkeltes læreevner. Leksene følger en naturlig læringscyklus, med teori etterfulgt av praksis og diskusjon. Samtidig kobler vi ukens «Power Point» (tema) til aktivitetene. Vi forsøker å gjøre leksen spennende og givende for den enkelte med følgende faste aktiviteter:

D. Gi elevene oppgaver som engasjerer og involverer slik at de lettere kan ta til seg det som blir sagt. Slike oppgaver blir alltid fulgt av en *oppsummering*, hvor læreren stiller spørsmål som skal få elevene til å tenke på det de nettopp har gjort/oplevd. Oppsummeringen skal også hjelpe elevene til å tolke informasjonen og anvende den i sine egne liv.

E. Engasjere sabbatsskolelærerne nye og fleksible måter.

- Hvis klassen er liten, er det som regel nok med én lærer.
- Er klassen stor, kan det være lurt å la én voksen lede mens andre frivillige voksne hjelper til med aktiviteter i mindre grupper. Slik får de frivillige lederne gode muligheter til å engasjere seg i elevenes dynamiske læringsprosess, samtidig som det krever mindre forberedelsestid av lederen.
- Et kreativt alternativ kan være å engasjere flere ledere/lærere som har forskjellige personlige undervisningsstiler til å lede forskjellige deler av programmet.

(Hvis du ønsker mer informasjon om pedagogikk og læringssykluser for barn, finnes det en mengde litteratur om emnet. Ta gjerne kontakt med din lokale pastor, Syvendedags Adventistsamfunnets barne- og ungdomsavdeling, eller Norsk Bokforlag.)

Når du benytter deg av denne lærerveiledningen ...

Prøv å følge den naturlige læringssyklusen som er beskrevet, men tilpass gjerne stoffet slik at programmet passer til forholdene der du er.

Les gjennom «programnotater» i god tid før du skal ha leksen, slik at du kan få tak i nødvendig utstyr som foreslås under hver aktivitet.

Før kvartalet begynner, kan det være lurt å forsikre deg om at du har tilgang til følgende materialer:

- Bibler
- Store papirark – rull med gråpapir, aviser i stort format
- Vanlige A4 ark
- Blyanter, kulepenner, tusjpenner, fargestifter, fargeblyanter, voksstifter
- Saks, lim
- Andre hobbymaterialer som du har tilgang til (glitter, trebiter, dusker, farget garn, osv.)
- Andre materialer og utstyr som står oppført under hver ukes program

Lekse	Bibelfortellingen	Henvisninger	Power Text	PowerPoint	Materiell
 FELLESSKAP: Vi følger Gud over alt hvor vi går.					
1	Abraham tar med seg familien og reiser til Kanaan.	1. Mosebok 11,10-12,9; <i>Alfa & Omega 1</i> , s. 105-106	1. Mosebok 18,19	Gud har en plan for familien.	Se side 9
2	Abraham lar Lot få velge først	1. Mosebok 13; <i>Alfa & Omega 1</i> , s. 114, 115	1. Mosebok 13,8	Vi viser hensyn til andre.	Se side 19
3	Abraham tar saken i egne hender og angrer på det.	1. Mosebok 16; <i>Alfa & Omega 1</i> , s. 126-128	Hebreerne 6,15	Vi følger Guds plan.	Se side 29
4	Familietrøbbel hos Abraham.	1. Mosebok 21,1-21; <i>Alfa & Omega 1</i> , s. 126-128	Efeserne 5,21	Gud hjelper oss til å være gode mot andre.	Se side 37
 TJENESTE: Vi tjener andre best ved å adlyde og hjelpe.					
5	Paulus gir råd til slaver og slaveeiere.	Efeserne 6,5-9; <i>Messages to Young People</i> , s. 228-230	Efeserne 6,7	Vi tjener Gud når vi tjener andre.	Se side 45
6	Paulus mekler mellom en slave og en slaveeier.	Filemon 1-22; <i>Alfa & Omega 6</i> , s. 310-313	Matteus 5,24	Vi viser andre Jesu kjærlighet.	Se side 55
7	Tre tjenere får tildelt talenter.	Matteus 25,14-30; <i>Christ's Object Lessons</i> , s. 325-365	Romerne 12,6	Vi bruker talentene til å tjene andre.	Se side 65
8	Paulus forkynner om Jesus, selv i stor motgang.	Apostlenes gjerninger 9,15.16; 20,22-24; <i>Alfa & Omega 6</i> , s. 349-352	Apostlenes gjerninger 18,9.10	Jesus gir oss nytt liv.	Se side 75
 TILBEDELSE: Guds nærvær endrer våre liv.					
9	Daniel og vennene velger å følge Gud.	Daniel 1; <i>Alfa & Omega 3</i> , s. 241-248	1. Korinter 10,31	Helsen er en gave fra Gud som vi må ta vare på.	Se side 85
10	Daniels venner redde fra den glødende ovnen.	Daniel 3; <i>Alfa & Omega 3</i> , s. 257-263	Daniel 3,28	Vi stoler på at Gud er med i alle situasjoner.	Se side 95
11	Nebukadnesar lærer at Gud er størst.	Daniel 4; <i>Alfa & Omega 3</i> , s. 264-268	Daniel 4,37	Den Hellige Ånd virker i våre liv.	Se side 105
12	Daniel redde fra løvehulen.	Daniel 6; <i>Alfa & Omega 3</i> , s. 280-286	Salmene 56,4.5	Vi stoler på Guds beskyttelse.	Se side 115
 NÅDE I PRAKSIS: Vi stoler på Guds fred og deler den med andre.					
13	Daniel får et syn om framtiden.	Daniel 11,1-12,3	Daniel 12,3	Vi stoler på fredens Gud, ikke verdens ledere.	Se side 123

Et slektsstre basert på Guds kjærlighet

FELLESSKAP Vi gjenspeiler Guds kjærlighet i familien.

Power Text

«Jeg har utvalgt ham for at han skal pålegge sine sønner og etterkommere å holde seg til Herrens vei og gjøre det som er rett og riktig.» (1. Mosebok 18,19).

Nøkkeltekst og henvisninger

1. Mosebok 11,10-12,9; *Alfa & Omega 1*, s. 105-106; fortellingen på side 16 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at Gud har en plan for familien deres.

Føle at de er en del av Guds plan for familien deres.

Gi respons ved å bidra til samarbeid og forståelse i familien sin.

Power Point

Gud har en plan for familien vår.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

I gammeltestamentlig kultur spilte familien en viktig og sentral rolle. Når Gud ber Abram om å reise til et sted langt borte, tar han med seg familien sin og gjør som Gud sier. Løftene om velsignelser som Gud gir til Abram, gjelder ikke bare for Abram, men også for hans barn og etterkommere.

Denne leksen handler om fellesskap

På samme måte lover Gud velsignelser til de som følger hans plan i dag. Velsignelsene som Gud lover er tilgjengelige for alle i familien. Hver og en av oss spiller en viktig rolle. Når hvert familiemedlem følger Guds plan, kan Gud velsigne familien ekstra spesielt.

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
1	Velkommen	Etterhvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. Slegtstrær B. Familieprofiler C. Familiemetafor	– Papir, blyanter, teip, Bibler – Liste over kategorier, blyanter, Bibler – Dikt, papir, blyanter, Bibler
	* Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Omriss av tre, blad av papir, blyanter, teip
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Bibler
			Opplev bibelfortellingen	– Kopier av manus (s. 132), Bibler
			Utforsk Bibelen	– Bibler, papir, blyanter
3	Leksen i praksis	10-15 min.	Familiepuslespill	– Penner eller blyanter, saks, kopier av puslespill
4	Del med andre	10-15 min.	Biten som mangler	– Papir, blyanter

Lærerens «verdt å vite»

Slegtstavler er en svært viktig del av historien i Det gamle testamentet. Siden familien var en såpass sentral enhet i samfunnet på bibelsk tid, var det viktig for enkeltpersonen å vite hvilken slekt han eller hun tilhørte. For eksempel så måtte en prest kunne bevise at han stammet fra Arons slekt.

Dessuten var familien på bibelsk tid en mye større enhet enn det den er i dag. Når en kvinne ble gift, forlot hun familien sin og ble en del av mannens slekt. Den omfattet ofte flere koner, barn, barnebarn, besteforeldre, slaver og tjenere. Slegtens overhode var den eldste mannen.

«Det sterkeste beviset på kraften i kristendommen, er en harmonisk og hyggelig familie. Dette vil kunne overbevise andre om sannheten bedre enn noe annet, for det er et levende vitnesbyrd om Guds forvandlende kraft på hjertet.

Gud har bundet oss sammen som medlemmer i én stor familie, og det medfører forpliktelser. Det å holde Guds bud innebærer at vi tjener og hjelper andre» (*Testimonies 4*, s. 339, 340).

*Hvordan har Gud ledet min familie?
Hvordan tar jeg imot når han leder meg?
Hva har det å si for mitt liv at jeg er en del av Guds store familie?*

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør om noen har noe spesielt som de har lært, gjort eller laget under bibelstudiene denne uken.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. Slektstrær

Materiell:

- papir
- blyanter
- teip
- Bibler

Si: **I dag skal vi prøve å konstruere vårt eget slektstre. Tegn et stort tre på arket deres. På stammen skriver dere navnene til besteforeldrene deres, pluss oldeforeldre, tippoldeforeldre og så langt tilbake som dere kjenner til. Så fyller dere inn så mange navn til slektninger – tanter, onkler, søskenbarn – som dere husker, på grenene. Lag streker som viser hvordan de er beslektet med hverandre. Til sist tegner dere et lite bilde eller symbol ved siden av alle personene som dere kjenner personlig. Bildet skal være av noe som er typisk for den personen, som for eksempel en hobby eller noe som de liker.**

Fest trærne på veggen med teip og be noen av elevene om å fortelle om slektstreet sitt eller personen som de liker best på treet.

Oppsummering

Spør: **Er det noen som kan nevne noen trekk som er typisk for forskjellige medlemmer i slekten eller familien deres? (Det kan være en viss hårfarge, en viss oppførsel, talenter.) Hvilke karaktertrekk er det som gjør familien deres unik?**

Si: **Gud har gjort alle familier unike. Han har en spesiell plan for hver familie. Dessuten har han en spesiell oppgave for deg innenfor din familie. Nå skal vi finne fram til ukens Power Text, 1. Mosebok 18,19. Der ser vi at Gud gir Abraham spesielle instruksjoner om hvordan han skal lede familien når de tilber Gud. I dag skal vi lære mer om at:**

Gud har en plan for familien vår.

Materiell:

- liste over kategorier
- blyanter
- Bibler

B. Familieprofiler

Kopier følgende liste over kategorier over på et ark. Føl deg fri til å legge til eller fjerne kategorier i henhold til klassens sammensetning. Del ut ett ark til hver elev.

Noen som er det eldste barnet i familien sin _____.

Noen som er det yngste barnet i familien sin _____.

Noen som har tvillinger i familien sin _____.

Noen som har en storebror _____.

Noen som er enebarn _____.

Noen som bare er gutter i familien _____.

Noen som bare er jenter i familien _____.

Si: Når jeg sier ifra, vil jeg at dere skal finne en person som passer til hvert punkt og få dem til å skrive navnet sitt på streken. Dere får bare stille spørsmål til én person av gangen. Hvis du har en liten sabbatsskolegruppe kan du også legge til: **Det er lov å gå tilbake til de dere har spurt og stille dem et nytt spørsmål.**

Oppsummering

Gjennomgå kategoriene og be elevene fortelle hvem de har fått til å skrive navnet sitt, eller oppsummer i mindre grupper med en voksen leder i hver gruppe.

Si: Alle tilhører en familie, samtidig som alle har forskjellige oppgaver innenfor familien. Uansett er vi alle med på å tilføre familien noe spesielt.

Spør: Hva for noe spesielt bidrar dere med i familien deres? Er det noe spesielt som dere kunne bidra med i menighetsfamilien deres?

Si: Gud hadde en spesiell plan for Abraham. Vi kan lese mer om den i 1. Mosebok 18,19.

Gud har en plan for familien vår.

C. Familiemetafor

Les følgende dikt om en familie for elevene dine:

Familien min er en gryte med suppe.

Faren min er selve gryten, sterk og trygg, som holder oss sammen.

Moren min er kraften, smakfull og varm, som omgir oss.

Jeg er poteten, klumpete og god.

Lillebroren min er krydderet, som fyller alt med god smak.

Si: Dette er en rekke metaforer. Vi bruker metaforer som bilder for å beskrive noe annet. Kommer dere på noen metaforer som kan beskrive familien deres? Gjennomfør en idémyldring. Gi noen ideer som kan få dem i gang, som for eksempel: en bondegård, et medisinskap, en datamaskin, et kjøleskap, havet – hva som helst der individuelle deler til sammen utgjør en helhet. Gi elevene fem minutter til å skrive ned en metafor som beskriver familien deres.

Oppsummering

Be elevene fortelle resten av klassen om metaforene de har funnet på. **Si: Alle delene i en metafor jobber sammen for å gi et helt bilde. I fami-**

Materiell:

- dikt
- papir
- blyanter
- Bibler

liene våre jobber vi også sammen for å danne et helt bilde. Gud har en spesiell plan for hver familie og en spesiell rolle og oppgave til deg innenfor familien din. Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, 1. Mosebok 18,19. Gud ba Abraham om å gjøre noe helt spesielt, nemlig å lede familien sin i tjeneste og troskap mot ham. I dag lærer vi mer om at:

Gud har en plan for familien vår.

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene som elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene som elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Nevn fødselsdager, spesielle hendelser eller viktige ting som elevene har opplevd eller fått til siden sist. Ønsk spesielt alle besøkende varmt velkommen og introduser dem for hele klassen.

Forslag til sanger

Fader du har skapt meg (*Barnesangboka*, 52)

Slik som han har elsket (*Rop det ut*, 345)

La oss vandre i lyset (*Barnesangboka*, 177)

Materiell:

- omriss av et tre
- papirblad
- blyanter
- teip

Bønn

«Plant» en grein i en plantepotte så det ser ut som et lite tre, eller tegn et tre på gråpapir og fest det på veggen. Bruk dette i tre uker framover. Del ut stykker med papir formet som blad fra et tre til elevene. Si: **Alle sammen har vi en spesiell plass på Guds slektstre. Treet til Gud har plass til alle mennesker. Skriv navnet til en person i familien din eller en slektning som du**

gjerne vil nevne spesielt i bønnene dine. Heng så bladet på Guds slektstre. Be for hvert individ som står på bladene, og for hver familie som er representert. Be også om at hver enkelt elev skal oppdage Guds spesielle plan for dem.

Materiell:

- kollektkurv

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Kollekt

Dekk en eske med bilder av mange ansikter. Velg mange forskjellige aldre og situasjoner som kan gjenspeile variasjonen i Guds familie. Si: **Når vi gir kollekt, hjelper vi andre til å få høre om Guds kjærlighet og til å bli en del av hans familie.**

* Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler

Spør: **Har du og familien din noen gang opplevd å flytte til en helt ny by og et nytt nabolag? Hvordan var det?** Hvis det er noen elever som aldri har opplevd å flytte, kan du si: **Forestill dere at faren deres kom til dere etter sabbatsskolen i dag og sa at dere skulle flytte til et fremmed land. Hva ville dere følt da? Hva ville dere savnet mest? På hvilken måte kunne det å flytte være en del av Guds spesielle plan for deg og familien din? I dagens lekse ber Gud en familie om å flytte slik at hans spesielle plan for deres liv kan bli til virkelighet.**

Opplev bibelfortellingen

Materiell:

- kopier av manus (s. 132)
- Bibler

Be elevene lese i tur fra 1. Mosebok 11,10 – 1. Mosebok 12,9. Velg så to stykker til å være Abraham og Sarah, og en person til å være fortelleren. Del ut kopier av manuset (s. 132) til

hver deltaker.

Oppsummering

Spør: **Har dere noen eksempler på at Gud har ledet familien deres? Hva føler dere er Guds plan for familien deres? Er dere alltid fornøyd med det familien deres gjør? Hvorfor eller hvorfor ikke? Hvorfor tror dere det er viktig å be Gud om hans vilje når familien skal ta avgjørelser? Husk:**

Gud har en plan for familien vår.

Utforsk Bibelen

Del elevene inn i seks grupper og gi hver gruppe en familie fra Bibelen som de skal undersøke nærmere. Be dem om å lese versene de får oppgitt og så svare på spørsmålene:

1. Samuel 1 (Samuel)
1. Samuel 2,12-17 (Eli)
2. Mosebok 2,1-10 (Moses)
- Lukas 1,5-17, 56-66; 3,1-18

(Døperen Johannes)

- Dommerne 13; 16,23-30 (Samson)
1. Mosebok 6,9-22 (Noah)
 - Hva var Guds plan for denne familien?
 - Fulgte de Guds plan?
 - Hva var grunnen til at det lyktes eller ikke lyktes for dem?

Be hver gruppe om å fortelle resten av klassen hva de har kommet fram til.

Spør: **Hva var det som gjorde at det gikk bra for noen av familiene og ikke for andre?**

Si: **Gud hadde en plan for alle familier. Han har også en plan for din familie. Vi er alle en del av Guds plan. Husk:**

Gud har en plan for familien vår.

Alternativ aktivitet

Del elevene inn i fire grupper. Gi en av følgende stamtavler til hver gruppe: Matteus 1,2-16; Rut 4,18-22; 1. Mosebok 35,22-26; 1. Mosebok 25,1-4.

Si: **I Bibelen finner vi mange stamtavler. En stamtavle er en liste over slekten til en person som går langt tilbake i tid. Lag et diagram over den bibelske stamtavlen dere har fått av læreren. Strek under**

Materiell:

- Bibler

Materiell:

- Bibler
- papir
- blyanter

alle navnene som dere kjenner igjen og vet noe om. Prøv å finne fram til Guds spesielle plan for den slekten gjennom hele stamtavlen.

Etterpå ber du hver gruppe fortelle hva de har kommet fram til. Si: **Gud har**

også en plan for vår familie. Hver enkelt person i familien har en spesiell rolle i Guds plan.

Gud har en plan for familien vår.

3

Leksen i praksis

Familiepuslespill

Materiell:

- penn eller blyanter
- saks
- kopier av puslespill

Del elevene inn i par. Gi hver elev en penn eller blyant, tilgang til saks, og et «blankt» puslespill. (Tegn biter som likner på et puslespill på et blankt ark. Kopier dette opp så det er nok så alle får én.)

Si at elevene skal tenke på forskjellige personer i slekta si og skrive et av navnene i hver bit av puslespillet. I tillegg skal de skrive noe spesielt som kun den personen bidrar med i slekta. Når elevene har fylt ut hver bit av

puslespillet, ber du dem om å klippe bitene forsiktig fra hverandre og bytte bitene med den andre på gruppen sin.

Nå setter alle elevene sammen det nye puslespillet som de har fått. På denne måten blir de klar over alle personene og egenskapene/handlingene som til sammen bidrar til Guds store familie.

Si:

Gud har en plan for familien vår.

Notater

4

Del med andre**Biten som mangler****Materiell:**

- papir
- blyanter

Fortsett å bruke familiepuslespillet. Be alle om å se på familiepuslespillet sitt. Be dem tenke over om det er noen på puslespillet som kanskje ikke er klar over at de er en del av Guds plan.

Etterpå ber du hvert par om å gjennomføre en idémyldring omkring disse personene. Be dem tenke på hvordan de kan hjelpe personene til å bli klar over hvor viktige de er og hvordan de passer inn i Guds familie.

Gud har en plan for familien vår.

Avslutning

Avslutt med en bønn om at hver elev skal få anledning til å fortelle de andre i familien sin om Guds fantastiske plan for familien.

Et slektstre basert på Guds kjærlighet

Nøkkeltekst og henvisninger

1. Mosebok 11,10-12,9; Alfa & Omega 1, s. 105-106

Power Text

«Jeg har utvalgt ham for at han skal pålegge sine sønner og etterkommere å holde seg til Herrens vei og gjøre det som er rett og riktig.» (1. Mosebok 18,19)

Power Point

Gud har en plan for familien vår.

Har du opplevd at noen har sagt til deg: «Du ser nøyaktig ut som...» Har du noen gang tenkt at det er mer enn utseendet som går videre fra den ene generasjonen til den neste? Tro og familietradisjoner blir også ført fra den ene generasjonen til den neste.

Du er i et familieselskap. Du sitter på en sofa i et hjørne og kjeder deg. Så er det plutselig en av de gamle grandtante dine som drar fram et digert, gammelt bildealbum ut av den mørke vesken sin. Med ett blir selskapet spennende. Urgamle fotografier i svarthvitt og med frynsete kanter viser slektninger fra 100 år siden og enda lenger tilbake. Du oppdager at du ser utrolig lik ut på bestemoren din da hun var på din alder. Og du ser hvor langt tilbake den karakteristiske haken eller nesens faktiske går.

Noen ganger er slike gamle fotografier det eneste forbindelsesleddet vi har mellom oss selv og slektninger fra gamle dager. Mange ganger vet vi ingenting om deres historie – kanskje kjenner vi ikke engang hele navnet deres. Men selv om vi kanskje ikke vet så mye om de gamle slektningene våre, er det likevel noen trekk som lever videre i oss.

Mange synes kanskje ikke at forfedre og fjerne slektninger er så viktig, men i gammeltestamentlig tid tenkte de ikke slik. Den gang var familien en av de viktigste byggesteinene i samfunnet. Det skjønner vi når vi for eksempel ser på de lange slektstavlene som står flere steder i Bibelen. Et eksempel finner vi i 1. Mosebok 11. Hver eneste far og sønn er ført opp og husket. Og selv om vi ikke kan se om en karakteristisk nese eller hake viste seg i generasjon etter generasjon, ser vi andre trekk som ble ført videre fra foreldre til sine barn.

Takket være nøye nedskrevne slektstavler, kunne Abraham lese navnet på alle forfedrene sine, helt tilbake til Adam. Slekten hans gikk bakover i tid gjennom

Sem, Noah, Metusalem, Enok og Set. Disse gudfryktige mennene hadde etablert en familietradisjon hvor de tilba Gud og tjente ham. Og tradisjonen hadde blitt videreført helt fram til Abraham. Han kjente også Gud og tilba ham på grunn av familien. Selv om han bodde midt i et hedensk samfunn og var omgitt av avgudsdyrkelse, tilba Abraham kun Jahve.

På Abrahams tid ble det sett som en velsignelse fra Gud å ha en stor familie. Men Abraham og Sara hadde ikke fått noen barn. Det må ha vært en stor skuffelse for dem. Kanskje spurte de seg selv hvorfor Gud holdt tilbake denne store velsignelsen. Så en dag talte Gud til Abraham.

«Jeg vil gjøre deg til et stort folk,» sa Gud (1. Mosebok 12,2). Litt av et løfte å få fra Gud! Et løfte om mange barn! Etter alle årene uten barn må dette ha gjort Abraham veldig glad. Men Gud hadde mer han ville si.

«Jeg vil velsigne deg og gjøre ditt navn stort,» fortsatte Gud. «Du skal bli til velsignelse ... I deg skal alle slekter på jorden velsignes» (1. Mosebok 12,2,3). Abraham og barna hans var utvalgt av Gud til en helt spesiell oppgave. Gud hadde store planer for Abrahams familie. Både han, og barna hans, og barnebarna hans, hadde fått et oppdrag om å vise Guds kjærlighet til stammene og folkene som levde rundt dem. Og en dag, et godt stykke inn i fremtiden, skulle en fra hans egen slekt bli født i en stall, for så å dø på et kors slik at alle mennesker kunne bli frelst. Tenk hvilken ære for Abrahams familie!

Men først var det noe annet viktig som måtte gjøres. «Dra bort fra ditt land og din slekt og din fars hus,» sa Gud. «Dra til det landet som jeg vil vise deg» (1. Mosebok 12,1). Gud ville at Abraham skulle forlate de hedenske omgivelsene han levde i. Abrahams familie skulle være spesiell. Gud ville at de skulle leve på en annen måte enn andre. Gud hadde en spesiell plan for dem.

Resten av Det gamle testamente er historien om Abrahams familie og slekt. Sånn som Gud hadde lovet, ble etterkommerne hans en stor nasjon: det jødiske folket. Velsignelsene som Gud hadde lovet Abraham ble gitt til generasjon etter generasjon av hans barn. Under deres storhetstid var de kjent i mange land. Til og med konger og dronninger fra fjerne land kom for å finne ut hemmeligheten bak deres storhet.

Familietrekk og egenskaper går fremdeles fra generasjon til generasjon. Og Gud har fremdeles store planer for dagens familier. Det er innenfor familien at vi først lærer å oppleve omsorg og kjærlighet. Her lærer vi å vise godhet til menneskene rundt oss. Det er også i familien at mange først lærer om Gud og om de spesielle talentene og evnene som Gud har gitt oss. Vi kan takke Gud for familien vår og for alt det gode vi får gjennom familien.

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 10.

Søndag

- Les «Et slektstre basert på Guds kjærlighet».
- Tegn et tre og skriv ukens Power Text på treet. Plasser det på en plass hvor du ser det jevnlig gjennom dagen. Slik blir det lettere for deg å lære veraset utenat.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.
- Be for familien din.

Mandag

- Les 1. Mosebok 11,10-32.
- Lag et slektstre som går så langt tilbake som du klarer å huske. Hvem er eldst i familien din? I slekten din? Hvordan er dette sammenliknet med slektstreet til Abraham?
- Tegn en Bibel ved siden av alle på slektstreet ditt som du vet er (eller var) kristen.
- Be for slekten din – fettere, kusiner, tanter, onkler osv.

Tirsdag

- Les 1. Mosebok 12,1-9.
- Hva måtte Abraham gjøre for å motta løftene som Gud hadde gitt ham?
- Gud ber deg kanskje ikke om å gjøre noe fysisk, som å flytte bort sånn som Abraham. Men det finnes kanskje annet som han ønsker at du skal bevege deg bort ifra. Ta fram arbeidsboka di (du kan bruke en blokk, lage en fil på datamaskinen

eller stifte noen løse ark inn bak i dette heftet).

Skriv ned hvilke skritt du må ta for å bevege deg bort fra det som kan skille deg fra Gud.

- Be Gud om hjelp til å fjerne alt som hindrer ham i å velsigne deg og ditt liv.

Onsdag

- Forestill deg hva Abraham må ha følt da Gud ba ham om å flytte.
- Gå til noen som nylig har flyttet, og intervju dem om opplevelsen.
- Hva må man gjøre hvis man skal flytte inn i et nytt hjem nå til dags?
- Be for alle som holder på å flytte for tiden.

Torsdag

- Les Rut 1,16.
- Hvorfor ville Rut flytte?
- Sett sammen en del viktig informasjon som vil være nyttig for noen som skal flytte dit du bor.
- Be for alle som holder på å flytte til et nytt sted.

Fredag

- Les Romerne 12,4.5.
- Skriv et brev eller en e-post til en person i familien din hvor du forteller dem hvor mye de betyr for deg.
- Når dere har andakt i kveld, ber du hver person i familien om å fortelle om tilfeller hvor de føler at Gud har ledet dem og familien.
- Takk Gud for at han stadig velsigner dere.

Vennskapelig veiskille

FELLESSKAP Vi gjenspeiler Guds kjærlighet i familien.

Power Text

«Da sa Abram til Lot: «Kjære, la det ikke være trette mellom meg og deg og mellom mine gjeterne og dine! Vi er jo frender.» (1. Mosebok 13,8)

Nøkkeltekst og henvisninger

1. Mosebok 13; *Alfa & Omega 1*, s. 114, 115; fortellingen på side 26 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at det er mulig å finne gode løsninger på konflikter.

Føle et ansvar om å løse konflikter slik Gud ønsker.

Gi respons ved å tenke på andres behov når de løser konflikter.

Power Point

I en konflikt, ønsker Gud at vi viser hensyn til andre.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Abraham og Lot har alltid levd i fred og harmoni med hverandre, på tross av vanskeligheter og prøvelser. Nå som de lever i velstand og overflod, er det ikke nok beitemark til begge dyreflokker. Dermed blir det ofte krangel mellom gjeterne til Abraham og Lot. Abraham er eldst, og har dermed rett til å velge de områdene han selv ønsker. Men i stedet

lar han Lot få velge først.

Denne leksen handler om fellesskap

Det vil alltid oppstå konflikter innenfor familien. Abraham er et godt eksempel for alle familier. Ved å snakke sammen om problemet og ved å ta hensyn til andre, kan vi løse konflikter og bidra til fred og harmoni.

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
1	Velkommen	Etterhvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. Disharmoni B. Verdenskonflikt C. Skjærende lyder	– Papir, blyanter, teip, Bibler – Liste over kategorier, blyanter, Bibler – Dikt, papir, blyanter, Bibler
	* Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Omriss av tre, blad av papir, blyanter, teip
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Bibler
			Opplev bibelfortellingen	– Bibler, kopier av sketsj
			Utforsk Bibelen	– Tavle, kritt/tusj, Bibler
3	Leksen i praksis	10-15 min.	<i>Utydelige signaler</i>	
4	Del med andre	10-15 min.	<i>Livets konflikter</i>	

Lærerens «verd å vite»

«Her kom Abrahams edle, uselviske sinnelag igjen til syne. Mange ville under lignende forhold ha holdt fast på sine rettigheter og ønsker for enhver pris. Atskillige familier er slitt i stykker på grunn av dette, og mange menigheter er blitt splittet slik at sannhetens sak er blitt spottet blant de gudelige. «La det ikke være trette mellom meg og deg,» sa Abraham, «vi er jo frender» ... Guds folk over hele jorden danner en stor familie,

og den samme kjærlighet og forsonlige holdning skulle prege dem ... Dette er Jesu lære. Dersom vi var vennlige mot hverandre, og villige til å gjøre mot andre det vi ønsker at de skal gjøre mot oss, ville det fjerne halvparten av livets problemer» (*Alfa & Omega 1*, s. 114, 115).

Hvordan går jeg vanligvis fram for å løse konflikter? Hva kan jeg lære av Abraham?

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør om noen ønsker å fortelle om noe spesielt som de har lært, gjort eller laget under bibelstudiene denne uken. Spør hvordan det gikk med planene om å snakke med en annen person i familien om Jesus.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. Disharmoni

Materiell:

- musikk-CD eller musiker
- papir
- blyanter
- Bibler

Si: **Nå vil jeg at dere skal høre på noe musikk som jeg har tatt med. Mens dere hører på, vil jeg at dere skal skrive noen korte notater på et ark om hva musikken får dere til å føle eller kjenne.**

Spill et disharmonisk og urolig stykke, eller få noen til å spille et stykke hvor de legger inn noen skjærende akkorder her og der.

Oppsummering

Spør: **Hvordan ble dere påvirket av disse tonene? Hvordan er det å høre på andre som krangler og som har «disharmoniske» konflikter med hverandre? Gud er harmoniens Gud. Han vil at vi skal leve i harmoni med hverandre. La oss finne fram til ukens Power Text og lese den sammen, 1. Mosebok 13,8. Det ser ut til at det har vært konflikter i bibelske familier også, akkurat som i dagens familier. Uansett, vet vi at:**

I en konflikt, ønsker Gud at vi viser hensyn til andre.

B. Verdenskonflikt

Materiell:

- blad eller aviser
- saks
- papir
- lim
- Bibler

Si: **Nå vil jeg at dere skal kikke gjennom noen blader og aviser. Finn artikler og/eller bilder av konflikter og klipp dem ut** (eller del ut bilder og artikler som du har valgt på forhånd). **Det kan være en hvilken som helst type konflikt.** Når alle har funnet minst ett bilde eller én artikkel, sier du: **La oss se om vi kan organisere disse konfliktene i forskjellige grupper, etter type.** Klassifiser konflikter som skjer innenfor hjemmet, på arbeidsplassen, som er nasjonale, internasjonale, osv. Lag én eller flere kollasjer hvor dere grupperer de forskjellige konflikttypene i kategoriene dere har valgt.

Oppsummering

Spør: **Hva kan man gjøre for å løse hver av disse konfliktene? Hvordan føles det å havne i en konfliktsituasjon? Hva slags følelser får du da?**

Si: Gud liker ikke konflikt. Han er mest opptatt av harmoni og at vi skal komme godt overens med hverandre. Han vil at vi skal leve i harmoni med hverandre og med naturen rundt oss. Nå kan vi finne fram til ukens Power Text og lese den sammen, 1. Mosebok 13,8. Det er tydelig at det har vært konflikter innenfor bibelske familier, på samme måte som det er konflikter i dagens familier. Uansett, så vet vi at:

I en konflikt, ønsker Gud at vi viser hensyn til andre.

C. Skjærende lyder

På forhånd får du tak i to biter cellofan på ca. 8 x 15 centimeter til hver elev. Cellofan gir best resultat, men det går også an å bruke vanlig papir. **Si: Hold de to papirstykkene sammen i hver ende med fingrene og blås mellom dem. Du kan bestemme hvor mye lyd du vil lage alt etter hvor langt du holder papiret fra munnen og hvor du holder fingrene. Hvem klarer å lage høyest lyd?**

Mens elevene lager lyder, sier du stille at de kan få noe godt å drikke eller noe godt å spise borte i den andre siden av klasserommet.

Oppsummering

Spør: Hva var det som nettopp skjedde? Hva slags lyder var det dere laget? Hvorfor var det vanskelig for dere å høre beskjeden jeg gav, om at det var noe godt som dere kunne få spise?

Si: Når vi krangler og slåss med hverandre, er det som om vi lager stygge, skjærende lyder. Alt det gode ved forholdet oss imellom blir stengt ute. La oss finne fram til ukens Power Text og lese den sammen, 1. Mosebok 13,8. Det er tydelig at det har vært konflikter innenfor familiene i Bibelen, akkurat som i dagens familier, men vi vet at:

I en konflikt, ønsker Gud at vi viser hensyn til andre.

Materiell:

- cellofan eller papir
- spiselige premier
- Bibler

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene som elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Nevn fødselsdager, spesielle hendelser eller viktige ting elevene har opplevd eller fått til siden sist. Ønsk spesielt alle besøkende varmt velkommen og introduser dem for hele klassen.

Forslag til sanger

Alt for Jesu fot jeg legger (*Salmer og Sanger*, 216)

La oss vandre i lyset (*Barnesangboka*, 177)

Kom, kom, kom (*Hjertesanger*, 6)

Alle, alle vil vi ha med (*Barnas Lovsang*, 184)

Materiell:

- omriss av et tre
- papirblad
- blyanter
- teip

Bønn

Gi hver elev et stykke papir formet som et blad. Be dem skrive på bladet en konfliktsituasjon som de ønsker å nevne spesielt i bønn. Det kan dreie seg om en internasjonal eller nasjonal konflikt, eller en konflikt de opplever i sine egne liv. Be dem feste bladene sine på treet som ble brukt sist uke. Be om at de som er involvert i konfliktene skal få visdom fra Gud til å løse problemene, slik at de kan finne positive løsninger.

Materiell:

- kollektkurv

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Kollekt

Fortsett å bruke esken dekket med mange menneskeansikt. Si: **Når vi gir kollekt, tenker vi først og fremst på hvordan pengene kan hjelpe menneskene som får dem. Men visste dere at også vi som gir penger får en velsignelse? Hvorfor ikke prøve selv, og se hva som skjer? Kollekten som vi gir i dag går til å spre Guds lys blant menneskene på jord.**

* Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler

Spør elevene om de noen gang har kranglet med en bror eller søster. Be dem fortelle litt om

hva de vanligvis krangler om og hvordan de vanligvis løser problemene. Si: **Nå kan vi si ukens Power Text sammen. Den finner vi i 1. Mosebok 13,8. I dag skal vi se nærmere på en familiekonflikt fra Bibelen.**

Opplev bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler
- kopier av sketsj

Be elevene lese høyt i tur fra 1. Mosebok 13. Så ber du om to frivillig som kan gjennomføre sketsjen om «Gjeterne».

Oppsummering

Spør: **Hvorfor tror dere Abraham lot Lot få velge først? Hva slags**

problemer tror dere Abraham unnagikk ved å gjøre det på denne måten?

Utforsk Bibelen

Skriv opp følgende bibelvers på tavla. Del elevene inn i syv grupper og gi hver gruppe et av skriftstedene nedenfor. Si: **Det finnes mange måter å løse konflikter. Noen er positive, og noen er negative. Nå skal vi se nærmere på reaksjonene til forskjellige mennesker i Bibelen. Samtidig skal vi avgjøre hvilke fremgangsmåter som vi kunne tenke oss å bruke neste gang vi havner i en konflikt-situasjon.**

Materiell:

- tavle
- kritt/tusj
- Bibler

1. 1. Mosebok 4,3-8
2. 1. Mosebok 27,41-45
3. 1. Samuel 17,20-24.40-50

Gjeterne

Gjeterne til Abraham: Dere! Se på alle de dyrene som herren vår eier! Han får flere og flere dyr for hver dag som går.

Gjeterne til Lot: Det har dere rett i. Og flokkene til herren vår, Lot, vokser også over alle grenser. Det er rett og slett kjempemange dyr her!

Gjeterne til Abraham: Det er tydelig at Gud har velsignet dem begge. Hei! Vent et øyeblikk! Se der borte – en hel flokk med dyrene deres har vandret inn på jordene våre. De spiser opp gresset som hører til våre flokker!

Gjeterne til Lot: Nei, du tar feil! De spiser akkurat der de skal spise – på landet til Lot. Bare pass deres egne saker, dere!

Gjeterne til Abraham: Dette er våre saker! Hvordan skal vi få skikkelig mat til vår herres dyr når dere lar dyrene deres spise på de beste plassene?

Gjeterne til Lot: Vi blir nødt til å si fra til Lot om at dere driver og harselerer med oss igjen.

4. 1. Kongebok 3,16-28
5. Johannes 18,25-27
6. Matteus 18,15
7. Matteus 18,21-35

Be gruppene om å fortelle resten av klassen hva de kom fram til. Si: **Nå kan ikke vi bestemme eller kontrollere hvordan andre oppfører seg. Men når vi havner i en konflikt eller en**

krangel, kan vi bestemme hvordan vi selv vil oppføre oss. Vi kan velge å myrde en annen, bli sint, lyve eller å springe vekk. På den andre siden kan vi velge å snakke rolig, sette andres beste foran vårt eget eller gå til andre for å få hjelp. La oss hele tiden huske på at:

I en konflikt, ønsker Gud at vi viser hensyn til andre.

3

Leksen i praksis

Utydelige signaler

Materiell:

- Bibler

Del klassen inn i to like store grupper. Gi hver gruppe et sett med nedskrevne instruksjoner om et «felles mål» for hele klassen. Målet kan være hva som helst som passer i din situasjon: å stable alle stolene oppå hverandre, å flytte på bordene, å synge en sang, å tilberede noe godt å spise osv.

Gi hver gruppe forskjellige instruksjoner. Gi klar beskjed om at gruppene ikke får lov til å snakke med hverandre, men at de skal samarbeide innad i gruppen for å nå målet. De må være svært nøye med å gjennomføre instruksjonene i samme rekkefølge som de står skrevet.

Eksempel: (du sier kanskje) **Nå får dere tre minutter til å gjennomføre oppdraget. Målet er altså å stable alle stolene oppå hverandre, vekk fra midten av rommet.**

Gi gruppe 1 et sett med instruksjoner som de skal lese gjennom sammen. Instruksjonene kan for eksempel se slik ut:

1. Bær hver stol, én av gangen, *helt bakerst* i klasserommet.
2. Stable stolene med minst tre stoler i hver stabel – *ikke færre enn tre*.
3. Snu alle stolene slik at stolryggene står vendt mot midten av rommet.
4. Etterpå stiller alle i gruppen seg ved siden av hverandre foran stolene, med ansiktet mot stolene.

Gi gruppe 2 et annerledes sett med instruksjoner som de skal lese gjennom sammen først.

1. Bær hver stol, én av gangen, *helt fremst* i klasserommet.
2. Når hver stol i klasserommet er flyttet fremst i klasserommet, stabler dere stolene med kun to stoler i høyden – *ikke flere enn to i høyden*.
3. Snu alle stabelene med stoler slik at stolryggen vender mot den bakerste veggen.
4. Til sist stiller alle i gruppen seg to og to med ryggen mot hverandre foran stolene.

Når du ser at begge gruppene har lest nøye gjennom instruksjonene, ber du dem starte. La elevene slite noen øyeblikk med de to forskjellige settene med instruksjoner.

Oppsummering

Spør: **Hva er det som er galt? Hvorfor klarer dere ikke å gjøre det jeg har sagt dere skal gjøre? Hvilke likheter er det mellom denne situasjonen og mennesker som alltid skal gjøre som de selv vil? Hvor mye får vi gjort når vi stadig motarbeider hverandre? Hva kan dere gjøre, sammen, her og nå, for å få utført oppdraget?**

4

Del med andre**Livets konflikter**

Gå raskt gjennom de metodene for konfliktløsning som er gode og positive, som ble diskutert under «Utforsk Bibelen». Del elevene inn i grupper på to. Be dem fortelle den andre på gruppen om ett eller to konfliktområder som de opplever i sitt liv. Be dem bruke de gode metodene for konfliktløsning til å utarbeide en plan som kan løse konfliktene.

Oppsummering

Spør: **Hva har dere lært i dag som dere kan bruke i løpet av uken som kommer? Hvilke andre personer kan dere dele denne nyttige**

informasjonen med? Hvem kan nyte godt av konfliktstrategiene deres?

Si: **Det er aldri lett å være midt i en konflikt og finne gode løsninger. Men vi kan være sikker på at Gud vil hjelpe oss når vi prøver å løse problemene på en positiv måte. Vi velger selv hvordan vi skal gå fram. Vi kan velge enten positive eller negative løsninger. La oss alltid huske på at:**

I en konflikt, ønsker Gud at vi viser hensyn til andre.

Avslutning

Si: **Gud står for fred og harmoni. Han ønsker at de som følger ham også skal leve i fred og stadig finne den beste måten å løse konflikter. La oss be sammen nå om at Gud skal hjelpe oss når vi opplever krangel og konflikt.**

Vennskapelig veiskille

Nøkkeltekst og henvisninger

1. Mosebok 13;
Alfa & Omega 1,
s. 114, 115.

Power Text

«Da sa Abram til Lot: «Kjære, la det ikke være trette mellom meg og deg og mellom mine gjeter og dine! Vi er jo frender.» (1. Mosebok 13,8).

Power Point

I en konflikt, ønsker Gud at vi viser hensyn til andre.

Har du noen gang kranglet slik at du eller noen andre ble såret? Hva følte du mens det skjedde? Hva slags følelser satt du igjen med? Under en konflikt eller krangel, er det vanligvis noen som blir såret eller skadet. Abraham klarte å unngå konflikt på sin spesielle måte. Forestill deg hvordan det skjedde ...

Abraham sukket. Det var tredje gang denne uken at gjeterne hans hadde kommet og klaget på gjeterne til Lot – og det var fremdeles bare mandag. Gjeterne hadde til og med havnet i slåsskamp med hverandre. Forrige uke hadde en av gjeterne kommet hjem med et blått øye. Hvis det fortsatte slik, kom noen til å bli alvorlig skadet.

Abraham var en rik mann. Rike personer i samfunnet vårt teller pengene de har i banken, aksjene de eier eller kanskje jordeiendommene sine. Men Abrahams rikdom bestod av enorme flokker med dyr. Sauer. Geiter. Kameler. Esler. Sånne ting. Sånt som spiser mye gress og som krever svære landarealer for å få i seg nok mat. Det var ikke lett å finne nok beitemark til så mange dyr.

Men det var bare én side av problemet som Abraham stod overfor. Nevøen hans, Lot, bodde sammen med familien hans, og han var også blitt en svært rik mann. Han hadde også mange sauer, geiter, kameler og esler. Og så lenge Abraham og Lot bodde på samme plass, var det ikke ressurser nok i områdene rundt til dem begge. Det var nettopp derfor gjeterne stadig kranglet og slåss for tiden. Akkurat som en svær familie i et altfor lite hus, hadde de vokst utover sine bredder. Det var på tide å skille lag.

Nå var Abraham eldst av de to, og derfor hadde han rett til å bestemme hvor han ønsket å bo. Han hadde rett til å be Lot om å flytte til et annet sted. Men så var det også slik at Abraham var veldig glad i Lot. Han visste at hvis han gjorde det på denne måten, kunne det føre til vonde følelser og uvennskap. Derfor gikk Abraham til Lot for

å snakke med ham.

Han sa: «La oss få en slutt på denne kranglingen og problemene mellom dine og mine menn. Vi er jo som brødre, og jeg ønsker ikke at problemene mellom gjeterne våre skal ødelegge for vårt vennskap. Hvis vi skiller lag, blir det mer enn nok beitemark og jord til oss begge. Derfor ønsker jeg å gjøre det på denne måten: Hvis du går mot høyre, skal jeg gå mot venstre. Og hvis du heller velger å gå mot venstre, skal jeg gå mot høyre.»

Lot tenkte seg om. Alt han eide, hele rikdommen, hadde kommet takket være Abraham, onkelen hans. Han visste at han var blitt rik fordi han hadde valgt å reise bort sammen med Abraham og bo sammen med familien hans. For en tid tilbake hadde de reist gjennom Egypt. De hadde dratt derfra med enda større rikdommer enn før. Lot visste at det sosialt akseptable ville være for ham å si: «Å nei, onkel Abraham; velg først du!» I dette samfunnet fikk alltid den som var eldst velge først. Ifølge de sosiale normene burde han vise Abraham respekt og la ham velge først. Lot visste også at Gud hadde lovet Abraham og etterkommerne hans dette landet. Han skulle akkurat til å si: «Det er greit, onkel Abraham; velg først du,» da han stoppet opp. Han kikket seg rundt.

Til venstre for seg så han kornåkre som duvet i brisen. Rundt omkring var det olivenlunder og vingårder. Ikke så rent ille! Ble han her, kunne han leve ganske komfortabelt. Men så lot han blikket gli over mot områdene som lå mot høyre – og du verden! Der så han den mest fruktbare dalen i hele landet! Like frodig og bugnende som Edens hage. Og

se på de flotte byene! Velstående og vakre!

Lot tok en rask avgjørelse. Siden Abraham hadde latt ham få velge først, skulle han jammen benytte seg av anledningen. Han valgte å reise mot øst, og dermed skilte de lag uten noen form for uenighet eller krangel.

Men tenk om Abraham hadde utøvd sin rett, som var å velge først? Tenk om han hadde valgt den nydelige, fruktbare dalen til seg selv? Ville Lot ha reist i motsatt retning uten noen diskusjon, sånn som Abraham gjorde? Eller kunne dette blitt starten på en lei familiefæide? Det har skjedd mange ganger at familier er blitt revet fra hverandre på grunn av mindre viktige ting enn dette. Se bare på voksne brødre og søstere som nærmest går til krig mot hverandre på grunn av foreldrenes gamle møbler.

Historien om Abraham og Lot ender godt, men det er ikke takket være Lot. De to skilte lag fredelig fordi Abraham gav fra seg retten til å være først og ta det

som var best. Han fulgte ganske enkelt de aller beste prinsippene for å komme godt overens med andre, spesielt andre i familien.

Ofte er mødre veldig gode til dette, kanskje fordi de hater krangel i familien mer enn noe annet. Har du noen gang sett hva som skjer når det er fire i familien og bare tre kakestykker igjen? Mamma bestemmer seg for at hun egentlig ikke har lyst på. Eller hvis noen fryser og har glemt jakken sin igjen hjemme? Da legger hun sin egen jakke rundt den hutrende gutten eller jenta si.

«Derfor, alt dere vil at menneskene skal gjøre mot dere, gjør det også mot dem!» sa Jesus (Matteus 7,12). «Vær varmhjertet mot hverandre i broderkjærlighet! Kappes om å hedre hverandre!» sier Paulus i Romerne 12,10. «La andre få velge først og vær fornøyd med det du får,» hadde nok Abraham sagt. Det er den eldste regelen i boken som handler om å komme godt overens med hverandre.

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 20.

Søndag

- Les «Vennskapelig veiskille.»
- Tegn noe som kan stå for fred og skriv ukens Power Text under tegningen.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.
- Be for de som lever under vanskelige forhold.

Mandag

- Les 1. Mosebok 13,
- Lag en liste over skrittene Abraham tok for å unngå konflikt mellom Lot og seg selv.
- Lag en kollasj eller et veggmaleri som viser forskjellen mellom det som gav rikdom på Abrahams tid, og det som regnes som rikdom i dag.
- Bruk Internettet eller biblioteket for å finne ut hvem som er landets rikeste person.
- Be om forståelse så du kan hjelpe med å forebygge konflikter i familien.

Tirsdag

- Les 1. Kongebok 3,16-28.
- Skriv flere forslag til hvordan man kan unngå eller forebygge konflikter. Skriv forslagene på listen fra i går.
- Tenk over hvilke konfliktområder du har i ditt liv.
- Be om hjelp til å løse konfliktene du opplever.

Onsdag

- Les Matteus 18,15-16.
- Skriv flere forslag til hvordan man kan unngå konflikt. Skriv forslagene på samme liste som du laget i går.
- Lag noen effektive «verktøy» til bruk i konflikt-situasjoner, det vil si gode metoder som kan brukes for å unngå eller løse konflikter. Bruk disse verktøyene neste gang du havner i en konflikt.
- Be for noen som du har vært i konflikt med.

Torsdag

- Les Matteus 18,21-35.
- Hvor mange ganger skal vi være villige til å tilgi andre?
- Hva mener Jesus egentlig med dette tallet? Skal vi holde regnskap med hvor mange ganger vi har tilgitt noen?
- Be om hjelp til å tilgi de som sårer deg eller skader deg på andre måter.

Fredag

- Lag en sang eller et dikt som forteller om gode måter å løse konflikter. Del sangen eller diktet med familien.
- Lag en sketsj over ukens bibelfortelling sammen med familien din i kveld.
- Diskuter eventuelle familiekonflikter som dere opplever i familien, og bruk «verktøyet» fra onsdag for å finne gode løsninger.
- Be om at Gud skal påvirke dere når dere trenger å slutte fred med noen. Takk Gud for hans visdom og hjelp.

Smør deg med tålmodighet

FELLESSKAP

gjenspeiler Guds kjærlighet i familien.

Power Text

«Og så fikk Abraham løftet oppfylt, fordi han ventet tålmodig.» (Hebreeerne 6,15)

Nøkkeltekst og henvisninger

1. Mosebok 16; *Alfa & Omega 1*, s. 126-128; fortellingen på side 34 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at det alltid er best å stole på Guds plan.

Føle villighet til å vente til Gud oppfylder løftene sine – når han ser at det er best.

Gi respons ved å stole på at Gud vet den beste måten å løse familiekonflikter.

Power Point

Vi unngår konflikter når vi følger Guds plan.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Gud lover at Abraham og Sara skal få en sønn, men de gir opp å vente på at Gud skal oppfylle sitt løfte når han har bestemt at tiden er inne. De føler at de på en eller annen måte må hjelpe Gud slik at løftet skal gå i oppfyllelse. Derfor foreslår Sara at Abraham skal følge den utbredte skikken om å ta tjenerinnen hennes som kone. Hvis Abraham gjør det, kan han få barn med tjenerinnen og slik sørge for at Guds løfte blir oppfylt,

tenker Sara. Som resultat blir Ismael født, med Hagar som mor. En stund etter dette får Sara endelig sønnen som Gud har lovet, Isak. Resultatet blir mye strid og ulykke i hjemmet.

Denne leksen handler om fellesskap

Det vi kan lære av denne historien er at det er best å stole på Guds løfter. Gud lover at når vi følger planen hans, vil det føre til velsigneleser for familien vår. Når vi følger Gud og stoler på at han vet det

TRE

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
1	Velkommen	Etterhvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. Tidsrekord B. Prøve og feile	– Liten myk ball, Bibler – Stafettaktiviteter, premier
*	Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Omriss av tre, blad av papir, blyanter, teip
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Bibler
			Opplev bibelfortellingen	– Bibler, kopier av lesning (s. 133)
			Utforsk Bibelen	– Bibler
3	Leksen i praksis	10-15 min.	Guds tid	– Papir, blyanter, stor konvolutt
4	Del med andre	10-15 min.	Bibelsk påminnelse	– Bibler, pappkort, blyanter

riktige tidspunktet for at noe skal skje, kan vi unngå konfliktsituasjoner.

Lærerens «verdt å vite»

«Abraham hadde uten videre godtatt løftet om en sønn. Men han ventet ikke på at Gud skulle oppfylle sitt ord når hans tid var inne og på sin egen måte. Oppfyllelsen ble utsatt for å prøve Abrahams tro på Guds makt. Men han bestod ikke prøven. Sara mente det var umulig at hun kunne få en sønn i sin høye alder. Derfor foreslo hun at Abraham skulle ta en av hennes tjen-

estepiker som medhustru for å oppfylle Guds hensikt.

Flerkoneriet var blitt så utbredt at det ikke lenger ble regnet som synd. Men like fullt var det overtredelse av Guds lov og var skjebnesvangert for familielivets hellighet og fred. Abrahams ekteskap med Hagar fikk onde følger, ikke bare for hans egen familie, men også for kommende slekter» (*Alfa & Omega 1*, s. 126).

Hva har jeg gjort for å overgi mitt liv til Gud? Hva holder jeg på med mens jeg venter på at Guds tid er inne?

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade eller skuffet over. Spør om noen ønsker å fortelle om noe spesielt som de har lært, gjort eller laget under bibelstudiene denne uken. Spør hvordan det gikk med planene om å snakke med en annen person i familien om Jesus.

Be elevene gjøre seg klar til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. Tidsrekord

Materiell:

- liten myk ball
- Bibler

Si: **I dag har jeg en utfordring til dere. Hvor fort klarer dere å sende denne ballen til alle elevene i sabbatsskolen i dag? Alle må altså være borti ballen, og den må gå fra den ene personen til den neste.** (En gruppe på 15 klarte å gjøre det på mindre enn ett sekund ved å stille seg på rekke, lage en «renne» ved å sette hendene inntil hverandre, og så rullet de ballen ned rennen.) Når elevene mener de har klart å finne den raskeste metoden, oppsummerer du sammen med dem.

Oppsummering

Spør: **Hva var det som skjedde her? Hvordan samarbeidet dere for å ta utfordringen? Hva ble resultatet? Hva slags konflikter opplevde gruppen mens de prøvde å avgjøre hva som var den raskeste metoden?**

Si: **I dag foregikk alt i høy hastighet. Noen ganger prøver vi å få Gud til å skynde seg. Slik skaper vi konflikt der den ikke trenger å oppstå hvis vi bare er villige til å vente på at Gud oppfyller løftene. Nå kan vi finne fram til ukens Power Text og lese den sammen: Hebreerne 6,15. Leksen i dag handler om en gang da Abraham ikke var tålmodig og ventet på Gud. Han oppdaget at:**

Vi unngår konflikter når vi følger Guds plan.

B. Prøve og feile

Materiell:

- stafettaktiviteter
- premier
- Bibler

Forbered deg på en aktivitet der to lag skal bevege seg fra én kant av rommet til den andre siden i form av en stafett. Aktiviteten kan for eksempel være å blåse opp og binde en ballong, skifte bleie på en dukke, sette sammen et puslespill med 10 biter, blåse ballong, osv. Fortell dem at lagene ikke trenger å gjennomføre oppgavene i noen spesiell rekkefølge og at laget som har størst suksess med aktiviteten får premie.

Når stafetten er over, gir du premiene til laget som ble ferdig sist. Si: **Dette laget vant fordi de** (hjalp hverandre, samarbeidet, fant riktig løsning, jobbet nøye osv. Nevn også annet som de gjorde som var bra).

Oppsummering

Si: **Rett før vi startet, sa jeg at laget som hadde størst suksess skulle få premiene. Min definisjon av suksess er altså annerledes enn det dere hadde forventet.**

Spør: **Hvilke likheter ser dere mellom dette og Guds oppskrift på å lykkes?** Si: **Noen ganger kan Guds synspunkt være ganske forskjellig fra det vi ønsker. Men han vil gjerne at vi skal være klar over at hans metode alltid gir beste resultater. Dessuten har han en plan som vil hjelpe oss til å unngå problemer.**

Nå deler du ut premier til det andre laget også, samtidig som du sier: **Alle som følger Guds retningslinjer og instruksjoner er vinnere fordi:**

Vi unngår konflikter når vi følger Guds plan.

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Forslag til sanger

Kom til meg nu (*Vi synger med de minste*, 8)

Søk først Guds rike (*Barnesangbok*, 219)

Kom, kom, kom (*Hjertesanger*, 6)

Bønn**Materiell:**

- omriss av et tre
- papirblad
- blyanter
- tape

Gi hver elev et stykke papir formet som et blad, helst i høstfarger. Si: **Noen ganger må vi vente på noe.**

Vinteren kan virke forferdelig lang, men vi vet at det vil bli vår og alt vil spire. Når det er høst og bladene begynner å bli gule og røde, vet vi at det snart er snø på fjellet. Noen ganger må vi vente på at Gud svarer bønnene våre. Ta bladet dere har fått utdelt, og skriv ned noe som dere har ventet

lenge på at Gud skal svare på. Be elevene henge bladene sine på treet som dere brukte sist uke. Be sammen med dem om at alle skal klare å være tålmodige mens de venter på bønnesvar.

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre

Materiell:

- kollektkurv

misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Kollekt

Fortsett å bruke esken dekket med forskjellige menneskeansikt. Si: **Vi er så heldige at vi får komme sammen i sabbatsskolen og lære mer om Guds plan og løfter. Når vi gir kollekt, hjelper vi andre til også å få lære om ham og hans plan for deres liv.**

*Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler

Spør: **Når var siste gang dere måtte vente på noe? For eksempel: vente på at foreldrene deres skulle dra hjem fra**

kirken, vente på fødselsdagen deres, vente på at dere hadde spart nok til ny sykkel, vente på en campingtur i fjellet? Hvordan er det å vente? I dagens lekse ble Abraham og Sara lei av å vente på at Gud skulle gjøre som han hadde lovet. De prøvde å fikse situasjonen selv. Er det noen som klarer å si ukens Power Text eller Power Point utenat? Hvilken sammenheng tror dere at det kanskje er mellom dem og dagens fortelling?

Materiell:

- Bibler
- kopier av lesning (s. 133)

Opplev bibelfortellingen

Les 1. Mosebok 16 høyt sammen. Del så elevene inn i fire grupper. Del ut en av følgende personer til hver gruppe: Hagar, Sara, Abraham, engelen. Si: **Nå vil jeg at hver gruppe skal finne en måte å gjenfortelle historien ut fra synspunktet til personen de har fått tildelt.**

Når alle har fått tid til å gjenfortelle historien, deler du elevene inn i to grupper og leser teksten på side 133 sammen.

Materiell:

- Bibler

Utforsk Bibelen

Si: **Abraham havnet i en vanskelig situasjon fordi han prøvde å få Gud til å skynde seg. Han klarte ikke å vente på Guds plan. Nå skal vi se på noen andre mennesker som havnet i konfliktsituasjoner. Vi skal se på hva vi kan**

lære av det de opplevde. Fordel elevene i tre grupper og gi hver gruppe et av skriftstedene nedenfor. Sett av nok tid så hver gruppe får fortelle resten av klassen hva de fant ut.

1. 1. Mosebok 37,5-8. 17-28; 50,15-21 (Josef og brødrene hans)

Spør: **Hvilken forskjell var det på måten brødrene taklet konflikten mens de var unge og da de var blitt eldre? Hva er det som viser at Josef taklet utfordringene på en moden måte? Hva kan vi gjøre når vi er i en konfliktsituasjon og vet at vi har rett? Hvordan oppstod disse konfliktene? Hvordan kunne man unngått at konfliktene oppstod i det hele tatt?**

2. 1. Samuel 24 (Saul og David)

Spør: **Hvilke følger fikk Davids handlinger? Hvordan kan vi anvende Davids holdning til konfliktsituasjoner som oppstår i dagens samfunn? Hvordan kunne man unngått at denne konflikten oppstod i det hele tatt?**

3. Lukas 15,11-31 (Den bortkomne sønnen)

Spør: **Hvilke kilder til konflikt ser vi i denne fortellingen? Hvordan reagerte hver av personene? Hvilken person i fortellingen regner dere som en god rollefigur? Hvordan kunne man forhindre at disse konfliktene oppstod i det hele tatt?**

Vi unngår konflikter når vi følger Guds plan.

3

Leksen i praksis

Materiell:

- Bibler
- blyanter
- stor konvolutt

Guds tid

Skaff papir og nok blyanter til elevene på forhånd. Ha også med en stor konvolutt som kan limes igjen. Utenpå konvolutten skriver du

GUDS TID med store bokstaver.

Still ut stoler i en stor sirkel slik at alle ser hverandre. Alle står oppreist. Fortell elevene at når du gir beskjed om det, skal de rekke armene sine rett ut foran seg og *nesten* sette seg ned på stolen sin. Baken skal sveve 5-10 cm over stolen, men *ikke* berøre den. Alle skal følge nøye med på hverandre, og med én gang en av elevene blir trøtt i beina og setter seg ned, er de «ute» og må bli sittende. De fortsetter å følge med på andre elever som blir utslitt og må sette seg.

Fortsett til alle blir utslitt og er nødt til å sette seg ned. Spør så: **Hvordan var det å holde denne krevende stillingen og bare vente? Hva var det som gjorde det vanskelig? Hvorfor gav dere opp til slutt?**

Oppsummering

Si: **I løpet av livet opplever vi mange forskjellige situasjoner der**

vi må vente. Abraham og Sara opplevde det, og på samme måte ber Gud oss om å vente. Da kan det hende at det går så lang tid at vi føler oss utslitt og gir opp, og lager egne planer i stedet for å vente på hans plan.

Spør: **Er det noen som føler at de har noe i sitt liv som de har ventet veldig lenge på? Ta et ark og en blyant og skriv ned et ord eller en setning eller tegn et bilde av hvordan det er å vente på dette. Når dere er ferdig, bretter dere arket.**

Be elevene holde i det brettede arket sitt mens du ber: **Kjære Jesus, noen ganger blir vi så trøtte, utslitte og til og med sure mens vi venter på din plan og dine løfter. Du ser alt som vi har skrevet på arkene våre i dag. Vil du gi oss mot og tålmodighet til å overlate dette i dine hender og vente på din plan og dine løsninger, i stedet for å rase av gårde med planer som vi synes virker best. Amen.**

Inviter alle elevene som ønsker å vente på Guds løsninger, om å komme fram og legge arket sitt inn i den store konvolutten. Når alle som har ønske om det har gjort det, limer du konvolutten igjen og ber: **Tusen takk, kjære Jesus, for at du har lovet å gi oss alt vi trenger, akkurat når vi trenger det. Amen.**

4

Del med andre

Bibelsk påminnelse

Del elevene opp i par. Be dem diskutere med hverandre hva slags konflikter som kan oppstå hvis de lar være å vente på Guds plan i sine liv. Si at hvert par skal lese Salmene 40,1-4. Be dem skrive på et kort den delen eller tanken

de liker best. Be dem om å være villige til å ringe eller sende en e-post til hverandre i løpet av uken, og minne hverandre på Salmene 40,1-4. Samtidig kan de minne hverandre på sitt valg om å vente på Guds løsninger og Guds plan for alt.

Materiell:

- Bibler
- pappkort
- fargeblyanter

Avslutning

Be om å få visdom slik at både du og elevene venter på Guds plan og Guds tidsrammer.

Smør deg med tålmodighet

Nøkkeltekst og henvisninger

1. Mosebok 16;
Alfa & Omega 1,
s. 126-128.

Power Text

«Og så fikk Abraham løftet oppfylt, fordi han ventet tålmodig.» (Hebreerne 6,15)

Power Point

Vi unngår konflikter når vi følger Guds plan.

Venting. Det er så vanskelig å vente. Vente på julaften. Vente på bursdagen. Vente til skoledagen er over. Vente til du får lappen. «Vær tålmodig,» sier foreldrene dine, men av og til er ikke de så flinke til å være tålmodige, de heller. Selv foreldre blir lei av å vente på hjelp, og bestemmer seg for å kjøre i vei selv. Men resultatene av utålmodighet er som oftest uheldige.

På den tiden da Sara og Abraham levde, lå det mye ære i å ha en stor familie. Det å ikke få barn, var en skam. Men da de var fylt 75 år var de fremdeles uten barn. Når de var såpass opp i årene, hadde de sikkert gitt opp å få barn for lengst. Men så kom Gud til Abraham og fortalte ham noe som må ha virket svært underlig. Han sa at Abraham skulle bli stamfar til en stor og mektig nasjon. Det innebar å få barn. Ingen vei utenom. Straks fikk Abraham og Sara håp om at de likevel skulle få en familie, og ventingen startet igjen. Men det gikk en del år, og fremdeles kom det ikke noe barn.

«Er du helt sikker på at vi skal få barn?» spurte Abraham Gud. «Jeg begynner å lure på om ikke det blir tjeneren min som arver alt jeg eier når jeg dør.»

«Nei,» sa Gud. «Din egen sønn kommer til å arve etter deg. Dine barn kommer til å være like tallrike som stjernene, for jeg skal gjøre deg til et stort folk.» Så de ventet, og ventet, og så ventet de enda litt til. Det gikk faktisk ti år, og fremdeles kom det ikke noen baby. Til sist hadde ikke Abraham og Sara mer tålmodighet igjen. De bestemte seg for å ordne opp i dette selv. De tenkte de fikk hjelpe Gud litt på vei.

«Ta tjenestepiken min, Hagar, som kone,» sa Sara til Abraham. «Da kan hun få denne sønnen for deg.»

Selv om Abraham levde blant hedninger som gjerne hadde både to og flere koner, hadde han ikke fulgt dem i denne skikken. Det var helt vanlig at menn hadde flere enn én kone. Men det

var også vanlig at kvinner som ikke kunne få barn, gav tjenestekvinnen sin til mannen for å få barn. Bibelen forteller oss ikke hvor lenge Abraham vurderte denne ideen, men det er ganske sikkert at han ikke spurte Gud om råd først. Han var rett og slett desperat. Han var helt tom for tålmodighet. Derfor tok han Hagar som sin andre kone. Og ganske riktig så gikk det ikke lenge før hun ble gravid. Abraham tenkte sikkert at problemet nå var løst. Men der tok han feil. Dessverre fulgte det bare nye og større problemer for familien fordi Abraham ikke fulgte Guds plan.

Det gikk svært kort tid før kone nummer 1 og kone nummer 2 ikke tålte synet av hverandre. Hagar ventet barnet som Sara ikke kunne å få, og hun minnet sikkert Sara om det hver gang hun fikk anledning til det. Forestill deg hvordan det må ha vært.

«Hagar, kan du hente –.»

«Hent det selv. Jeg er gravid!»

«Hagar, du er tjenerinnen min, og du skal gjøre som jeg sier.»

«Sara, jeg er Abrahams kone, og jeg venter hans barn. Hent det selv!»

Sara gikk rett til Abraham. «Ser du hva som har skjedd?» gråt hun. «Nå som hun er blitt gravid, forakter hun meg.»

«Gjør som du vil med henne,» sa Abraham. «Hun er din tjenerinne.» Sara var meget sint. Sjalu var hun også. Og til og med ondskapsfull. Bibelen forteller at hun var så hard mot Hagar at hun rømte vekk, ut i ødemarken.

Der ute i ørkenen, i nærheten av en

kilde, kom en engel over den ensomme Hagar.

«Dra tilbake til Sara,» sa engelen. «Bøy deg under hennes hånd. Du skal få en sønn, som du skal kalle Ismael.» Derfor reiste Hagar tilbake, og Ismael ble født. Endelig hadde Abraham fått et barn, en sønn som han elsket, og livet så ut til å bli rolig og fredfullt igjen.

Men familieproblemene til Abraham og Sara var ikke over ennå. Det gikk bare noen få år så ble Isak født, med Sara og Abraham som foreldre. Først da forstod Abraham hvilken stor feil han hadde gjort. Konfliktene mellom de to konene og de to sønnene ble utholdelige. Familien ble revet fra hverandre. Om Abraham bare hadde stolt på Gud og fulgt hans plan. Hvis han hadde ventet tålmodig på at Gud skulle oppfylle løftet sitt etter sitt eget tidsskjema, kunne Abraham spart seg for mye sorg.

Abraham var desperat etter å få arvingen som Gud hadde lovet, og han buste fram med egne planer for å få denne sønnen. Det var ikke før han var blitt en gammel mann at han endelig skjønnte at han kunne stole på Gud i alle ting, også det som betydde mest for ham – familien hans.

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 30.

Søndag

- Les «Smør deg med tålmodighet.»
- Tegn et bilde eller et symbol som viser tålmodighet. Skriv ukens Power Text på et stykke papir og legg det ved siden av.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.
- Be Gud om hjelp til å være tålmodig så du venter på at han skal vise deg sine planer.

Mandag

- Les 1. Mosebok 16,1-4.
- Kikk i en avis og prøv å finne en sak om noen som har forsøkt å løse saker på sin egen måte i stedet for Guds måte.
- Klipp ut artikkelen og ta den med til sabbatsskolen neste gang.
- Be for menneskene som er involvert i saken som du fant i avisen.

Tirsdag

- Les 1. Mosebok 16,5,6.
- Hvem er det som sluntrer unna? Hvem er det som ikke vil ta ansvar for sine handlinger? Hvem springer sin vei? Hvem gir uttrykk for hvor sint hun er?
- Bruk arbeidsboka di og skriv ned noen eksempler på slike mennesker fra vår tid.
- Be om at du skal være villig til å vente på Gud og unngå konflikter.

Onsdag

- Les 1. Mosebok 16,7-10.
- Hva gjør folk i dagens samfunn når de springer vekk fra ansvar?
- Les Salmene 40,1-4 for noen som kanskje sliter med konflikter i familien sin.
- Be for de som føler at de ikke mestrer livet.

Torsdag

- Les 1. Mosebok 16,11-16.
- Lag en sang eller et dikt som forteller om hvordan Gud løser problemer.
- Forestill deg et intervju med Hagar etter at hun har møtt engelen.
- Takk Gud for at han er villig til å kommunisere med oss om problemene vi møter, selv når vi prøver å rømme bort fra dem.

Fredag

- Les Salmene 40,1-4.
- Vis familien din sangen eller diktet som du laget i går.
- Lag en liten sketsj over historien om Hagar og engelen.
- Diskuter sammen med familien din hvordan du og dere kan bli bedre til å mestre konflikter og problemer som oppstår.
- Takk Jesus for at han har gitt deg trygge retningslinjer for hvordan du kan løse konflikter.

Krangel mellom brødre

FELLESSKAP Vi gjenspeiler Guds kjærlighet i familien.

Power Text

«Underordne dere under hverandre i ærefrykt for Kristus.» (Efeserne 5,21)

Nøkkeltekst og henvisninger

1. Mosebok 21,1-21; *Alfa & Omega 1*, s. 126-128; fortellingen på side 42 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at Gud veldig gjerne vil hjelpe dem til å unngå konflikt.

Føle et ønske om å følge Guds oppskrift for lykke i familien.

Gi respons ved å finne ut hva som er Guds vilje i alle sine mellommenneskelige forhold.

Power Point

Selv når livet er tøft, hjelper Gud oss til å være gode mot andre.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Abraham og Sara blir overlykkelige når Isak blir født. Etter hvert som han blir eldre, blir foreldrene mer og mer opptatt av at han er den spesielle sønnen som Gud hadde lovet. Dette fører til problemer mellom Ismael og Isak. Uenigheten og striden mellom Ismael, Hagar og Sara blir så sterk at Sara til sist ber Abraham om å sende Ismael og Hagar bort. Det er svært tungt for Abraham å gjøre dette, men Gud lar ham vite at det er nødvendig for å få fred i

hjemmet. Konflikten mellom Isak og Ismael fortsetter den dag i dag, i form av den vedvarende striden mellom jøder og arabere.

Denne leksen handler om fellesskap

Grunnen Abraham og Saras familieproblemer er deres manglende tillit til Gud. Hvis de hadde ventet tålmodig på at Gud skulle oppfylle løftet sitt på sin egen måte, hadde de sluppet alle problemene som de nå opplever. Gud ønsker at vi skal stole helt på ham når det gjelder forhold i

FIRE

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
	Velkommen	Etterhvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
1	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. <i>Familiens tidslinje</i> B. <i>Å vente på en baby</i>	– Tusjpenner i forskjellige farger, voksstifter, papir, Bibler – Babyutstyr, veske, papir, blyanter, premier, Bibler
*	Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Omriss av tre, blad av papir, blyanter, teip
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Dominobrikker, Bibler
			Opplev bibelfortellingen	– Bibler, kopier av lesning (s. 135)
			Utforsk Bibelen	– Bibler, tavle, tusjpen
3	Leksen i praksis	10-15 min.	<i>TTSS for konfliktløsning</i>	– Tavle, kritt/tusj, pappkort, blyanter
4	Del med andre	10-15 min.	<i>Veisperringer</i>	

familien. Hvis vi følger hans retningslinjer, kan vi unngå unødvendige problemer. Vi blir også bedre rustet til å ta oss av problemer som eventuelt måtte oppstå. Gud kan hjelpe oss til å komme gjennom enhver type konflikt i hjemmet. Han kan vise oss de beste løsningene. Men det største ønsket hans er at vi skal forebygge konflikter og unngå at de noensinne oppstår. Det kan vi klare ved å følge hans guddommelige prinsipper for fred oss mennesker imellom.

Lærerens «verdt å vite»

Etterkommerne til Ismael het ismaelittene. De tolv sønnene til Ismael ble prinser og levde som nomader i leirene sine rundt omkring i det nordlige Arabia.

«Jødene regnet seg for å være overlegne disse primitive (og som oftest krigerske) slektingene sine fra ørkenen. Alle stammet de fra en felles stamfar, Abraham. Araberne, for sin del, opphøyer Ismael som sin stamfar, og ifølge en muslimsk legende ligger han og moren, Hagar, gravlagt i den hellige Kaba i Mekka. Det er interessant at i visse arabiske stammer blir gutter omskåret når de fyller 13 år, på samme måte som Ismael ble det i bibelhistorien» (Who's Who in the Bible [New York: Bonanza Books, 1980], s. 172).

Hva slags konflikter opplever jeg med familiemedlemmene mine, som jeg trenger å rette opp i? Hvordan kan jeg vise godhet mot andre som jeg er i konflikt med?

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør om noen fant en artikkel i avisen om noen som ikke har brukt Guds retningslinjer for å løse konflikter.

Be elevene gjøre seg klar til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

Materiell:

- fargetusjer
- fettstifter
- papir
- Bibler

A. Familiens tidslinje

Si: Nå vil jeg at dere skal ta arket dere har fått, og tegne viktige hendelser i familien deres. Tegn dem kronologisk, i den rekkefølgen de har skjedd. Du trenger kanskje å gi elevene noen forslag, som for eksempel foreldrenes bryllup, deres egen fødsel, brødre og søstre som blir født, besteforeldre eller kjæledyr som dør, å flytte til et nytt hus, første skoledag, osv. Be elevene om å vise fram tegningene sine.

Oppsummering

Spør: **Er det noen som kan fortelle om noen viktige hendelser i familien sin, som har fått betydning for hele livet? Hvordan har hendelsene påvirket dere? Hvilke av disse hendelsene har ført til spenninger eller strid? Hvilke av dem har ført til vanskelige omstendigheter?**

Si: Nå kan vi finne fram til ukens Power Text og lese den sammen: Efeserne 5,21. Tenk på situasjonene som dere nevnte som har ført til spenninger og strid. Hvordan kunne de situasjonene blitt bedre hvis alle hadde fulgt rådet som står i dette verset? I dag skal vi lære mer om at:

Selv når livet er tøft, hjelper Gud oss til å være gode mot andre.

Materiell:

- babyutstyr
- bag
- papir
- blyanter
- premier
- Bibler

B. Å vente på en baby

På forhånd finner du fram minst fem artikler som brukes til stell av små babyer, som for eksempel en smukk, babyflaske, bleie, liten skje, smekke, sikkerhetsnål, rangle osv. Legg dem ned i en bag. **Si: Oppi denne bagen har jeg noen gjenstander. All får 10 sekunder til å rekke hånden ned i bagen og kjenne på gjenstandene som er oppi. Etterpå skriver dere ned en liste over alt dere kjente igjen.** Når alle er ferdig, viser du fram gjenstandene og gir en liten premie til den som fikk flest riktige svar.

Oppsummering

Spør: **Kan dere fortelle om noen gode minner dere har fra tiden da**

dere ventet på å få en liten bror eller søster? Hva med noen dårlige minner fra ventetiden? Har dere noen gang opplevde at det har oppstått konflikt i en familie på grunn av et barn som skulle komme?

(Bruk litt tid til å snakke sammen om dette.)

Si: De fleste familiene gleder seg veldig til at det skal komme et nytt barn i familien. Men noen ganger kan en ny baby føre til konflikt, og det skal vi få se i dagens fortelling. Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, Efeserne 5,21. Ukens Power Text er altså et råd som Gud har gitt til oss, for å hjelpe oss til å komme gjennom konflikter.

Selv når livet er tøft, hjelper Gud oss til å være gode mot andre.

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Forslag til sanger

Guds kjærlighet (*Barnesangbok*, 259)

Å, å, å, å, hvor Gud er god mot meg (*Barnesangboka*, 280)

La oss vandre i lyset (*Barnesangboka*, 177)

Bønn

Gi hver elev et ark med følgende skrevet på: *Jeg kan ikke kontrollere alt det vanskelige som av og til skjer med meg. Men jeg kan i alle fall be Jesus om hjelp til å møte problemene med en god innstilling! Dette synes jeg er vanskelig: _____ . Jeg vil at Gud skal gi meg følgende innstilling: _____ .*

Be alle om å fylle ut strekene. Når alle er ferdig, ber du elevene om å brette arket og be sammen med deg for disse bønneønskene.

Misjon

Materiell:

- kollektkurv

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Kollekt

Ta opp kollekten i esken dekket med forskjellige ansikter. Si: **Er det ikke fint at vi kan komme sammen i kirken og lære mer om Gud, som elsker oss og som alltid er sammen med oss? Det er mange som ikke har den samme muligheten. Kollekten som vi tar opp, går til å hjelpe andre til å lære om Gud.**

* Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- domino-brikker
- Bibler

Før du begynner, stiller du opp noen dominobrikker på en rett flate foran klassen. Si: **Alt vi gjør, får konsekvenser – enten gode eller dårlige. Konsekvensene påvirker ikke bare oss selv, men også menneskene rundt oss. Følg med på disse domino-brikkene. Denne lille brikken er lei av å stå oppreist. Han har lyst til å legge seg nedpå og hvile seg litt mens de andre vennene hans står oppreist. Nå skal jeg hjelpe ham til å legge seg ned.** Dytt den første brikken overende og se på når de andre brikkene også faller. Si: **Ukens lekse handler om familien til Abraham som måtte oppleve konsekvensene av hans og Saras utålmodighet.**

Materiell:

- Bibler
- kopier av lesning (s. 134, 135)

Opplev bibelfortellingen

Del ut kopier av lesningen på side 134, 135 til seks frivillige elever. Be dem om å lese med så mye innlevelse som mulig. Når lesningen er over, ber du elevene om å slå opp til 1. Mosebok 21,1-21 og lese versene sammen.

Oppsummering

Spør: **Hvorfor tror dere at Gud ba Abraham om å sende bort en del av familien sin? Hva tror dere Abraham følte eller tenkte om den vanskelige situasjonen han hadde skapt? Hva kan vi lære av feilene som han gjorde? (Gud er svært tålmodig med oss, men han endrer ikke på de naturlige følgene av det vi gjør.)**

Utforsk Bibelen

Skriv skriftstedene nedenfor på tavla. Del elevene inn i fem grupper og gi hver gruppe en av bibelfortellingene.

Materiell:

- Bibler
- tavle og kritt/tusj

Si: **I dag skal vi se på valg og konsekvenser.**

Les hvert eksempel og diskuter så i gruppen hva som ville skjedd om de hadde spurt Gud om hjelp eller fulgt guds instruksjoner.

1. 1. Mosebok 3,1-12 (Adam og Eva)
2. Apg. 5,1-10 (Ananias and Safira)
3. Markus 10,17-22 (rik ung mann)
4. 2. mosebok 32,1-6, 19-28 (Israelittene og gullkalven)
5. Jona 1,1-16 (Jona)

Si: **Hva slags valg tok menneskene i disse fortellingene? Hvilke følger fikk valgene for deres liv? Hvilken rolle lot de Gud spille i avgjørelsene sine? Hva slags holdninger hadde de?**

Si: **Selv når vi havner i vanskelige situasjoner, kan vi være helt sikker på at Gud er hos oss og vil hjelpe oss. Vi trenger bare å spørre ham. Hvis vi trenger det, kan han hjelpe oss til å be om tilgivelse. Han kan også hjelpe oss til å tilgi andre og til å være vennlige og gode mot andre.**

Selv når livet er toft, hjelper Gud oss til å være gode mot andre.

3

Leksen i praksis

TTSS for konfliktløsning

Be elevene komme med en mengde eksempler på konfliktsituasjoner som lett kan oppstå i hjemmet (for eksempel krangel mellom bror og søster, uenighet med mor eller far osv.). Skriv eksemplene på tavla. Vær også klar med en liste som heter «TTSS for konfliktløsning». Si: **Nå skal vi ta en nærmere titt på et firetrinns opplegg som kan hjelpe oss gjennom konflikter:**

- 1. Ta deg TID til å roe deg ned før du slenger ut ord som sårer eller irriterer.**
- 2. TENK over situasjonen før du handler eller snakker. Hvordan føler du deg, og hvorfor føler du det slik? Hvordan føler foreldrene eller søsknene dine seg?**
- 3. SNAKK om det du føler med den andre personen.**
- 4. STOL på at Gud vil hjelpe dere**

til å finne en løsning på situasjonen.

Be elevene om å gå sammen to og to. Be hvert par om å velge én konflikt fra listen som en av dem har opplevd i sin egen familie. Be dem diskutere hva som skjedde i den virkelige situasjonen. Etterpå finner de ut hvordan konflikten kunne fått annerledes utfall hvis de hadde fulgt «TTSS for konfliktløsning.»

Etter at de har diskutert sammen, deler du ut et lite pappkort til hver av dem. Be dem skrive ned de fire trinnene i TTSS for konfliktløsning på kortet, så kan de ta kortet med seg hjem. Si: **Dere kan bruke disse fire trinnene for å løse konflikter, både overfor venner, på skolen eller hvor som helst.**

Materiell:

- tavle og kritt/tusj
- pappkort
- blyanter

(Tilpasset stoff fra *Easy to Use, Fun to Do Jr. High Meetings* [Loveland, Colorado: Group Publishing, 1994], s. 109. Brukes etter avtale.)

4

Del med andre

Veisperringer

Kikk igjen på TTSS for konfliktløsning. Be elevene gå sammen to og to og komme fram til noen forhold som kan komme i veien for at man bruker de fire punktene i TTSS. Gi dem 3-5 minutter til å dekke hele listen før du samler gruppen igjen. Nå kan du skrive opp de vanligste «veisperringene» mot at man bruker TTSS i hverdagen.

Spør: **Nå har vi hørt flere eksempler på ting som kan forverre kon-**

flikter. Hvordan kan dere bruke det dere har lært i dag gjennom uken som kommer? Si: La oss be Gud om hjelp til å fokusere på hans kraft, slik at vi kan være kjærlige og vennlige, uansett hva slags vanskelige situasjoner vi opplever.

Selv når livet er tøft, hjelper Gud oss til å være gode mot andre.

Avslutning

Be om at Gud skal lede hver enkelt, og hjelpe dem når de møter problemer i uken som kommer.

Krangel mellom brødre

Nøkkeltekst og henvisninger

1. Mosebok 21,1-21; Alfa & Omega 1, s. 126-128.

Power Text

«Underordne dere under hverandre i ærefrykt for Kristus.» (Efeserne 5,21)

Power Point

Selv når livet er tøft, hjelper Gud oss til å være gode mot andre.

Uansett når du slår på nyhetene, forteller de sannsynligvis noe om Midtøsten. Dette er ingen ny konflikt. Menneskene som bor i Midtøsten har kjempet mot hverandre i lang tid – omtrent 4000 år, for å være nøyaktig. Mye av konflikten har sitt utspring hos to gutter.

Sara og Abraham ventet i ti år på at Gud skulle oppfylle løftet sitt om at de skulle få barn. Til slutt tok de saken i egne hender. Sara gav Abraham tjenerinnen sin, Hagar, som kone nummer to. Ganske snart ble Hagar gravid, men dessverre fikk det svært uheldige konsekvenser at Abraham og Sara ikke fulgte Guds plan.

Abraham var 100 år gammel da Isak ble født. Som du sikkert skjønner, ble det stor glede i familien da Isak kom til verden. Dette var barnet som Gud hadde lovet Abraham 25 år tidligere, da han hadde sagt at han skulle reise hit. Da det hadde gått ti år, og de ennå ikke hadde fått barn, spurte Abraham Gud om det skulle bli tjeneren hans som kom til å arve hans rikdom. Da gjentok Gud sitt løfte om at de virkelig skulle få denne gutten. Etter at Ismael var blitt født, lovet Gud nok en gang at Abraham skulle få en sønn med Sara. Abraham ba om Guds velsignelse over Ismael, sin førstefødte. Men Guds løfter gjaldt Saras sønn – det var Isak Gud skulle opprette sin pakt sammen med. Det var Isaks etterkommere som skulle bli til en stor nasjon, ikke Ismaels etterkommere.

Etter at Isak ble født, økte bare spenningene og uroen i Abrahams familie. Abraham stelte i stand til en kjempfest for å feire Isak da han bare var liten, og den store festen irriterte virkelig Ismael og moren hans. Da Ismael begynte å plage Isak, som var mye yngre, kunne ikke Sara lenger tåle det som foregikk.

«Jag vekk denne trelkvinnen og sønnen hennes! For trelkvinnens sønn skal

ikke arve sammen med Isak, sønnen min» (1. Mosebok 21,10). Det ser ut som hun ikke engang ønsket å uttale navnene deres.

Første gang Sara hadde klagd over Hagar, hadde Abraham sagt at hun måtte gjøre som hun selv ville med henne. Men nå var Hagar blitt mor til en gutt på 14 år som han var svært glad i. Denne gangen gikk han til Gud med problemet.

«Sara har rett,» sa Gud. «Det er gjennom Isak at du skal få en ætt. Men Ismael er også din sønn, og jeg vil også gjøre ham til et folk.»

Det var vanskelig å få denne beskjeden, og enda vanskeligere å gjøre det. Men neste dag gikk Abraham til Hagar med noe mat og vann, og så sende han henne og den førstefødte sønnen sin vekk, ut i ørkenen. Kan du forestille deg hvor vondt det må ha gjort da han så dem forsvinne?

Gud brydde seg om Ismael og moren hans. I Bibelen står det: «Gud var med gutten. Han vokste opp i ørkenen og ble bueskytter.» Ismael må ha hatt noe kontakt med Abraham etter dette, for da Abraham døde, gravla Ismael og Isak ham sammen. Ismael fikk 12 sønner, og de særtrekkene som engelen hadde forutsagt, ble ført videre til sønnene hans. «Ismaelittene hadde sine bosteder... øst for Egypt, der veien går til Assyria. De slo seg ned rett imot alle sine brødre» (1. Mosebok 25,18).

Etterkommerne til Ismael ble til et stort folkeslag, på samme måte som Isaks etterkommere. I dag kjenner vi etterkom-

merne til Ismael som araberne, og Isaks etterkommere som jøder. Veldig mye vold og kamp i Midtøsten har sitt opphav hos de to guttene. På den ene siden stod Isak, løftenes sønn, som fikk hele arven etter sin far. Og på den andre siden stod Ismael, Isaks eldre halvbror, som ble sendt bort fra sin fars hus og måtte leve ute i ørkenen. Begge folkegrupper gjør krav på Abraham som sin stamfar. Begge gjør krav på landet Israel som sitt rettmessige land. Og de lever fremdeles i fiendskap med hverandre.

Abraham forestilte seg sikkert aldri at krangelen mellom barna og konene hans fremdeles skulle være i gang 4000 år senere. Men noen valg får vidtrekkende konsekvenser som varer og varer. Resultatene kan forfølge oss i mange år, til og med i mange generasjoner.

Abrahams valg om å ta seg en kone nummer to, gikk imot Guds plan for fred og glede i familien. Fremdeles lever vi med konsekvensene av dette valget.

Gud vet hva som skal til for å få en lykkelig familie, og han ber oss om å følge oppskriften hans, som er til vårt eget beste. Han har en plan for forholdet mellom mennesker, en plan som unngår de store problemene og omgår årevis med anger. Han vil at vi skal kunne se tilbake på livet vårt uten å måtte si: «Om jeg bare hadde latt være å...»

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 37.

Søndag

- Les «Krangel mellom brødre.»
- Klipp ut to mennesker av papir. Skriv ukens Power Text over begge og plasser dem på en plass hvor du ser dem hver dag denne uken.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.
- Be Gud om hjelp til å leve i fred med søsknene dine.

Mandag

- Les 1. Mosebok 21,1-7.
- Gå til noen andre kristne og be dem om å fortelle deg om en gang da Gud sa «Vent.»
- Hvordan reagerer du på Gud eller andre i familien din når de sier vent?
- Be Gud om å gi deg tålmodighet når du trenger det.

Tirsdag

- Les 1. Mosebok 21,8-21.
- Lag et kort, send en e-post, eller gjør noe snilt mot en bror, søster eller god venn.
- Følg med på nyhetene om konflikten mellom Israel og nabolandene gjennom resten av uken.
- Be en bønn for menneskene i Midtøsten som må leve midt i konfliktene.

Onsdag

- Les Efeserne 5,18-33.
- Lag en tabelloversikt basert på disse versene. Kall oversikten for «Hvordan å danne gode forhold til andre.»
- Tell opp og skriv ned alle parene med brødre eller søsken som du kommer på i Bibelen.
- Be for de andre i familien din.

Torsdag

- Les Markus 12,31.
- Hva betyr det å elske noen like mye som du elsker deg selv?
- Lag en sang eller et dikt som oppsummerer hvordan vi bør behandle hverandre.
- Takk Gud for at han hjelper deg når du opplever vanskeligheter og problemer.

Fredag

- Les 1. Mosebok 21,1-21 sammen med familien din.
- Lær familien sangen din eller les diktet som du laget i går.
- Spør de andre i familien din om de har noen gode tips for hvordan man kan unngå eller løse konflikter.
- Inviter alle i familien til å be til Gud om hjelp til å løse eventuelle konfliktsituasjoner som de kanskje opplever.

Hva er lydighet?

TJENESTE Vi tjener andre best ved å lyde og hjelpe.

Power Text

«Gjør tjenesten med iver, som for Herren og ikke for mennesker.» (Efeserne 6,7)

Nøkkeltekst og henvisninger

Efeserne 6,5-9; *Messages to Young People*, s. 228-230; fortellingen på side 52 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at de leder andre til Jesus når de tjener andre med et smil.

Føle et ansvar om å tjene andre med glede og pålitelighet.

Gi respons ved å lede andre til Jesus ved at de tjener andre trofast.

Power Point

Vi tjener Gud når vi tjener andre med hele hjertet

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Noen av medlemmene i menighetene i Efesos er slaver. Paulus råder disse personene til å tjene og lyde herrene sine «likesom mot Kristus selv» (Efeserne 6,5). Paulus forklarer at en slik villig to trofast tjeneste ikke bare vil gjøre mestrene og herrene fornøyd og blide, men vil kanskje også kunne lede slavemestrene til Mesteren.

Denne leksen handler om tjeneste

Selv om slaveri er så godt som utryddet nå i det 21. århundre, gjelder fremdeles de prinsippene som Paulus la fram. Når vi er trofaste og gjennomfører oppgavene våre med et smil, kan vi påvirke menneskene rundt oss positivt. Selv som unge, kan vi tjene Jesus og våre medmennesker.

FEM

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
1	Velkommen	Etter hvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. Hvilken oppgave? B. Jordskjelv på banketten	– Papirlapper, kurv, Bibler – Stoler, Bibler
*	Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Hjerter klippet av papir, blyanter, stiftemaskin eller teip – Kollektkurv, personlige esker
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Bibler (evt.) noe snacks
			Opplev bibelfortellingen	– Bibler
			Utforsk Bibelen	– Bibler
3	Leksen i praksis	10-15 min.	Halvhjertet	– Rød konstruksjonspapir, penner eller tusj, saks, teip
4	Del med andre	10-15 min.	Tjene med et helt hjerte	– Rødt papir, omriss av hjerte, saks

Lærerens «verdt å vite»

Det er mulig å gjøre selv den mest nedverdige oppgaven med glede. –Hvis barn og unge blir lært opp til å se på hverdagens arbeidsoppgaver som noe Herren vil de skal gjøre, som en slags skole hvor de blir trent i trofast og effektiv tjeneste, vil oppgavene virke mer trivelige og ærbare. Hvis hver oppgave blir utført som om den utføres for Herren, blir selv den uleste jobben til noe helt spesielt.

Arbeidere her på jorden får en forbindelse til de hellige vesenene i himmelen som gjør Guds vilje. Og uansett hvor vi befinner oss, bør vi utføre våre oppgaver og tjenester med like stor trofasthet som englene i sin høyere sfære» (*Child Guidance*, s. 121).

Hvilken holdning utfører jeg tjenester for andre med? Hva skal til for at jeg skal begynne å føle meg som en slave? Hvordan oppfører jeg meg overfor min «herre» eller sjef?

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør hva de har gjort for å unngå eller dempe konflikter i løpet av uken. Gi en oppmuntring hvis det er noen som har hatt dårlige opplevelser.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. Hvilken oppgave?

Materiell:

- papirlapper
- kurv
- Bibler

Før timen begynner, skriver du følgende oppgaver på papirlapper, bretter dem, og legger dem i kurven. Skriv følgende oppgaver: feie et gulv, plukke frukt fra et tre, gi mat til kuene, pløye en åker, vaske opp, re opp en seng, bygge en steinmur, vaske klær i en elv, kna brøddeigen, osv. Si: **Her i kurven min har jeg en rekke jobber som en slave kanskje kunne fått i oppgave på bibelsk tid. Nå vil jeg ha noen frivillige fram som velger en lapp, leser hva som står på lappen, og spiller at de utfører den oppgaven, uten å si et ord.** De andre elevene skal gjette hvilken jobb eleven gjør. Fortsett til alle jobbene er blitt spilt og elevene har gjettet riktig.

Oppsummering

Spør: **Hvilken forskjell er det mellom disse aktivitetene og de dere må gjøre som familie, hjemme hos dere? Hvilke likhetstrekk er det? Av og til blir vi bedt om å gjøre jobber som vi ikke synes er spesielt morsomme eller trivelige, men som likevel er nødvendige. Hva er den verste jobben dere noen gang har måttet gjøre i hele deres liv? Hvordan var det å gjøre den jobben? Hva tror dere kunne ført til at jobben ble lettere eller bedre for dere?**

Si: **Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, Efeserne 6,7. Hvordan kan dette verset hjelpe oss til ikke å føle det så tungt å gjøre de jobbene som vi nettopp har diskutert? La oss alltid huske på at:**

Vi tjener Gud når vi tjener andre med hele hjertet.

Materiell:

- Stoler
- Bibler

B. Jordskjelv på banketten

Plasser stoler i en sirkel. Det skal være én stol mindre enn antallet elever i klassen. Be alle unntatt én om å sette seg på en stol i sirkelen. Be den ene eleven som ikke sitter om å stå midt i sirkelen. Si: **Hver av disse stolene representerer et bord ved en stor bankett. Alle dere er kelnerne. Noen av dere serverer brokkoli, andre serverer poteter, og resten**

serverer eplepai (eller andre mattyper). Fordel mattypene så jevnt som mulig.

Si: Når eleven i midten av sirkelen roper ut navnet på matretten som dere serverer, må dere reise dere fort og finne en ny stol å sitte i, før eleven i midten tar plassen din. Hvis eleven i midten roper: «Jordskjelv på banketten!» må alle sammen reise seg og finne en ny stol. Den som er igjen uten stol må stå i midten.

Oppsummering

Si: Hva syntes dere om denne aktiviteten? (Det var gøy fordi vi fikk springe rundt og le.) **Når vi tenker på å tjene andre, tenker vi kanskje på kjedelige eller krevende jobber, eller å gjøre noe som vi ikke liker å gjøre. Men det å tjene andre også kan være utrolig trivelig. Hva betyr det egentlig å tjene andre? Er det lett å tjene andre? Hvorfor, eller hvorfor ikke? La oss finne fram til ukens Power Text og lese den sammen: Efeserne 6,7.**

Ikke glem at:

Vi tjener Gud når vi tjener andre med hele hjertet.

(Tilpasset stoff fra *Faith-Building Meetings for Upper-Elementary Kids* [Loveland, Colorado: Group, 1991], s. 133, 134. Brukes etter avtale.)

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene som elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Forslag til sanger

Jesus her er jeg (*Rop det ut*, 215)

Alt for Jesu fot, jeg legger (*Salmer og sanger*, 216)

Just som jeg er (*Salmer og sanger*, 209)

Bønn

Materiell:

- hjerter klippet av papir
- blyanter
- stiftmaskin eller teip

Før sabbatsskolen starter, klipper du opp papirstrimler på ca. 3 x 16 centimeter. Tegn et hjerte på strimlene (slik diagrammet viser), eller klipp dem ut på forhånd. Del ut en eller flere strimler til hver elev. **Si: Nå skal vi lage en hjerte-lenke. Tenk på én eller flere mennesker dere kjenner som dere gjerne vil be for eller tjene på en eller annen måte. Eller skriv ned situasjoner i livet ditt som virker vanskelige eller umulige.**

forts. neste side

forts. fra forrige side

Bønn og lovprisning

Etterpå ber du elevene stifte eller teipe hjertelenkene sine sammen til å bli en lang lenke.

Når elevene har lenket hjertene sine sammen, holder dere en bønn sammen. Minn elevene på at Gud har lovet å skape et nytt hjerte i oss, et hjerte som er likt hans, slik at vi får den styrken, det motet, og den freden vi trenger for å kunne tjene andre, uansett hva som skjer.

Etter bønnen henger du opp hjertelenken i rommet slik at den kan brukes under bønn ved senere anledninger.

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Kollekt

Materiell:

- kollektkurv
- personlige esker

Dekk en liten eske med bilder av mennesker som gjør forskjellige gode gjerninger og tjenester for andre. Skjær et lite hull til penger i toppen. Denne esken kan brukes i fire uker fremover.

Forbered følgende på forhånd: samle eller lag små beholdere til kollekt (sparegriser, små esker, glass, eller hjemmelagede kollektkurver). Gi disse til elevene. Ha med nok til

hver elev. Si: **I boken *Child Guidance* kommer Ellen White med et fint forslag. Hun sier at man kan ha en liten kollektbøsse stående hjemme, på en plass hvor man ofte ser den. Hver gang du tenker på å bruke penger på noe som du egentlig ikke trenger uansett, kan du legge de pengene inn i beholderen i stedet. Så kan du bruke de pengene til å hjelpe de som lider nød, eller gi dem til misjonsarbeid.** Del ut sparebøssene til elevene, så de kan ta dem med seg hjem. Hvis du har mulighet til det, kan du også dele ut et klistremerke som de kan klistre på bøssene. Skriv følgende på klistremerkene: Jesus fremfor juggel.

Oppmuntre elevene til å legge penger på bøssene ofte. Sett opp en dato når kollekten skal samles inn, og bestem dere for et prosjekt eller noe annet som pengene skal gå til.

* Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler (evt.)
noe snacks

Si: **Har dere sett noen som gjorde en ordentlig slurvet jobb noen gang? Noe som de lett**

kunne gjort mye bedre, men de gadd rett og slett ikke å anstrenge seg? Hva følte dere da dere så det? Har dere sett noen som virkelig gjorde seg flid med å gjøre en god innsats på en jobb? Hva følte dere da dere så det? Hva slags innsats tror dere Jesus ønsker at vi skal gjøre? La oss si ukens Power Text sammen.

Alternativ aktivitet

På forhånd tilbereder du enten noe å drikke eller noe snacks som elevene skal få (for eksempel kjeks, juice, småkaker, osv.). Be elevene samle seg rundt deg for å gå gjennom bibelleksen. Begynn å servere dem. Server på en slurvete måte, slik at du søler juice på bordet, klemmer småkakene i stykker, knuser kjeksene, eller mister en beholder med kjeks på fanget til en av elevene eller ned på gulvet. Fortsett med denne slurvete oppførselen idet du går rundt bordet. Hvis elevene klager eller prøver å rydde opp, sparker du kjeksene vekk med foten, børster smulene uforsiktig av bordet og ned på gulvet, eller sier: **Bare la det være, det gjør ingenting. De som skal vaske kirken denne uken kan ta seg av det.**

Når alle er blitt servert på en slurvet måte, spør du: **Hva slags spørsmål eller tanker sitter dere med nå? Hva syntes dere om måten jeg serverte dere? Hva slags tjener tror dere Jesus var? La oss ta en titt på hva leksen sier om det å tjene med**

et helt hjerte i stedet for et halvt hjerte.

Si: **I dag lærer vi at:**

Vi tjener Gud når vi tjener andre med hele hjertet.

Opplev bibelfortellingen

Be elevene lese etter tur fra Efeserne 6,5-9. Minn dem så på at alle mennesker er likeverdige i Guds øyne. Han ville gitt sitt liv for hvem som helst – foreldre eller barn, sjef eller ansatt, lærer eller elev. Uansett hvem vi er, ber han oss om å være lydige, ærlige og muntre i alt vi gjør.

Del elevene inn i grupper på to. Be hvert par om å lage et rollespill over ett av forholdene som er nevnt overfor (foreldre – barn, sjef – ansatt, lærer – elev), i form av en kort dialog. Si at elevene godt kan legge handlingen så tett som mulig opp mot sine egne opplevelser, samtidig som de viser hvordan begge parter i dialogen kan vise en tjeners innstilling.

Etterpå fremfører alle rollespillene sine for klassen.

Si: **Husk hele tiden på at:**

Vi tjener Gud når vi tjener andre med hele hjertet.

Utforsk Bibelen

Del elevene inn i seks grupper, og gi hver gruppe et av følgende vers:

1. Efeserne 6,5
2. Romerne 13,1
3. 1. Peter 2,13
4. 1. Peter 2,18
5. Efeserne 6,1
6. 5. Mosebok 13,4

Materiell:

- Bibler

Spør: **Hvem sier Bibelen at vi skal være lydige mot?** (jordiske herrer) **Har dere noen eksempler på tilsvarende moderne «jordiske herrer»?** (sjefer på jobb, foreldre, lærere) **Hvorfor tror dere vi skal være lydige mot dem?** (Gud har bedt oss om å vise respekt.) **Hva vil det egentlig si å «underordne seg»?** Hvilken forskjell tror

dere det er mellom det å underordne seg og det å være ei dørmatte?

Si: **La oss lese Efeserne 6,5-9 sammen igjen.**

Vi tjener Gud når vi tjener andre med hele hjertet.

3

Leksen i praksis

Halvhjertet

Materiell:

- rødt konstruksjonspapir
- pinner eller tusj
- saks
- teip

Be elevene om å klippe ut hvert sitt store røde hjerte. Be dem skrive navnet sitt med store blokkbokstaver fra den ene kanten av hjertet og helt ut til den andre kanten. Be dem snu hjertet og skrive GUD med store bokstaver fra den ene kanten til den andre kanten. Be elevene så om å rive hjertet i to, ned midten, med rift i sikkasakk. Legg alle bitene av hjertene i en stor plastpose, rist dem

godt sammen, og hell alle sammen ut på gulvet.

Si: **Nå er det deres oppgave å finne to halvdeler av et hjerte som passer sammen, teipe dem sammen igjen, og legge dem opp på dette bordet med elevens navn vendt opp. Det har ingenting å si hvem sitt hjerte du finner og teiper sammen igjen. Gjør det så fort dere klarer, etter at jeg gir startsignalet.**

Når alle hjertene er teipet sammen igjen, ber du hver elev om å finne sitt eget hjerte og undersøke det.

Spør: **Hvor enkelt eller vanskelig var det å finne to halvdeler som passet sammen? Hvor forsiktig eller nøye er hjertet ditt blitt «reparert»? Ser det ut som noen har gjort sitt aller beste, eller er det blitt gjort så fort som mulig?**

Be hver elev om å snu hjertet slik at GUD vender opp og si: **Når vi gjør noe for andre, er det som om vi gjør det for Gud. I ukens Power Text står det: «Gjør tjenesten med iver, som for Herren og ikke for mennesker» (Efeserne 6,7).**

Det kan vi huske på når vi må gjøre noe for noen andre denne uken. Når vi hjelper andre, er det som om vi hjelper Gud. Denne aktiviteten handlet jo om å gjøre ting med et halvt hjerte, eller med et helt hjerte. Hva har det å si at vi tjener andre med et helt hjerte?

Vi tjener Gud når vi tjener andre med hele hjertet.

4

Del med andre***Tjene med et helt hjerte***

Del ut et rødt ark til hver elev. På forhånd kopierer du flere hjerteformer på de røde arkene. I hvert hjerte skal det stå: «Helhjertet tjeneste utført av» etterfulgt av en strek der elevene kan skrive initialene sine eller navnet sitt.

Be elevene om å klippe ut hjertene sine, samtidig som de tenker aktivt på måter de kan tjene familiemedlemmene sine i uken som kommer. Be dem komme med forslag og skriv dem opp på tavla. Etterpå oppfordrer du elevene til å finne på så mange måter å tjene andre som mulig i uken som kommer. Be dem samtidig om å prøve å gjøre tjenestene i all hemmelighet, uten at noen ser at de gjør det, og så kan de legge igjen et av tjenestehjertene når de er ferdige. Eksempel: snike seg inn for å re opp sengen til et av søsknene sine, legge igjen et av hjertene på puten og liste seg ut igjen uten å bli oppdaget.

Avslutt med ukens Power Point og med en bønn der du ber om Guds

hjelp til å være helhjertede tjenere denne uken.

Vi tjener Gud når vi tjener andre med hele hjertet.

Materiell:

- rødt papir
- omriss av hjerte
- saks

Avslutning

Si: Det er ikke alltid enkelt å tjene andre med et smil, eller å tenke på seg selv som «tjener» for andre. Men når vi svelger stoltheten og tar tid til å gjøre en tjeneste for noen, viser vi dem til Jesus. La oss be Jesus om å velsigne de planene som vi nettopp har laget. Vi kan også be ham om hjelp til å være positive og glade «tjenere».

HELHJERTET TJENESTE UTFØRT AV

Hva er lydighet?

Nøkkeltekst og henvisninger

Efeserne 6,5-9;
Messages to
Young People,
s. 228-230.

Power Text

«Gjør tjenesten med iver, som for Herren og ikke for mennesker.»
(Efeserne 6,7)

Power Point

**Vi
tjener Gud
når vi tjener
andre med
hele hjertet.**

Tenk deg at du ikke fikk bestemme når du skulle stå opp om morgenen, hva du skulle spise, hvor du ville gå eller hva du ville gjøre? Hvordan tror du det hadde vært? Akkurat sånn var det å være slave på bibelsk tid.

I årene etter at Jesus døde, var det mange slaver som ble kristne. De gode nyhetene i kristendommen har alltid slått an hos de som er spesielt undertrykt, og hvem er vel mer undertrykt enn en slave? Det var svært utbredt med slaveri de fleste steder på jorda. Noen steder, sånn som i byene som Paulus besøkte, var det mange flere slaver enn frie. I de fleste av menighetene Paulus grunnla, var medlemmene både slaver og frie.

Nå var det slik at en romersk statsborger kunne eie opp til flere hundre slaver, og eieren kunne gjøre akkurat slik han ville med dem. En slaveeier kunne slå slavene sine, torturere dem eller til og med myrde dem. Hvis en slave forsøkte å forsvare seg selv, kunne slaveeieren finne på å drepe hele familien hans. Det var et hardt liv, men mange hadde det slik. Derfor er det ikke rart at Paulus snakker direkte til slaver i flere av brevene sine. Hele boken Filemon, i Det nye testamentet, er et brev fra Paulus til en slaveeier om slaven hans.

Nå er ikke slaveri lovlig noen steder på jorda, og derfor er det kanskje fort gjort å bare hoppe over det Paulus sier om slaveri. Men selv om det er liten sjanse for at vi kommer til å bli kjøpt, solgt, eller eid av noen andre, finnes det alltid mennesker som vi står til ansvar for. Når du er ung, er det foreldre, lærere, trenere. Senere i livet kommer det til å bli sjefen eller en ektefelle, og, tro det eller ei, dine egne barn. Livet består av mye ansvar overfor andre mennesker. Og derfor er Paulus' ord om

slaveri fremdeles fulle av visdom og aktuelle for oss i dag.

Paulus skriver at slaver skal være «lydige mot deres jordiske herre ... av et oppriktig hjerte, likesom mot Kristus selv» (Efeserne 6,5). Av et oppriktig hjerte. Det betyr at man virkelig mener det, og ikke gjør det bare fordi man blir tvunget til det.

«Vær ikke øyentjenere som bare vil gjøre mennesker til lags, men Kristi tjenere som helhjertet gjør Guds vilje,» står det i vers 6. Hmmm. Ikke bare gjør det du blir bedt om å gjøre når folk ser på. Gjør det hele tiden, av et helt hjerte.

«Dere slaver skal være lydige ... likesom mot Kristus selv ... Gjør tjenesten med iver, som for Herren og ikke for mennesker» (vers 5-7). Wow! Oppfør deg mot slavedriveren din – den sure, kravstore, ondsinnede tyrannen – som om han var Jesus. Med moderne ord betyr det at du skal gjøre arbeidsoppgavene for foreldrene dine, læreren din, sjefen din – uansett hvem – som om du gjør dem for Kristus. Det gir et litt annet perspektiv på det du hater å gjøre aller mest, ikke sant?

Forestill deg et øyeblikk hva som kan komme til å skje hvis du er såpass positiv og entusiastisk når du gjør arbeidsoppgavene dine. Tenk hvilket vitne du er for Jesus. Av 100 sinte, sure, motvilige slaver, er det altså én som er villig – til og med ivrig. Én av dem er omgjengelig og optimistisk. Én av dem er trofast, pålitelig og positiv, og har initiativ nok til å sette i gang med oppgavene selv. Tror du slaveeieren legger merke til

det? Det kan det ikke være tvil om. Dette har skjedd før. Tenk på Josef og slavejenta til Na'aman. Når de levde et ansvarsfullt liv og var lydige, fikk de stor innflytelse på andre.

Spør hvem som helst som eier eller driver et firma, så vil de fortelle deg at det er underskudd på arbeidere som er ivrige og ansvarsfulle. Munter, entusiastisk, helhjertet tjeneste mot foreldre, sjefer, lærere, eller hvem det skal være, er like populær i dag som for 200 eller 2000 år siden. Og et slikt eksempel er et meget sterkt argument for evangeliet – et eksempel som fremdeles er i stand til å vinne slavemestere for Mesteren.

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 46.

Søndag

- Les «Hva er lydighet?»
- Lag en lenke av papirstrimler. Skriv et ord fra ukens Power Text på hver av lenkene.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.
- Be for alle som tjener andre.

Mandag

- Les Efeserne 6,5-9.
- Skriv en liste over mennesker i ditt nærmiljø som tjener andre.
- Gå til noen som tjener andre og intervju dem.
- Be for alle de som tjener andre.

Tirsdag

- Les 1. Korintere 9,19.
- Hvordan kan du bli en tjener for alle, for å vinne dem for Kristus?
- Finn ut mer om slaver gjennom historien, som var trofaste og kristelige mot herrere sine. Hvilket inntrykk fikk herrere? Hvordan behandlet herrere dem da?
- Be om at Gud skal hjelpe deg til å tjene ham bedre.

Onsdag

- Tell opp alle måtene som du kan tjene andre.
- Tenk på alle områdene i ditt liv hvor du må gjøre som andre sier.
- Ta fram arbeidsboka di og skriv ned noen måter som du kan forandre på holdningene og handlingene dine. Lag en plan for når og hvordan du kan sette endringene ut i livet.
- Be Gud om å velsigne planen din.

Torsdag

- Les Jesaja 1,18.19.
- Be til Gud om at du skal forstå disse versene.
- Skriv et dikt eller en sang som forteller om hva du tror versene betyr.
- Finn saker i avisene som forteller om folk som tjener seg selv i stedet for andre.

Fredag

- Snakk med de andre i familien din om hva det vil si å være en tjener.
- Fortell de andre i familien din hva du har lært om tjeneste denne uken.
- Lag en reklameplakat som forteller de andre i familien din om hva du er villig til å gjøre for dem.
- Be om at alle i familien din skal bli flinkere til å tjene hverandre.

En rømling belønnes

TJENESTE Vi tjener andre best ved å adlyde og hjelpe.

Power Text

«Så la offergaven ligge foran alteret og gå først og bli forlikt med ham. Kom så og bær fram ditt offer!» (Matteus 5,24)

Nøkkeltekst og henvisninger

Filemon 1-22; *Alfa & Omega 6*, s. 310-313; fortellingen på side 62 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite hvilken verdi som ligger i å tjene andre med uselvisk kjærlighet og godhet.

Føle takknemlighet for Guds kjærlighet som virker gjennom dem for å hjelpe andre.

Gi respons ved at de velger å gjenspeile Guds uselviske kjærlighet overfor andre.

Power Point

Vi tjener Gud når vi gjenspeiler Jesu ubetingede kjærlighet til andre.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Onesimus er en tidligere slave hos Filemon. Han har rømt fra slaveherren sin, men blir omvendt til kristendommen når han møter Paulus, som er fange. Paulus sender et brev til Filemon hvor han ber ham om å vise uselvisk kjærlighet og ønske den tidligere slaven sin tilbake uten å straffe ham.

Denne leksen handler om tjeneste

Onesimus er på mange måter et bilde på menneskeheten. På samme måte som denne slaven rømte, har vi alle rømt bort fra Gud. Gjennom Jesus, tar Gud imot oss med tilgivelse og forsoning, uansett hva vi har gjort. Samtidig hjelper Gud oss til å tjene ham ved at vi tar imot andre og viser dem ekte kjærlighet, godhet, tilgivelse, og forsoning.

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
1	Velkommen	Etterhvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. På utkikk etter kjærlighet B. Hjerter fylt med kjærlighet C. Tilfeldige gode gjerninger	– Sangbøker, tavle, kritt/tusj, Bibler – Rød papp, saks, tusjpenner, teip, Bibler – Aviser, saks, Bibler
	* Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Kollektkurv, Guds eske
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Bibler
			Opplev bibelfortellingen	– Bibler
			Utforsk Bibelen	– Bibler
3	Leksen i praksis	10-15 min.	<i>Hjerte før hjerne</i>	
4	Del med andre	10-15 min.	<i>Kjærlighetslapper</i>	– Postkort eller konvolutter med frimerker, skrivepapir

Lærerens «verdt å vite»

«Hvor godt dette passer på Kristi kjærlighet til angrende syndere! Tjeneren som bedrog sin herre, hadde ingen ting å betale med. En synder som har unndratt seg mange års tjeneste for Gud, har ingen ting å avskrive gjeld med. Jesus stiller seg mellom synderen og Gud, og sier: Jeg betaler gjelden. Spar synderen; jeg vil lide i hans sted» (*Alfa & Omega 6*, s. 312).

«Paulus' brev til Filemon viser evangeliets innflytelse på forholdet mellom herre og tjener. Slaveriet var utbredt over hele romerriket, og det fantes både slaveeiere og slaver i de fleste menigheter hvor Paulus hadde arbeidet. I byene bodde det ofte flere slaver enn frie men-

nesker, og fryktelig strenge lover ble sett på som en nødvendighet for å holde slavene på plass» (*samme.*, s. 312).

«Det var ikke Paulus' oppgave egenmektig og plutselig å omstyrte samfunnsordningen. Å forsøke noe slikt ville ha hindret evangeliets utbredelse. I stedet framholdt han prinsipper som rammet selve grunnlaget for slaveriet, og som ville undergrave hele systemet dersom de ble fulgt» (*samme.*, s. 313).

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør om noen av dem har funnet historier om mennesker som satte andre foran seg selv.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. På utkikk etter kjærlighet

Materiell:

- sangbøker
- tavle
- kritt/tusj
- Bibler

Del ut en sangbok eller salmebok til hver elev, eller de kan se sammen to og to. Si: **Ta et par minutter til å kikke gjennom sangboken og finn beskrivelser av «kjærlighet til Gud og medmennesker». Dere skal altså kun bruke tekstene i sangene og salmene. For eksempel kan det hende at dere finner en sang som definerer kjærlighet til Gud som «Jeg drar dit du vil jeg skal dra.» Se hvor mange forskjellige beskrivelser av kjærlighet dere klarer å finne, så skriver jeg dem opp på tavla etter hvert som dere roper dem ut.**

Oppsummering

Spør: **Hvorfor tror dere at kjærlighet blir beskrevet på så mange forskjellige måter? Hvilken beskrivelse liker dere best? Hvorfor det? Er det noen andre beskrivelser som dere kunne tenke dere å legge til listen?**

Si: **Gud elsker oss med det vi kan kalle for «betingelsesløs kjærlighet.» La oss ta en titt på ukens Power Text, Matteus 5,24. Ofte kan det være svært vanskelig å «bli forlikt» med noen som har skadet oss på en eller annen måte. Den eneste måten å få det til er gjennom «betingelsesløs kjærlighet», eller uselvisk kjærlighet. Vi kan også finne fram til Johannes 13,34.**

Spør: **Hva er det Jesus ber oss om å gjøre i dette verset?**

Si: **I dag lærer vi mer om hvordan vi kan tjene Gud ved å gjenspeile hans kjærlighet til andre. Guds kjærlighet er uselvisk og betingelsesløs, og det kan være lettere sagt enn gjort å være god mot alle. Men når vi får hjelp av Jesus, blir det mulig.**

Vi tjener Gud når vi gjenspeiler Jesu ubetingede kjærlighet til andre.

B. Hjerter fylt med kjærlighet

Be elevene om å klippe ut et stort rødt hjerte hver. Si: **På hjertet deres vil jeg at dere skal skrive «Betingelsesløs kjærlighet er...» Så vil jeg at dere skal fullføre setningen med noe som dere har gjort for noen andre, bare for å være snille. Vi kan kalle det for uselvisk kjærlighet.** (Eksempel: Betingelsesløs kjærlighet er å hjelpe lillebroren min med hjemmeleksene sine, selv etter at han sølte saft utover hjemmeleksene mine.)») Etterpå ber du elevene om å henge hjertene de har laget rundt på veggene.

Materiell:

- rød papp
- saks
- tusjpenner
- teip
- Bibler

Oppsummering

Spør: **Ta en titt på hvordan hver av dere har vist slik betingelsesløs kjærlighet til andre. Les opp noen eller alle eksemplene på hjertene. Tror dere det var lett å være snill på disse måtene? Kan det ha vært vanskelig? Hvorfor er det noen ganger vanskelig å vise andre uselvisk kjærlighet?**

Si: **Gud vil at vi skal tjene ham ved at vi gjenspeiler hans kjærlighet og reflekterer den som et speil til andre. I utgangspunktet klarer ikke vi mennesker å gjøre det, men det blir mulig når vi får hjelp av Gud.**

Vi tjener Gud når vi gjenspeiler Jesu ubetingede kjærlighet til andre.

(Tilpasset stoff fra *Group's Best Junior High Meetings* [Loveland, Colorado: Thom Schultz Publications, Inc., 1989], 2, s. 107, 108.)

C. Tilfeldige gode gjerninger

Be elevene om å søke gjennom avisene, bladene eller de utvalgte artiklene som du har tatt med. De skal finne eksempler på noen som viser ubetinget godhet mot noen andre, uten at personene nødvendigvis har gjort seg fortjent til det. Be dem klippe ut artikkelen eller overskriften. Når alle har funnet et eksempel på uselvisk kjærlighet, deler du elevene inn i grupper på tre. I gruppene viser elevene eksempelet de har funnet til de to andre på gruppen. Når alle har fått anledning til å dele det de har funnet, ber du klassen samle seg igjen.

Spør: **Hva slags følelser og tanker fikk dere da dere hørte disse eksemplene på uselvisk godhet? Gud vet hva som er best for oss og han ber oss om å elske andre sånn som han elsker oss. I dag lærer vi at:**

Materiell:

- aviser ELLER utvalgte artikler
- saks
- Bibler

Vi tjener Gud når vi gjenspeiler Jesu ubetingede kjærlighet til andre.

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Nevn fødselsdager, spesielle hendelser eller viktige ting som elevene har opplevd eller fått til siden sist. Ønsk spesielt alle besøkende varmt velkommen og introduser dem for hele klassen.

Forslag til sanger

Han er Herre (*Barnesangboka*, 88)

Her er vi, tra-la-la-la (*Salmer og sanger*, 621)

La oss vandre i lyset (*Barnesangboka*, 177)

Bønn

Si: **Da Jesus var her på jord, ba han for disiplene sine. Han ba om at Gud skulle hjelpe dem til å elske hverandre. Han lærte dem at de skulle vise den samme uselviske kjærligheten til alle mennesker. I Johannes 13,35 ber Jesus oss om å elske hverandre på samme måte som han elsker oss. Tenk på en spesiell person som dere kan være ekstra gode mot i løpet av uken, slik at dere viser dem Guds uselviske kjærlighet.**

Materiell:

- kollektkurv
- Guds eske

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Kollekt

Fortsett å bruke kollektesken fra sist uke. Denne uken kan du også ta i bruk noe som dere kan kalle for «Guds eske». Legg fram en liten eske eller annen beholder hvor du har skrevet GUD på siden med store bokstaver.

Si: **Det er mange slags «gaver» vi kan gi til Gud. Det å gi tiende og kollekt er en god og effektiv måte. Når vi gir penger til Guds sak, bidrar det til at flere og flere får høre om Jesus og de gode nyhetene som står i Bibelen. I dag lærer om det å vise Guds uselviske kjærlighet til andre. Det får vi rett og slett ikke til uten Guds hjelp. Når vi overgir oss til Gud og ber ham om å bruke oss, vil han hjelpe oss til å være gode mot andre. Samtidig som vi nå tar opp kollekten, vil jeg at dere skal tenke over om dere også ønsker å gi dere selv til Gud. Hvis dere ønsker det, kan dere skrive navnet deres på en lapp og legge den oppi «Guds eske».**

Når kollekten er blitt tatt opp, ber du om Guds velsignelse over gavene. Be også om at Gud skal velsigne elevenes ønsker om å la Gud bruke dem i sin tjeneste. Be Gud om å la sin kjærlighet strømme ut til andre gjennom elevene i løpet av uken.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler

Spør: **Tenk på en gang da dere ble urettferdig behandlet eller en gang da noen var slemme mot dere eller kanskje noen stjal noe fra dere. Hvordan følte det? Hva gjorde dere?** (Bruk litt tid til å prate sammen om dette.)

I dagens lekse skal vi få høre om en slave som het Onesimus, og eieren hans, som het Filemon. I denne fortellingen var det noen som fikk en dårlig og urettferdig behandling, og de fikk til og med eiendelene sine frastjålet. La oss se på hva som skjedde, og hva apostelen Paulus oppmuntret dem til å gjøre for at det skulle bli bra igjen.

Vi tjener Gud når vi gjenspeiler Jesu ubetingede kjærlighet til andre.

Opplev bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler

Del klassen inn i tre grupper. Be hver gruppe om å lese historien som står i Filemon 1-25 og så fylle ut et av spørreskjemaene som du har forberedt på et ark på forhånd.

Filemon:

Hvem var han?
 Hvordan kjente Paulus ham?
 Hva syntes Paulus om ham?
 Hva slags urettferdig behandling ble han utsatt for?
 Hva slags slemme handlinger tror du han kanskje hadde gjort?
 Hva ba Paulus ham om å gjøre, for å vise godhet og Guds uselviske kjærlighet?

Hvor vanskelig tror du det var for Filemon å gjøre det Paulus ville han skulle gjøre? Hvorfor?

Onesimus:

Hvem var han?
 Hvordan ble Paulus kjent med ham?
 Hva syntes Paulus om ham?
 Hva hadde han gjort galt?
 Hva ba Paulus ham om å gjøre, for å vise godhet og gjenspeile Guds uselviske kjærlighet?

Hvor vanskelig tror dere det var for Onesimus å gjøre det Paulus ville han skulle gjøre? Hvorfor?

Paulus:

Hvem var han?
 Hvordan var han blitt kjent med Filemon?
 Hvordan var han blitt kjent med Onesimus?
 Hva syntes Paulus om Filemon og Onesimus?
 Hva ville Paulus at Onesimus skulle gjøre? Hvorfor?
 Hva ville Paulus at Filemon skulle gjøre? Hvorfor?
 Hvordan viste Paulus uselvisk kjærlighet mot Filemon?

Når elevene er ferdige med spørreskjemaene, ber du hver gruppe om å fortelle hva de lærte om personen de skulle undersøke. Skriv korte notater om hver person på tavla så alle kan se.

Når hver gruppe har fortalt sitt, si:

Hva tror dere vi kan lære om uselvisk kjærlighet ut fra Paulus' eksempel? Hvor vanskelig er det å elske andre med uselvisk kjærlighet? Hva tror kunne skje hvis Filemon og Onesimus gjorde som Paulus ba dem gjøre? Det er ikke alltid lett å følge Guds plan. Gud

har lovet oss at han vil virke gjennom oss så vi kan tjene andre og vise dem godhet slik han ber oss gjøre.

Vi tjener Gud når vi gjen-speiler Jesu ubetingede kjærlighet til andre.

Utforsk Bibelen

Materiell:

- Bibler

Del elevene inn i seks grupper og gi hver gruppe et av versene nedenfor. Si: **Finn fram til versene dere har fått utdelt og finn ut**

hvem som hadde blitt dårlig behandlet av noen andre. Legg så merke til hvordan de reagerte på den dårlige behandlingen.

1. Lukas 10,30-37 (Den barmhjertige samaritan)
2. 1. Mosebok 37,23-28; 45,1-8 (Josef)
3. Lukas 23,32-34 (Jesus)
4. Daniel 1,1-4; 6,3.4 (Daniel)
5. Job 1,7-2,10 (Job)
6. 4. Mosebok 12,1-13 (Moses)

Si: **Se på bibelversene dere har fått utdelt, og finn fram til noen som ble dårlig behandlet og hvordan de reagerte på den dårlige behandlingen.**

Spør: **Hvem leste dere om? Svarte de med uselvisk kjærlighet eller ikke? Hvor godt tjente hver av disse personene Gud? Hva kan vi lære av andre sine valg?**

Vi tjener Gud når vi gjen-speiler Jesu ubetingede kjærlighet til andre.

3

Leksen i praksis

Hjerte før hjerne

Hvis dere har laget hjerter i Forberedelsesaktivitet B, kan dere bruke dem nå. Be elevene hente dem fram og skrive følgende på baksiden: «Vis Guds godhet til alle.» Hvis dere ikke gjorde aktivitet B, kan du be elevene om å klippe ut store røde hjerter nå, og skrive «Vis Guds godhet til alle» med blokkbokstaver på den ene siden.

Les opp scenariene nedenfor for klassen. Si: **Er det naturlig å bli såret? Er det naturlig å ha lyst til å ta hevn på noen som har såret eller skadet oss? Det er umulig for oss å elske andre slik Gud elsker oss, uten hjelp fra ham. Men hvis vi ber ham om hjelp, har han lovet at han vil la sin kjærlighet strømme ut fra oss til andre. Hva kan han bruke deg til å gjøre?**

Be elevene holde hjertene sine opp slik at ordene «Vis Guds godhet til alle» synes, samtidig som de roper: «VIS OSS GUDS GODHET!» Gjenta dette for hver gang dere leser et scenario. Etter spørsmålene i hvert scenario, ber du elevene fortelle hva de ville gjort i et slikt tilfelle.

1. Noen har gått rundt og spredt usanne rykter om deg. Det føles som om de har stjålet ditt gode navn og rykte. Enkelte av vennene dine vil ikke være venner med deg lenger, som resultat av ryktet. Hvordan føler du deg? Hva ønsker du å gjøre?

2. Bestevennen din lånte den nye CD-en din. Når du får den tilbake, oppdager du at den er helt oppskrapt. Du spør vennen din hva som skjedde med CD-en, og han eller hun lyver og sier at du må ha gjort det selv, for den var helt

fin da du fikk den tilbake. Hvordan føler du deg? Hva har du lyst til å gjøre mot denne personen?

3. Bestefaren din gav deg den spesielle klokken sin like før han døde. Nå har noen stjålet klokken ut av skapet ditt på skolen. Du la den inn der for at den skulle være trygg under en hockeykamp. Hvordan føler du deg? Hva har du lyst til å gjøre?

Oppsummering

Spør: **Hva kan det få å si for deg, hvis du velger å vise andre Guds uselviske kjærlighet? Hvilke fordeler tror du kommer av å være god mot andre, slik Gud ber oss om å gjøre?**

Vi tjener Gud når vi gjen-speiler Jesu ubetingede kjærlighet til andre.

4

Del med andre

Kjærlighetslapper

Del ut postkort eller konvolutter med frimerker til hver elev, samt skrivepapir. Be hver elev om å skrive navnet og adressen sin på en lapp og legge den ned i en eske. Når alle har lagt lappen sin ned i esken, sender du esken rundt til alle elevene og ber dem ta en lapp hver. (Hvis de trekker sitt eget navn, trekker de en ny lapp og legger så sin egen lapp tilbake i esken.) Si at elevene skal holde navnet hemmelig. Så ber du elevene gå hver for seg, ta fram skrivepapiret eller kortet de har fått, og skrive følgende:

Kjære (navnet som de trakk)

I løpet av denne uken skal jeg be til Jesus om at han vil hjelpe deg til å spre hans godhet og uselviske kjærlighet til alle.

Vi sees igjen neste sabbat.

Din venn,

(navnet på eleven)

Når alle er ferdig, ber du dem skrive adressen på postkortet eller utenpå konvolutter, lime den igjen, og legge den i en eske eller lignende.

Når alle er ferdige med «brevene» sine, si: **Nå har vi fått en kjempesjanse til å vise andre Guds kjærlighet. Nå skal jeg ta alle brevene som dere har skrevet med meg. Så legger jeg dem i posten på tirsdag. Da kommer hver av dere til å motta et «overraskelsesbrev» i posten, med en oppmuntrende beskjed fra en i klassen her. Jeg er sikker på at brevet vil oppmuntre dere til å finne på måter som dere kan reflektere Guds kjærlighet til andre.**

Vi tjener Gud når vi gjen-speiler Jesu ubetingede kjærlighet til andre.

Materiell:

- postkort eller konvolutter med frimerker
- skrivepapir

Avslutning

Avslutt med en bønn om at hver elev skal føle at Guds nåde styrker dem så de klarer å vise betingelsesløs kjærlighet til andre denne uken. Takk Jesus for hans ubetingede kjærlighet som viser oss hvordan vi skal elske andre.

Merk: Velg ut fem elever til å gjennomføre sketsjen under «Opplev bibelfortellingen» i lekse 7 neste uke. Gi dem kopier av sketsjen så de kan øve seg i løpet av uken.

En rømling belønnes

Nøkkeltekst og henvisninger

Filemon 1-22;
Alfa & Omega 6,
s. 310-313.

Power Text

«Så la offergaven ligge foran alteret og gå først og bli forlikt med ham. Kom så og bær fram ditt offer!» (Matteus 5,24)

Power Point

Vi tjener Gud når vi gjen-speiler Jesu ubetingede kjærlighet til andre.

Har du noen gang tenkt på å rømme hjemmefra? Hvordan tror du det ville vært? Hvor ville du dratt? Hva kunne du gjort? Onesimus var i den situasjonen. Han hadde rømt fra slaveherren sin og var en stakkars, sulten rømling da han ble kjent med Paulus.

Onesimus var ille ute. Ikke bare var han en slave i romerriket, men han var en slave på rømmen. Og det som gjorde saken enda verre var at han var en rømling som hadde stjålet fra herren sin. Onesimus ble regnet som en eiendel – slaveherrer eide slavene sine. Eiere kunne behandle slavene sine nøyaktig som de ville. Tortur eller mord var ikke utenkelig. Grov mishandling av slaver utført av romerske slaveeiere er godt dokumentert i historiebøkene. En person i Onesimus' situasjon hadde lite å stille opp med. Utsiktene for ham var mørke.

Han hadde helt sikkert reist til Roma for å komme seg så langt unna slaveherren sin i Kolossæ som mulig. 960 kilometer over Middelhavet skulle være langt nok, tenkte han antagelig. Roma var en svær by hvor det ville være enkelt å forsvinne i folkemengdene. Og han måtte sikkert bruke opp alt han hadde tatt fra herren sin for å betale for den lange reisen.

Uten penger eller venner, og temmelig nervøs, kom Onesimus over Paulus. Paulus satt i husarrest i Roma og ventet på sin dom. Det var der Onesimus ble omvendt og ble kristen. Nettopp dette var det eneste håpet som Onesimus kunne klamre seg til, nemlig at slaveherren hans, Filemon, også var kristen og kjente Paulus. Det er interessant å legge merke til at selv om Onesimus var slave under en kristen herre, så var forholdene der ille nok til at han valgte å rømme vekk. Og det var ikke Filemons påvirkning som gjorde at Onesimus ble omvendt, men det at han møtte Paulus, som satt i fengsel mange hundre kilometer vekk i Roma.

Paulus satte stor pris på Onesimus. Nå som Onesimus hadde bekjent sine synder og vendt om, hadde han blitt en helt spesiell venn og støtte for Paulus. Onesimus tok seg av Paulus og jobbet også sammen med ham for å spre de gode nyhetene om Guds nåde og tilgivelse.

Selv om Paulus syntes det var forferdelig leit å skille lag med Onesimus, rådet han ham likevel til å dra tilbake til slaveherren sin og be om tilgivelse. Dette må ha vært en enorm utfordring for Onesimus. Men Paulus sendte ikke Onesimus tilbake med tomme hender. Han sendte med et brev som inneholdt et løfte, og en personlig forespørsel. Fremdeles har vi dette brevet den dag i dag. Det er boken Filemon i Det nye testamentet. I dette brevet kan vi lese om både løftet og den personlige forespørselen.

Paulus lovet nemlig at han selv skulle betale tilbake alt som Onesimus skyldte Filemon. Og han ba Filemon om å ønske Onesimus hjem igjen, «ikke lenger som slave, men som noe mye mer – som en elsket bror ... Så sant du ser på meg som din bror i troen, så ta imot ham som meg selv ... Jeg skriver til deg fordi jeg stoler på at du vil adlyde meg. Ja, jeg vet at du vil gjøre enda mer enn det jeg ber deg om» (Filemon 16-21). Paulus sa det ikke rett ut, men han gir et temmelig klart hint om at han vil sette stor pris på om Filemon befri Onesimus, og kanskje til og med sender ham tilbake til Paulus.

Paulus ba altså Filemon om å ønske en rømt slave som hadde stjålet fra ham, velkommen tilbake, for så å befri ham igjen med én gang. Det var omtrent like stort som å be en bortrømt slave om friv-

illig å dra direkte tilbake til sin slaveherre igjen. Hvorfor i all verden skulle Filemon gjøre noe sånt? Filemon var sikkert temmelig sint over alt som hadde skjedd med Onesimus. Hvorfor skulle han fullstendig overse – ja til og med belønne – slik ulydighet?

Det finnes kun ett svar, og kun ett håp for Onesimus: Kristen kjærlighet. Paulus nevnte nettopp dette i brevet sitt da han skrev: «For jeg hører om den kjærlighet du har til alle de hellige og om din tro på Herren Jesus» (vers 5). En slik kjærlighet må også omfatte en bortrømt fange, som er en bror i Kristus. Onesimus hadde i alle fall ikke gjort noe for å fortjene tilgivelse og godhet fra Filemon. Å ønske Filemon velkommen tilbake uten å straffe ham? Det ville i alle fall være ubetinget kjærlighet. Og så befri ham rett etterpå? Hvis Filemon gjorde noe sånt, ville det være et lysende eksempel for alle på den kjærligheten og tilgivelsen som Jesus har vist til alle mennesker. Jesu tilgivelse og død var tidenes største eksempel på ubetinget kjærlighet, og nå fikk Filemon sjansen til å vise samme type kjærlighet og tilvelse mot Onesimus.

Vi vet ikke hvordan denne historien endte. Vi vet ikke hva som skjedde da Onesimus stod ansikt til ansikt med Filemon igjen. Men vi kan håpe på at Filemon gjorde som Jesus ville ha gjort, og ønsket Onesimus velkommen tilbake. Vi kan be Gud om å gi oss samme slags kjærlighet og tilgivelse mot de som har gjort noe galt mot oss.

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 56.

Søndag

- Les «En rømling belønnes.»
- Tegn en joggesko og skriv ukens Power Text på den. Legg den på en plass hvor du kommer til å se den ofte i løpet av uken.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.
- Be om å få en spesiell innsikt i denne historien.

Mandag

- Les Filemon 1-25.
- Undersøk hvordan det var å være slave i Romerriket.
- Diskuter med en av foreldrene dine eller en annen voksen hvilken virkning det kan få hvis en person som har makt behandler andre med respekt.
- Be om at du skal skjønne hva ekte kristen omtensksomhet går ut på.

Tirsdag

- Les Lukas 6,27.28.
- Tegn et kart som viser hvor langt det var mellom Roma, der Paulus og Onesimus var, og Kolossæ, der Filemon var. Hva tror du ville vært den beste ruten for å komme seg fra Kolossæ til Roma? Hvorfor?
- Forestill deg hva som skjedde da Onesimus kom tilbake til Filemon. Tegn en liten tegneserie eller

- skriv en dialog over hvordan du tror møtet gikk.
- Be om å få et bedre forhold til noen i ditt liv.

Onsdag

- Les Johannes 15,12-17.
- Sammenlikn Paulus' ønske om å betale det Onesimus skyldte Filemon, med Kristi ønske om å betale prisen for våre synder.
- Skriv et lite dikt som sammenlikner de to.
- Be om å forstå det som Jesus har gjort for deg bedre.

Torsdag

- Les gjennom Salmene (eller en bibelordbok) og finn ordene *tilgi, tilgav, tilgitt*.
- Skriv versene du kommer over i arbeidsboka di.
- Lag en plakat med alle favorittversene dine.
- Be om styrke til å tilgi noen som har gjort noe galt mot deg.

Fredag

- Les Efeserne 6,5-9 sammen med familien din under andakt.
- Diskuter sammen med familien hva som ville skjedd i et slavesamfunn dersom alle slavene og slaveherrene gjorde som Paulus sa. Tror du at slaveri ville fortsette særlig lenge hvis det ble slik?
- Vis familien din diktet som du skrev på onsdag.
- Be om at Gud skal vise deg hvordan du kan forbedre samfunnet rundt deg med kristen kjærlighet.

Bruk talentene, ikke mist dem

TJENESTE Vi tjener andre best ved å adlyde og hjelpe.

Power Text

«Vi har forskjellige nådegaver, alt etter den nåde Gud har gitt oss. Den som har profetisk gave, skal bruke den slik som troen tilsier.» (Romerne 12,6)

Nøkkeltekst og henvisninger

Matteus 25,14-30; *Christ's Object Lessons*, s. 325-365; fortellingen på side 72 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at Gud gir oss talenter som vi kan bruke til å tjene andre.

Føle glede over å bruke talentene de har fått av Gud til å tjene andre.

Gi respons ved at de bruker talentene sine i tjeneste for Gud.

Power Point

Vi tjener Gud når vi bruker talentene våre til å hjelpe andre.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Jesus forteller en liknelse om en mann som gir tre av tjenerne sine talenter. Mengden han gir står i forhold til tjenernes evner. En av tjenerne gjemmer talentet sitt, mens de to andre utnytter talentene de er blitt betrodd så de fordobler verdien. Herren kommer tilbake og ber om en rapport. Han roser de to tjenerne som brukte talentene sine til å skape større verdier, men han refser tjeneren som bare gjemte talentet sitt.

Denne leksen handler om tjeneste

I Jesu liknelse om talentene, er han meget klar når han ber oss om å bruke talentene han har gitt oss i tjeneste for ham. Vi går glipp av store velsignelser når vi unnlater å bruke talentene våre for ham. Denne leksen utforsker mange forskjellige måter vi kan bruke talentene i tjeneste for ham.

Lærerens «verdt å vite»

«Talentene som vi har fått, uansett

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
	Velkommen	Etterhvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
1	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. <i>Skjulte talenter</i> B. <i>Innpakningspapir</i> C. <i>Talentspeider</i>	– Papirlapper, Bibler – Aviser, maskeringsteip, bånd/sløyfe, Bibler – Liste over talenter, blyanter, Bibler
*	Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Kollektkurv, Guds eske
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Vekt, Bibler
			Opplev bibelfortellingen	– Bibler, kopier av sketsj (s. 136, 137)
			Utforsk Bibelen	– Papir, blyanter, tavle, kritt/tusj, Bibler
3	Leksen i praksis	10-15 min.	<i>Sett navn på talentet</i>	– Papir, blyanter
4	Del med andre	10-15 min.	<i>Gavekort</i>	– Flere gavekort, blyanter

hvor få de måtte være, skal brukes i tjeneste for ham. Spørsmålet som skal oppta oss mest er ikke: «Hvor mange talenter har jeg fått?» men: «Hva gjør jeg med de evnene som jeg har fått?» Vår største plikt overfor både Gud og våre medmennesker er å utvikle evnene våre. Ingen som unnlater å videreutvikle sine evner hver dag utfyller sin livsoppgave. Når vi forteller verden at vi tror på Kristus, lover vi samtidig at vi skal bli alt som det er mulig for oss å bli, som Herrens arbeidere. Og vi bør utvikle hver eneste evne så høyt som overhodet mulig, slik at vi er i stand til å utføre så mye godt som står i vår makt.

Herren har et stort arbeid som må utføres, og de som gjør mest trofast og villig tjeneste i dette livet vil han også gi mest i himmelen. Herren velger ut sine arbeidere, og hver dag, under varierende omstendigheter, lar han dem få oppleve det han ønsker for dem. Basert på hvert oppriktige forsøk på å utføre hans plan, velger han ut sine arbeidere, ikke fordi de er fullkomne, men fordi de kan oppnå fullkommenhet gjennom sitt forhold til ham.

Gud tar kun imot de som har bestemt seg for å nå høyt. Han ber alle sine arbeidere om å gjøre sitt aller beste» (*Christ's Object Lessons*, s. 329, 330).

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør hva de har funnet ut om hvordan det var å være slave i Romerriket.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. Skjulte talenter

Materiell:

- papirlapper
- Bibler

Før sabbatsskolen starter, skriver du ett talent på hver papirlapp, nok til hver elev. Eksempler kan være: god til å lytte, musikalsk, talekunst, hjelper, kunstnerisk, skribent, trøster, lærer, oppmuntrer, atlet. Brett lappene i to og gjem dem rundt omkring i rommet. Når elevene kommer inn, ber du alle om å finne et «skjult talent».

Oppsummering

Spør: **Hva slags talenter har dere funnet? Har dere dette talentet selv?**

Si: **Noen ganger kan det virke som om talentene dine er skjulte, eller kanskje er du usikker på hva slags talenter det er Gud har gitt deg. Han har gitt alle minst ett talent som de kan bruke i hans tjeneste. Hvis du er usikker på hva talentet ditt er, kan du be Gud om å vise deg hva det er. Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, Romerne 12,6, og lese den sammen.**

Vi tjener Gud når vi bruker talentene våre til å hjelpe andre.

B. Innpakningspapir

Materiell:

- aviser
- maskeringsteip
- bånd/sløyfe
- Bibler

Del elevene inn i grupper på fire. Be hver gruppe om å velge én person som skal være deres «gave». Når du gir signalet, skal lagene pakke inn gavepersonen sin i avisepapir med maskeringsteip og sløyfe eller bånd. Når det er gått fem minutter (eller når lagene er ferdige), ber du alle de innpakke gavene om å stille seg ved siden av hverandre mens alle applauderer og klapper.

Oppsummering

Spør: **Hva tror dere var vitsen med denne aktiviteten? Hvordan kan man si at alle dere er «gaver»?**

Si: **Alle kan bestemme seg for å bruke sitt liv som en «gave» for andre. Gud ber oss om å tjene ham ved at vi hjelper andre og bruker**

evnene våre så mye som mulig. Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, Romerne 12,6, og lese den sammen.

Denne uken lærer vi mer om at:

Vi tjener Gud når vi bruker talentene våre til å hjelpe andre.

(Tilpasset stoff fra *Group's Best Junior High Meetings* [Loveland, Colorado: Thom Schultz Publications, Inc., 1989], 2, s. 24. Brukes etter avtale.)

C. Talentspeider

Før sabbatsskolen starter, lager du en liste over talenter (for eksempel synge, spille et instrument, oppmuntre andre, strikke, sy, bygge ting, flink til å reparere ting, får andre til å le, god til å lese) og del listen ut til hver elev. Tilpass listen så den inneholder hobbyer som er relevante for elevene dine. Si: **Nå skal dere gå rundt til hverandre og få noen til å skrive navnet sitt ved siden av DET ENE talentet på listen som de føler de har. Det skal være et forskjellig navn ved hvert talent. Spør også hver person som skriver navnet sitt på listen din om de har et talent som ikke står på listen. Skriv ned hva talentet er.** Gi dem et visst antall minutter til å bli ferdig, eller rund av når første elev har klart å fylle hele listen sin.

Oppsummering

Spør: **Hvem var det som skrev under på [nevn et av talentene fra listen]? Gå gjennom alle talentene slik. Hvilke andre talenter oppdaget dere? Vi som sitter her i dag utgjør en unik blanding av talenter. Hva skjer om dere ikke bruker talentene deres? (Man mister dem.)**

Si: **Dette er jo veldig selvsagt hvis du har musikalske talenter og lar være å øve. Men det samme gjelder også for andre talenter. Dessuten går det an å gjenopplive talenter eller til og med oppdage skjulte talenter nettopp ved å prøve å bruke dem! Prøv deg på noe nytt. Det kan hende du er kjempeflink til det. La oss finne fram til ukens Power Text og lese den sammen, Romerne 12,6.**

Vi tjener Gud når vi bruker talentene våre til å hjelpe andre.

Materiell:

- liste over talenter
- blyanter
- Bibler

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Nevn fødselsdager, spesielle hendelser eller viktige ting elevene har opplevd eller fått til siden sist. Ønsk spesielt alle besøkende varmt velkommen og introduser dem for hele klassen.

Forslag til sanger

Vi er i deg, grener (*Salmer og sanger*, 330)

Gud har ein plan med ditt liv (*Barnesangboka*, 95)

Hvis vi alle tente (*Salmer og sanger*, 350)

Bønn

Si: **La oss reise oss og stå i en sirkel mens vi ber. Jeg skal begynne med å nevne et talent som jeg er takknemlig for** (som for eksempel «oppmuntring»), **så svarer alle ved å si, «Takk, Gud, for alle talentene våre.» Så nevner neste person et talent. Det trenger ikke nødvendigvis å være et talent som dere selv har. Hele klassen sier igjen: «Takk, Gud, for alle talentene våre.»** Gjenta dette rundt hele sirkelen.

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Materiell:

- kollektkurv

Kollekt

Si: **Gud gir oss mange forskjellige evner, talenter og gaver. Kollekten gir oss en god anledning til å si takk til Gud for alt det han har gitt oss.**

* Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- vekt
- Bibler

Ta med en vekt til sabbatsskolen. Be elevene om å løfte den og gjette hvor tung den er. Si: **På bibelsk tid hadde folk penger i form av talenter. I Det nye testaments tid veide en talent mellom 26 og 36 kilogram, eller x**

ganger tyngre enn vekten som dere har prøvd å løfte på. Jesus fortalte en gang en liknelse eller en fortelling om en herre som delte ut talenter med penger til tjenerne sine. Disse talentene kan stå for hvilke som helst evner eller muligheter som Gud har gitt oss til å

tjene ham. La oss ta en ny kikk på dagens Power Text, Romerne 12,6.

Vi tjener Gud når vi bruker talentene våre til å hjelpe andre.

Opplev bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler
- kopier av sketsj (s. 136, 137)

Be elevene lese høyt i tur fra Matteus 25,14-30. Be så om å få fem frivillige til å lese sketsjen som står på s. 136 og 137 (har du mulighet til det, er det fint om du avtaler en uke i forveien

med de frivillig slik at de får manus da, og kan øve seg).

Oppsummering

Spør: **Hvorfor tror dere herren var så streng mot den late tjeneren? Hva slags unnskyldninger kommer folk med for ikke å bruke talentene sine? Er alle talenter tydelige å se? Er det mulig å utvikle nye talenter? Har dere eksempler på noen typer talenter som ikke er evner?** (Tid, penger, muligheter.)

Utforsk Bibelen

Materiell:

- papir
- blyanter
- tavle og kritt/tusj
- Bibler

Del elevene inn i to grupper. Be den ene gruppen om å finne fram til Romerne 12,6-8 og den andre om å finne fram til 1. Korinter 12,8-10. Si: **Hver grup-**

pe skal lage en liste over nådegavene som blir nevnt i versene de har fått.

Spør: **Hvilke nådegaver fant dere? Skriv alle opp på tavla og strek under de som forekommer mer enn én gang. Var det noen som kom som en overraskelse? Hvorfor tror dere at profetisk gave blir nevnt to ganger? Er dette en viktigere nådegave enn de andre? Hva vil profetisk gave egentlig si?**

Si: **Profetisk gave er evnen å kunne tale med autoritet på vegne av Gud, og det gjelder ikke bare det å forutsi fremtiden. Det går også ut på å tale på en måte som bygger opp folks tro og som gir innsikt og forståelse om Gud.**

(Påpek for elevene at Ellen White altså ikke er den eneste personen som har fått profetiens nådegave.) **Gud gir nådegaver og talenter til oss alle. Hva er det leksen sier er viktigst å huske på med nådegavene våre?** (At vi bruker dem.)

Si: **Nådegaver og talenter er ikke nødvendigvis én og samme sak. Men uansett om det er nådegaver eller talenter, ønsker vi å bruke dem for å tjene Gud og andre.**

Vi tjener Gud når vi bruker talentene våre til å hjelpe andre.

3

Leksen i praksis**Sett navn på talentet****Materiell:**

- papir
- blyanter

Del ut papirark til alle. Si: **Skriv navnet ditt nedover den venstre kanten av arket, som et akrostikon. Bytt ark med noen andre. Skriv ned et talent eller**

nådegave som den personen har, ut fra én av bokstavene. Send så arket videre. Hvis du er siste person som skriver en nådegave eller et talent på arket, sender du arket tilbake til personen som har sitt navn skrevet på arket.

Si etterpå: **Alle har vi talenter, nådegaver og evner. Noen er store**

og imponerende, andre er små og ikke så tydelige, men alle sammen blir forsterket når vi bruker dem til å tjene Gud. Husk,;

Vi tjener Gud når vi bruker talentene våre til å hjelpe andre.

Oppsummering

Spør: **Hvem av dere bruker nådegavene sine? Finnes det noen nye måter dere kan bruke nådegavene og talentene deres?**

4

Del med andre**Gavekort**

Del ut et «gavekort» til hver elev. Gavekortet lager du selv på forhånd. Si: **Dette er ikke et vanlig gavekort som dere kan ha med til en butikk og bytte inn mot varer. Dette er et gavekort for talenter som dere skal gi til noen andre. Dere kan altså gi et av talentene deres i gave og gjøre noe hyggelig eller hjelpsomt for noen. Det kan være å bake en kake, slå en plen, sage ved eller passe på lillebroren deres. Tenk over hva dere kan gjøre, og hvem**

dere kan gjøre det for, mens dere fyller ut gavekortet.

Oppsummering

Si: **Gå sammen to og to, og fortell den andre på laget hva dere har tenkt å gjøre og når dere kommer til å gjøre det. I løpet av uken som kommer, vil dere altså få mulighet til å leve ut ukens Power Point:**

Vi tjener Gud når vi bruker talentene våre til å hjelpe andre.

Materiell:

- flere gavekort
- blyanter

Dette gavekortet gir

rett til _____ .

Signatur _____

Dato: _____

Avslutning

Si: **Still dere i en sirkel med gavekortene deres. Gud har gitt oss utrolig mange forskjellige talenter. Disse gavekortene symboliserer talentene og evnene som dere har. La oss be om at Gud skal velsigne de som får gavekortene og hjelpe oss til å bruke talentene våre til å tjene ham og våre medmennesker.**

Bruk talentene, ikke mist dem

Nøkkeltekst og henvisninger

Matteus 25,14-30;
Christ's Object
Lessons, s. 325-365

Power Text

«Vi har forskjellige nådegaver, alt etter den nåde Gud har gitt oss. Den som har profetisk gave, skal bruke den slik som troen tilsier.»
(Romerne 12,6)

Power Point

Vi tjener Gud når vi bruker talentene våre til å hjelpe andre.

Tenk tilbake på den gangen da du prøvde å lære å sykle. Klarte du det ved første forsøk? Ikke det? Enkelte evner tar det tid å lære. De krever øvelse og trening. Sånn er det også med talenter: det er nødvendig å øve seg på talentene vi har. Jo mer vi øver oss, desto flinkere blir vi, og desto mer kan vi gjøre for å tjene Jesus. Forestill deg de tre tjenerne i denne liknelsen som Jesus fortalte.

Jotam, Korasin og Lamek kikket usikkert på hverandre. De stod og ventet på herren sin. Hvorfor hadde herren sendt bud på nettopp dem? De var riktignok de tre viktigste tjenerne på godset, men det var uvanlig for herren å innkalle dem til møte samtidig. Noe var på ferde.

Jotam og Korasin spekulerte over hva herren kunne ha i tankene, da Lamek plutselig fikk øye på herren som kom med raske skritt opp mot huset. «Her kommer han,» hveste han til de to andre.

«Der har vi dere, ja,» sa herren med et smil. Alle følte seg plutselig mye tryg- gere. Herren var riktignok en rettferdig mann, men var det noe han var misfornøyd med, sa han alltid klart ifra om det.

«Jeg fikk en uvanlig beskjed i dag, og jeg er derfor nødt til å reise bort på en forretningsreise. Jeg kommer nok til å være borte ganske lenge. Jeg har holdt øye med dere en stund og føler at det er på tide at dere får mer ansvar. Derfor skal jeg gi hver av dere noen penger som dere skal bruke mens jeg er borte. Når jeg kommer tilbake ønsker jeg en detaljert oppsummering av hva dere har gjort med pengene, så ikke tenk på å bruke pengene på ville fester eller noe sånt.»

Jotam, Korasin og Lamek så på herren sin uten å vite hva de skulle si. Derfor fortsatte herren: «Jotam, her har du fem talenter. Du har lengst erfaring her på stedet, så du får mest.»

«Korasin, jeg gir deg to talenter. Bruk dem med omhu.»

«Lamek, jeg vet at du er ung, men her har du sjansen til å bevise hva du er i stand til. Her har du ett talent. Mine herrer, jeg gleder meg til å se dere igjen om noen få måneder, og da vil jeg gjerne høre en god rapport.»

De tre mennene gikk hver sin vei. Alle tre undret seg over hva som kunne være den beste og lureste måten å investere pengene.

Jotam investerte pengene i byggeprosjekter: et stort, nytt boligfelt i utkanten av byen. Korasin kjøpte opp noen store jorder og dyrket matplanter som han håpet å selge for en god fortjeneste. Lamek klarte ikke å komme på noen ting. Han så på det de andre hadde gjort og ristet på hodet. *Hva kommer herren til å si hvis det ikke går an å få solgt de husene? Og hva kommer herren til å si hvis de plantene ikke vokser skikkelig og alt bare visner og dør? Hva skal jeg gjøre med talentet mitt?* Endelig kom han på en bombesikker plan.

Sent en natt da det var blitt ordentlig mørkt, gikk han ut i hagen sin og gravde et stort hull. Så slapp han talentet sitt ned i hullet og plantet en liten busk der for å markere hvor talentet lå.

Tiden gikk. Lamek følte seg litt usikker da alle husene til Jotam ble solgt med meget god fortjeneste. Korasin fikk en kjempestor avling og fordoblet pengene sine. Lamek begynte å lure på om han kanskje skulle gjort litt mer. Så trakk han på skuldrene. Han unngikk i alle fall at herren ble sint på ham fordi han hadde tapt pengene.

Endelig kom nyhetene de hadde ven-

tet på: herren hadde kommet hjem igjen og ventet på å få snakke med de tre tjenerne sine. Alle tre møtte opp for å avgi rapport. Jotam og Korasin så avslappet og fornøyd ut. Lamek følte seg en smule kvalm.

«Ja vel,» sa herren, «hvordan har det gått?»

Jotam rensket stemmen. «Jeg investerte pengene i et husbyggingsprosjekt i utkanten av byen og har klart å fordoble pengene du gav meg. Her har du 10 talenter med sølv.»

«Kjempemessig!» utbrød herren og smilte fra øre til øre. «Og hvordan har du klart deg, Korasin?»

Korasin åpnet munnen og sa: «Jeg visste at de nye husene ville bety flere mennesker som trengte mat, så jeg kjøpte meg noen åkre og dyrket matplanter. Jeg fikk en god avling og jeg har også klart å fordoble pengene du gav meg. Her har du fire talenter med sølv.»

Herrens smil ble enda større og bredere, og han sa: «Det var en kjempegod investering. Kjempebra. Nå, Lamek, har du også klart å fordoble talentet

ditt? Hva gjorde du med pengene?»

Lamek stirret ned på gulvet og ønsket seg tusen kilometer derfra. «Jeg ... eh ... du skjønner, det har seg slik at ...»

Herren fikk et utålmodig uttrykk i ansiktet. Lamek trakk pusten dypt og sa: «Jeg gravde talentet ned, for jeg var redd for hva du ville si hvis jeg tapte pengene.»

Herren ble rød i ansiktet, så sint var han. «Hva gjorde du med pengene?»

«Jeg ... jeg gravde dem ned i bakken,» stammet Lamek fram.

«Gi pengene til Jotam og kom deg ut herfra!» ropte herren.

Lamek gikk sin vei. Nå skjønte han at herren ikke var interessert i hva som skjedde med talentet, men bare at han hadde brukt det til noe.

Da Lamek hadde gått, vendte herren seg til Jotam og Korasin og sa: «Godt gjort, dere to. La oss spise en bedre middag sammen, så kan dere fortelle meg alt om hva dere har holdt på med.»

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 66.

Søndag

- Les «Bruk talentene, eller mist dem».
- Tegn en gavepakke og skriv ukens Power Text på den.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.
- Be om at Gud skal vise deg alle nådegavene eller talentene som han har gitt til deg.

Mandag

- Les Matteus 25,14-18.
- Hva slags talenter har du, og hva gjør du for at de skal vokse og bli enda bedre?
- Lag en liste over alle talentene du har i arbeidsboka di.
- Be om at Gud skal vise deg sin plan for deg og din utvikling, akkurat nå.

Tirsdag

- Les Matteus 25,19-25.
- Ta deg en joggetur eller gjør en annen form for hard fysisk trening.
- Sammenlikn behovet for fysisk trening og behovet for både å bruke og øve opp talentene dine.
- Be om at Gud skal vise deg hva som er en god «treningsrutine» for talentene dine, så du får brukt evnene han har gitt deg.

Onsdag

- Les Matteus 25,26-28.
- Gjenfortell fortellingen med moderne ord og eksempler.
- Bruk et av talentene dine for å gjøre noe godt for noen andre i dag.
- Be Gud om å vise deg andre talenter som du kan legge til listen du skrev på mandag.

Torsdag

- Finn fram til eksempler fra Bibelen på mennesker som utviklet talentene sine og fikk flere talenter ved å bruke dem der de kunne.
- Spør familie og venner hva de gjør for å holde talentene sine i topp stand.
- Snakk med noen som har et talent som du synes er beundringsverdig.
- Be om at du skal få gode anledninger til å bruke talentene dine.

Fredag

- Dramatiser ukens bibelfortelling sammen med familien din når dere har andakt i kveld.
- Be hvert familiemedlem om å nevne ett talent hos alle de andre i familien som de virkelig setter pris på.
- Bruk talentene dine til å planlegge en overraskelse for familien din.
- Be om at hver person i familien skal bruke talentene sine til sitt fulle potensial.

Ikke tie, men tale

TJENESTE Vi tjener andre best ved å adlyde og hjelpe.

Power Text

«Vær ikke redd! Du skal ikke tie, men tale. Jeg er med deg, og ingen skal røre deg eller gjøre deg noe vondt, for jeg har mange i denne byen som er av mitt folk.» (Apostlenes gjerninger 18,9.10)

Nøkkeltekst og henvisninger

Apostlenes gjerninger 9,15.16; 20,22-24; *Alfa & Omega 6*, s. 349-352; fortellingen på side 82 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at Gud alltid er hos oss, selv når vi tjener ham under vanskelige forhold.

Føle seg sikker på at Gud er hos oss under alle omstendigheter.

Gi respons ved at de deler sin tro under alle forhold.

Power Point

Vi tjener Gud ved å dele vår tro under alle forhold.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

En rekke ganger blir Paulus arrestert og kastet i fengsel som straff for at han har fortalt mennesker om Jesus. Men selv når Paulus sitter i fengsel, klarer han å finne måter å vitne for andre. Hvis Paulus var i stand til å vitne under slike vanskelige forhold, klarer vel vi også å vitne om ham i våre liv.

Denne leksen handler om tjeneste

Noen ganger venter vi på de «rette»

forholdene eller omstendighetene for tjene Gud. Men alle forhold er «rette» til en slik oppgave. Uansett hvor vi er, eller hvilken situasjon vi befinner oss i, kan vi tjene Gud ved å fortelle andre om vår tro.

Lærerens «verdt å vite»

«Paulus var omgitt av en himmelsk atmosfære. Alle som var sammen med ham, merket virkningene av hans samfunn med Kristus. At han selv levde i samsvar med det han forkynte, øvde en overbevisende

ÅTTE

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
1	Velkommen	Etterhvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. Trofaste tjenere B. Hemmelig bind for øynene C. Hinderløype	– Tavle, kritt/tusj, blyanter, Bibler – Papir, blyanter, bind for øynene, tavle, kritt/tusj, Bibler – Stokk, stol, papirstrimler, teip, kopper med vann, søppelkurv/bøtte, papirball, bord, Bibler
*	Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Kollektkurv, Guds eske
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Tau/hyssing, papir, blyant
			Opplev bibelfortellingen	– Bibler
			Utforsk Bibelen	– Bibler
3	Leksen i praksis	10-15 min.	Scenarier	
4	Del med andre	10-15 min.	Vitnemål for utholdenhet som Paulus	– Bibel, «Paulus' utholdenhet vitnemål» (s. 138), blyanter

kraft. Dette er sannhetens styrke. Den spontane innflytelse av et hellig liv er kristendommens beste forsvar. Overbevisende argumenter kan provosere motstand, men gudsfrykten har en kraft det ikke uten videre er mulig å forsvare seg mot.

Apostelens omsorg for dem som ble tilbake og måtte kjempe mot fordom, hat og forfølgelse, fikk ham til å glemme sine egne lidelser. Han forsøkte å styrke og oppmuntre de få kristne som fulgte ham til retterstedet.

Paulus minnet om løftene til dem som blir forfulgt for rettferdighetens skyld, og

bedyret at intet av det Gud hadde sagt om sine hardt prøvede og trofaste barn, ville slå feil. En begrenset tid ville de kanskje føle seg tynget av fristelser og mangle materielle goder, men likevel glede seg over Guds trofasthet, og si: «Jeg vet hvem jeg tror på: Jeg er viss på at han har makt til å ta vare på det som er overgitt meg, helt til dagen kommer» (2 Timoteus 1,12). Etter en natt med prøvelser og lidelser vil det gry en fullkommen dag med glede og fred» (Alfa & Omega 6, s. 350, 351).

Hvordan går jeg fram for å fortelle andre om Jesus? Hva kan jeg lære av Paulus?

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør om hvordan de gikk fram for å tjene noen med talentene sine i uken som gikk.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. Trofaste tjenere

Materiell:

- Tavle og kritt/tusj
- papir
- blyanter
- Bibler

Skriv ordene nedenfor opp på tavla. Be elevene om å reorganisere bokstavene slik at de blir til personer i Bibelen. Be dem skrive svarene sine ned på papir.

1. n a l i d e	6. s u e s j
2. a n o j	7. a n h o
3. a h a n n	8. u a l s p u
4. s e m s o	9. s a l e i
5. s e j o f	10. o b j

Svar: 1. Daniel, 2. Jona, 3. Hanna, 4. Moses, 5. Josef, 6. Jesus, 7. Noah, 8. Paulus, 9. Elias, 10. Job.

Oppsummering

Spør: **Hvem tror de har klart å finne ut alle navnene? Vi kan gå gjennom svarene nå med det samme. Hva har disse bibelske personene til felles med hverandre?** La elevene svare. **De var alle trofaste tjenere for Gud, selv om de måtte gjennom en god del strabaser og vanskeligheter.** Gjennomgå de vanskelige situasjonene hver person opplevde. Si: **Noen ganger ber Jesus oss om å tjene ham og andre under vanskelige forhold. La oss finne fram til ukens Power Text, som vi finner i Apostlenes gjerninger 18,9.10.** (Les kun de delene som er ukens minnever.) **Vi kan gjøre akkurat som Paulus: Vi kan stole på at Gud er med oss, fordi:**

Vi tjener Gud ved å dele vår tro under alle forhold.

Materiell:

- Bibler
- papir
- blyanter
- bind for øynene
- tavle og kritt/tusj

B. Hemmelig bind for øynene

Be om å få tre eller fire frivillige fram til tavla. Forklar for dem at de skal skrive en liste over sine fem favorittretter eller -mattyper på tavlen, med bind for øynene. Si at vinneren er den som klarer å få rettast venstremarg. Hvis alle har like rette marger, er det den som blir først ferdig som vinner. Fest bindene for øynene deres. Hvisk stille til én av dem at du skal fjerne bindet for vedkommendes øyne. Gjør tegn til resten av gruppen at de ikke skal si noe

mens du fjerner bindet.

Si: «**Klar, ferdig, gå!**» Be elevene om å skrive opp listene over matretter. Når de er ferdige, fjerner alle bindene fra øynene. Bedøm venstremargene. Den som ikke hadde bind for øynene bør ha rettest venstremarg. Utnevnt den eleven som vinner.

Oppsummering

Etterpå forklarer du for de andre frivillige hva du gjorde. Spør så: **Hva skjedde? Hvorfor var det lettest for personen uten bind for øynene å vinne konkurransen? Hvilken fordel var det ved å kunne se tavlen?**

Si: Uansett hvor mye elevene med bind foran øynene prøvde, klarte de ikke å få venstremargen helt rett. Det var fordi de ikke kunne se hele bildet samtidig. Sånn er det også for oss når det gjelder livet vårt. Vi klarer ikke å se hele bildet over vårt liv på én gang, fra begynnelse til ende. Vi vet ikke hva som kommer til å skje i morgen, og vi vet ikke hva slags vanskeligheter og utfordringer vi må oppleve. Men Gud ber oss om å være trofaste tjenere for ham, uansett hva som skjer. Når vi ser tilbake på livet, ser vi hvordan Gud har ledet oss. Vi kan takke ham, selv for vanskelighetene, fordi de har hjulpet oss til å vokse og utvikle oss i ham.

La oss finne fram til ukens Power Text, Apostlenes gjerninger 18,9.10, og lese den sammen. Vi kan gjøre sånn som Paulus, nemlig å stole helt og fullt på at Gud er hos oss, fordi:

Vi tjener Gud ved å dele vår tro under alle forhold.

C. Hinderløype

Før sabbatsskolen starter, rigger du til en hinderløype med aktivitetene i listen nedenfor. Be elevene stille seg på rekke og gjennomføre hver stasjon så fort som mulig.

1. En stokk som de skal hoppe over,
2. En stol som de skal sette seg ned på et kort øyeblikk,
3. Papirstrimler teipet fast i taket, lange nok til at elevene klarer å rive ned én hver,
4. Små kopper med vann stilt ut på et bord, én til hver elev, som de skal drikke opp,
5. En liten, tom søppelkurv eller bøtte som elevene skal prøve å treffe med en papirball fra en viss avstand,
6. Et område hvor de skal utføre ti høye kneløft eller lignende.

Oppsummering

Spør: **Hvordan var det å gjennomføre denne hinderløypen?**

Si: Nå var ikke disse hindrene spesielt vanskelige, men av og til kan livet virke som en eneste lang hinderløype. Det føles kanskje

Materiell:

- stokk
- stol
- papirstrimler
- teip
- kopper med vann
- søppelkurv/bøtte
- papirball
- bord
- Bibler

som om dere bare går fra det ene hinderet til det neste.

Spør: Hvis vi opplever noen store problemer i livet, hvordan kan vi likevel klare å hjelpe andre og fortelle dem om Jesus?

Si: La oss finne fram til ukens Power Text, som står i Apostlenes gjerninger 18,9.10. Gud ba Paulus om å fortsette å fortelle andre om ham. Han lovet samtidig at han skulle være hos ham hele veien, uansett hva som måtte skje. På samme måte som Paulus, kan vi stole på at Gud er med oss når:

Vi tjener Gud ved å dele vår tro under alle forhold.

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Nevn fødselsdager, spesielle hendelser eller viktige ting elevene har opplevd eller fått til siden sist. Ønsk spesielt alle besøkende varmt velkommen og introduser dem for hele klassen.

Forslag til sanger

Jesus, her er jeg (*Rop det ut*, 215)

Jeg har besluttet å følge Jesus (*Salmer og sanger*, 225)

Ser du skiltet "Her bor Jesus" (*Salmer og sanger*, 637)

Hvis vi alle tente (*Salmer og sanger*, 350)

Bønn

Gjennomfør en «popkornbønn» i dag. Popkornbønn går ut på at hver person kun sier ett ord av gangen. Ordet kan gi uttrykk for noe de føler behov for, ønsker å takke for eller ønsker forbønn for. Ordet trenger ikke nødvendigvis bety noe for de andre. Når ordene begynner å avta, er «popkornbønnen» slutt, og du kan avrunde ved å be Gud om styrke og mot til å dele troen uansett hvor dere er.

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Kollekt

Materiell:

- kollektkurv

Si: Når vi gir kollekt, deler vi det vi har med mennesker som bor på andre steder. Kollekten vår er med på å utstyre mennesker med de redskapene de trenger for å være mer effektive for Jesus der de er.

* Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- tau/hyssing
- papir
- blyant

Be om å få fram en frivillig elev. Si at han eller hun skal sette seg på gulvet og holde hendene frem. Bind så vedkommendes hender og

føtter sammen med tau eller hyssing. Mens de fremdeles sitter på gulvet, ber du dem om å forsøke å skrive sitt navn, sin adresse eller sitt telefonnummer på et ark. Spør: **Hvor lett eller vanskelig er det å skrive når du er bundet på hender og føtter? Tror du at du hadde skrevet spesielt lange brev til venner som du var bekymret for, hvis du hadde vært bundet på denne måten hele tiden?**

I dag handler bibelfortellingen om Paulus og hvordan han talte og skrev for Kristus, selv da han satt i fengsel.

Opplev bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler

Be frivillige elever om å lese høyt fra Apostlenes gjerninger 9,15.16 og Apostlenes gjerninger 20,22-24.

Si: **Disse versene gjør det tydelig at Gud kalte Paulus til å tjene ham under ganske vanskelige omstendigheter. Versene viser også at Paulus hadde tatt imot utfordringen og ikke hadde tenkt å la noe som helst hindre ham fra å tale om Kristus.**

Del elevene inn i fire grupper. Forklar at de skal få noen vers som ble skrevet av Paulus da han satt i fengsel eller var arrestert. Versene viser at han likevel fortsatte å fortelle fangevokterne sine om Jesu kjærlighet og nåde. Apostlenes gjerninger 16,22-34; Apostlenes

gjerninger 21,27-40; Apostlenes gjerninger 23,9-11; Apostlenes gjerninger 28,17-20.

Si: **Jeg vil at hver gruppe skal presentere versene sine for resten av klassen. Dere kan utnevne én eller flere på laget som leser versene høyt. De andre kan lage et lite skuespill som illustrerer det som skjer, eller holde oppe skilt som forklarer hvem de er, osv. Når dere har lest alle versene for resten av klassen, gir dere oss noen hint som kan hjelpe oss til å huske hvor Paulus var, og omstendighetene rundt det som skjedde.** Du ønsker kanskje også å la «tilskuerne» finne fram til hendelsene i Apostlenes gjerninger.

Sett av nok tid så gruppene får planlagt presentasjonene sine, og be så hver gruppe i tur om å fremføre for resten av klassen.

Minn elevene på at vi kan gjøre som Paulus, nemlig å stole på at Gud er hos oss når:

Vi tjener Gud ved å dele vår tro under alle forhold.

Utforsk Bibelen

Be elevene (fremdeles i gruppene sine) om å finne fram til følgende vers: 1. Mosebok 39,11-23; 41,9-16 (Josef); Daniel 6 (Daniel); Apostlenes gjerninger 12,1-19 (Peter). Si: **Opp gjennom historien har de som velger å tjene Gud ofte blitt satt i fengsel. Les disse versene i gruppene og prøv å finne ut:**

- 1. Hvorfor ble de kastet i fengsel?**
- 2. Hva skjedde med dem mens de var der?**
- 3. Hvordan klarte de å vitne for**

Materiell:

- Bibler

andre mens de var i fengsel?

Gi gruppene nok tid til å lese og diskutere versene. Be forskjellige grupper om å fortelle hva de kom fram til.

Si: **Det er ofte når vi opplever slike harde opplevelser, at vi skjønner hvor mye godt Gud kan gjøre**

for oss og gjennom oss.

Opplevelsene gir oss anledning til å stole helt og fullt på ham.

Vi tjener Gud ved å dele vår tro under alle forhold.

3

Leksen i praksis**Scenarier**

Les følgende scenarier for elevene:

1. Klassen har en vanskelig prøve på skolen, og under prøven legger du merke til at sidemannen stadig kikker bort på prøvearket ditt. Han skriver rett og slett av svarene dine! Etter at læreren har rettet prøvene, innkaller han deg og personen som skrev av svarene dine til kontoret sitt. Han påpeker at svarene deres er for like til at det kan være en tilfeldighet – spesielt siden dere satt rett ved siden av hverandre. Den andre personen innrømmer ingenting om at han satt og skrev av prøven din. Læreren sier at dere begge kommer til å få stryk hvis ingen av dere innrømmer hva dere har gjort.

2. Du er den eneste i familien din som går i kirken. Resten av familien din ler av deg og driver gjøn med deg. På sabbaten skrur de lyden på fjernsynet ekstra høyt opp slik at det forstyrrer deg der

du sitter i et annet hjørne av huset.

3. Foreldrene dine har skilt seg og har begge fått seg nye ektefeller. Du må bo litt hos det ene paret, og litt hos de andre. Du føler deg forvirret, ensom og uønsket der du prøver å passe inn i hvert av deres liv på deltid.

Oppsummering

Spør: Hvordan kan dere tjene Gud i disse tre situasjonene? Hva kan dere si? Hva kan dere gjøre? Hvordan kan dere gå fram for å vitne om Jesus? Det har ingenting å si hvordan livet ditt er akkurat nå – Gud er alltid med deg og vil hjelpe og støtte deg. Hvis du er villig til det, vil han åpne dørene for deg så du kan tjene ham ved å vitne for menneskene rundt deg.

Vi tjener Gud ved å dele vår tro under alle forhold.

4

Del med andre

Vitnemål for utholdenhet som Paulus

Les Romerne 5,3-5 høyt. «Ja, ikke bare det, vi priser oss lykkelige også over våre trengsler. For vi vet at trengslene gir utholdenhet, utholdenheten gir et prøvet sinn, og det prøvede sinn får håp. Og håpet skuffer ikke, for Guds kjærlighet er utøst i våre hjerter ved Den Hellige Ånd som han har gitt oss.»

Si: **Har dere noen gang «prist dere lykkelige» over at dere opplevde noe hardt eller vanskelig? Når da? Jeg vil at dere skal lukke øynene og forestille dere Paulus som står på trappene opp til romernes brakker, eller som taler fremfor Nero. Forestill dere ham mens han holder hodet hevet og holder ut gjennom vanskelighetene, uansett hva som skjer. Her har jeg noen vitnemål som vi kan dele ut til moderne «Pauluser».**

Del ut «Vitnemål for utholdenhet som Paulus». Si: **Tenk på en dere kjenner**

som dere synes har sterk tro og urokkelig tillit til Gud, og som holder hodet høyt hevet uansett hva som skjer. Skriv navnet til personen inn på vitnemålet. Tenk så over når og hvordan dere kunne tenke dere å overrekke vitnemålet i løpet av uken.

Materiell:

- Bibler
- «Vitnemål for utholdenhet som Paulus» (s. 138)
- blyanter

Oppsummering

Si: **Fortell en venn av dere hvem dere har tenkt å gi vitnemålet til.**

Si: **Når dere gir vitnemålet til den som skal ha det, kan dere forklare at dere har studert Paulus' liv i det siste. Forklar hvorfor dere mener nettopp de fortjener vitnemålet. Minn personen på at:**

Vi tjener Gud ved å dele vår tro under alle forhold.

Avslutning

Si: **Kjære Gud, når vi blir møtt med problemer og utfordringer, gi oss mot og utholdenhet så vi kan vitne for deg. Tusen takk. Amen.**

Ikke tie, men tale

Nøkkeltekst og henvisninger

Apostlenes gjerninger 9,15.16; 20,22-24; Alfa & Omega 6, s. 349-352.

Power Text

«Vær ikke redd! Du skal ikke tie, men tale. Jeg er med deg, og ingen skal røre deg eller gjøre deg noe vondt, for jeg har mange i denne byen som er av mitt folk.» (Apostlenes gjerninger 18,9.10)

Power Point

Vi tjener Gud ved å dele vår tro under alle forhold.

Reis deg opp og strekk deg så høyt og bredt som du klarer. Hvordan føles det? Forestill deg hvordan det ville vært om du hadde lenker rundt hender og ankler, og ikke kunne strekke eller bevege deg på en naturlig måte. Det var nettopp sånn Paulus hadde det. Mange andre ville kanskje blitt dypt deprimert og motløse, men Paulus var full av oppmuntring til alle han kom i kontakt med.

Det er bekmørkt i den skitne, lille cellen. En smal lysstråle presser seg gjennom den støvete luften fra en glugge høyt oppe på veggen. Fangens loslitte klær er ikke tykke nok til å holde ute kulden fra det harde, fuktige gulvet og veggene av stein. Tunge kjettinger klirrer hver gang han beveger seg. Denne mannen venter på å bli henrettet. Pennen hans skraper bortover papiret idet han skriver de aller siste brevene med håp og oppmuntring til vennene sine.

Dette er langt ifra første gang Paulus er blitt kastet i fengsel. Men det er imidlertid siste gang. Hans liv i tjeneste for Kristus har vært krevende. Pisket av jødene fem ganger; dengt opp med kjemper tre ganger; steinet én gang; forlist tre ganger, og den ene gangen drev han på havet i et helt døgn. Livet hans har vært preget av konstant fare – fra jødene, fra hedningene, fra elver, fra banditter, i byen, på landet, fra falske brødre. Han har måttet klare seg uten søvn, uten mat, uten vann. Han har frosset og vært uten klær. Fengsel er ikke noe nytt for ham.

Og likevel, i hver av disse situasjonene, har Paulus klart å finne anledninger til å vitne om Kristus, til å dele de gode nyhetene om Jesus med andre. Da han var forlist og strandet på øya Malta i tre måneder, brukte han tiden til å overvinne mennesker for Kristus. Da han var fengslet og i husarrest i Roma i to år, forkynte han evangeliet for fangevokterne sine og til alle andre som kom for å besøke ham. Budskapet ble først gitt til slavene og de fattige, men med tiden fant den veien oppover gjennom den rike klassen og helt til keiserens hjem.

Og så ble han til sist innkalt for å få sin dom av keiser Nero. Keiseren var en

uvanlig ondskapsfull mann som regjerte over hele den siviliserte verden med jernhånd. De som våget å ytre noe som helst imot ham, ble nådeløst henrettet. Han hatet de kristne og sendte tusener av dem til sin død i Roma. Da Paulus ble innkalt for å forsvare seg selv overfor staten, hadde han liten grunn til å være håpefull. Men Gud hadde andre planer for dette møtet med retten, og han viste at han kunne stole på at Paulus ville bruke anledningen til å vitne om ham.

Romerske fanger hadde rett til å ha noen med seg i retten som kunne forsvare dem og tale deres sak, på noenlunde samme måte som man har forsvarere i retten i dag. Men det var ingen som var modige nok til å stå fram foran Nero sammen med Paulus.

«Første gang jeg forsvarte min sak i retten, var det ingen som stod fram og hjalp meg. De forlot meg alle sammen – må det ikke bli tilregnet dem!» skrev han til Timoteus (2. Timoteus 4,16). «Men Herren stod hos meg og gjorde meg sterk, for at jeg skulle fullføre forkyntelsen av budskapet, så alle folkeslag kunne få høre det. Og jeg ble reddet ut av løvens gap» (vers 17).

I en rettssak som ville fått hvem som helst til å skjelve av frykt, stod Paulus rolig framfor den overfylte rettssalen og forkynte Jesu sannhet. Mennesker fra mange forskjellige land hørte interessert etter mens Paulus forklarte hvordan Jesus hadde kommet og betalt prisen for alle våre synder. Paulus' ord, og freden som var så tydelig å se i ansiktet hans, var med på å omvende mange store og mektige mennesker som hørte ham den dagen.

Selv keiser Nero ble påvirket av Paulus' ord og sendte ham tilbake til

fengsel i stedet for å kaste ham for løvene under en offentlig henrettelse.

Til sist gav Nero imidlertid ordre om at Paulus skulle halshugges, men selv på vei til henrettelsen forkynte Paulus om Jesus. En del av soldatene som så på mens han ble henrettet, ble omvendt på grunn av det Paulus hadde sagt. Guds nærvær som omgav Paulus, var også med på å overbevise dem om sannheten i hans ord.

Paulus klagde ikke over at Gud hadde forlatt ham da han satt alene i en skitten fangehule. Hans tro på frelseren ble aldri svekket. «Jeg har stridd den gode strid, fullført løpet og bevart troen. Så ligger rettferdighetens krans ferdig for meg. Den skal Herren, den rettferdige dommer, gi meg på den store dagen, ja, ikke bare meg, men alle som har elsket ham og ventet på at han skal komme i herlighet,» skrev han i det siste brevet sitt til Timoteus (2. Timoteus 4,7.8).

Paulus ble kalt til å tjene Herren under ekstremt krevende forhold. Men selv da han satt i fengsel, selv da han stod framfor en av historiens mest grusomme diktorer, selv da han var på vei til sin død, klarte han å tjene Gud. Han kjente Guds nærvær hos seg, selv under de verst tenkelige forholdene, og han brukte enhver anledning til å dele sin tro med andre.

Vi vet ikke hva livet vårt har i vente for oss. Men Gud har lovet at han skal være sammen med oss, uansett hva som ligger foran. «Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende,» lover Jesus (Matteus 28,20). Dette er et løfte som vi, akkurat som Paulus, kan ta med oss uansett hvor vi går.

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 76.

Søndag

- Les «Ikke tie, men tale.»
- Skriv ukens Power Text på en stein, som kan minne deg på vanskelighetene som Paulus opplevde.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.
- Be om å få styrke til å fortelle andre om Jesus, selv når livet er tøft og full av utfordringer.

Mandag

- Les Apostlenes gjerninger 16,22-34.
- Følg Paulus' første misjonsreise på et kart.
- Tenk på alle de andre vanskelighetene og utfordringene som Paulus opplevde på den reisen.
- Be for alle som møter utfordringer mens de deler sin tro med andre.

Tirsdag

- Les Apostlenes gjerninger 21,20-40.
- Legg merke til at Paulus blir arrestert mens han gjør noe godt for noen. Har du opplevd at noe ille skjedde med deg mens du forsøkte å gjøre noe godt for noen? Hvordan kan din holdning i slike situasjoner hjelpe deg til å dele din tro?
- Be om at Gud vil hjelpe deg til å tjene ham, selv når du blir anklaget for noe du ikke har gjort..

Onsdag

- Les Apostlenes gjerninger 23,9-11.
- Skriv i arbeidsboka di det aller modigste du noen gang har gjort.
- Sammenlikn dette med Paulus som talte til den morderiske folkemengden.
- Lag en sang eller et dikt om Paulus' opplevelser.
- Be om mot til å overvinne det du frykter.

Torsdag

- Les Apostlenes gjerninger 28,17-20.
- Klipp ut alle saker i lokalavisa som handler om noen som er blitt arrestert.
- Prøv å få lov til å besøke det lokale politikammeret for å se cellene der.
- Be for de som havner i fengsel, spesielt de som kanskje er blitt urettferdig dømt.

Fredag

- Les følgende vers sammen med familien din: Apostlenes gjerninger 9,15; Apostlenes gjerninger 21,27-40, og Romerne 5,3-5.
- Snakk sammen om hvordan Gud valgte ut Paulus, og hvordan Paulus holdt ut gjennom strabasene og gjennomførte kallet han hadde fått fra Gud. Hva har Gud kalt deg og andre i familien din til å gjøre?
- Gi noen som inspirerer deg et slikt «*Vitnemål for utholdenhet som Paulus*», og fortell dem at deres tro er til inspirasjon for deg. Hvis du ikke har et vitnemål med fra sabbatsskolen, kan du skrive ut Romerne 5,3-5, og bruke personens navn som om de allerede har gjort det versene beskriver.
- Takk Gud for eksempler som Paulus.

Spis, drikk og vær sunn

TILBEDELSE Guds nærvær endrer våre liv.

Power Text

«Men enten dere nå spiser eller drikker, eller hva dere gjør, gjør alt til Guds ære»
(1. Korinter 10,31)

Nøkkeltekst og henvisninger

Daniel 1; *Alfa & Omega 3*, s. 241-248; fortellingen på side 92 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at kristne tilber Gud når de velger å bruke og vedlikeholde helsen han har gitt oss.

Føle et ønske om å tilbe Gud ved å takke for helsen sin og ta vare på den.

Gi respons ved å velge sunne alternativ og være gode forvaltere av sin egen helse.

Power Point

Vi tilber Gud når vi tar vare på helsen som han har gitt oss.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Nebukadnesar, konge over Babylon, inntar Jerusalem og tar bl.a. Daniel, Hananja, Misja'el og Asarja (senere kjent som Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego) til fange. De blir ført tilbake til Babylon for å motta utdanning og opplæring i å tjene ved Nebukadnesars hoff. Vel framme i Babylon, skal de spise sitt første måltid. Da blir det dekket opp med all verdens smakfulle retter og drikker, men Daniel ber i stedet om å få et enkelt måltid som

består av belgfrukter og vann. Til sist, når Daniel og de tre vennene hans skal tre fram for Nebukadnesar, oppdager han at de er 10 ganger visere enn noen av de andre unge prinsene.

Denne leksen handler om tilbedelse

Daniel og de tre vennene hans velger å ikke spise og drikke de mektige rettene og alkoholen som med tiden vil få skadevirkninger på kroppene deres. I stedet velger de å tilbe Gud ved at de velger

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
1	Velkommen	Etterhvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. <i>STOR FEIRING</i> B. <i>Sunne valg</i> C. <i>Hva er forskjellen?</i>	– Tavle, kritt/tusj, papir, blyanter, Bibler, kopi av s. 139, 140. – Papir, blyanter, tavle, kritt/tusj, Bibler – Blad, saks, plakatpapp, lim, Bibler
*	Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Kollektkurv, Guds eske
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Papir, blyanter, Bibler
			Opplev bibelfortellingen	– Bibler, kopier av manus (s. 141), stoler
			Utforsk Bibelen	– Tavle, kritt/tusj, Bibler, papir, blyanter
3	Leksen i praksis	10-15 min.	Evaluering	– Papir, blyanter
4	Del med andre	10-15 min.	<i>Ta imot utfordringen</i>	

sunn mat og vedlikeholder helsens gave som han har gitt dem.

Lærerens «verd å vite»

«Dagens ungdom kan vise den samme holdning som Daniel. De kan øse av den samme kraftkilden, eie den samme selvkontroll og ha den samme fine innstilling, selv om de lever under likeså ugunstige forhold. Om de blir fristet til å gi etter for syndig lyst, særlig i de store byene der enhver form for sanselig tilfredsstillelse er gjort innbydende og lett tilgjengelig, kan de likevel ved Guds nåde stå fast på sin beslutning om å ære ham. Ved besluttsomhet og stadig vakt-

hold kan de motstå enhver fristelse som trenger på. Bare den som er fast bestemt på å gjøre det som er rett fordi det er rett, vil vinne seier ...

De samme store sannheter som ble åpenbart gjennom dem, vil Gud åpenbare gjennom dagens barn og unge. Det liv Daniel og hans venner levde, er et levende eksempel på hva Gud vil gjøre for dem som helt og fullt overgir seg til ham for å gjøre hans vilje» (Alfa & Omega 3, s. 247, 248).

Hvor god er jeg til å tilbe Gud ved å ta vare på den store gaven som han har gitt meg: helsen?

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør hvem de gav sitt *Vitnemål for utholdenhet som Paulus* til, og hvordan personen reagerte da han fikk det.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. STOR FEIRING

Materiell:

- Tavle og kritt/tusj
- papir
- blyanter
- kopi av s. 139, 140

Skriv ordene «STOR FEIRING» nedover den ene siden av tavla.

Si: **Vi vet alle at gaver og feiringer hører sammen. Jeg er sikker på at dere alle sammen er takknemlige til Gud for helsen som han har gitt dere i gave. Dere er sikkert også enige i at den beste måten å nyte en gave er først å takke skikkelig for den, og så å bruke den skikkelig. Nå skal vi lage et akrostikon av ordene «stor feiring», som jeg har skrevet på tavla. Dette kan hjelpe oss til å huske på helsen som Gud har gitt oss, som sørger for energi, livskraft og glede.**

Velg 11 frivillige som skal finne på ord som passer til hver av bokstavene i «stor feiring» (eller 6 frivillige som hver finner på to ord, hvis det er få elever.) Be dem én av gangen om å skrive ordene sine utenfor bokstaven på tavla. Etterpå leser du opp ordenes betydning fra s. 139, 140

Oppsummering

Spør: **Hva har dere lært av STOR FEIRING? Gi elevene tid til å tenke og komme med svar. La oss finne fram til 1. Korinter 10,31. Les verset høyt sammen. Hva har dette verset å gjøre med ordene i STOR FEIRING som vi har skrevet på tavla? Hvordan kan STOR FEIRING hjelpe dere til å tilbe og opphøye Gud?**

Si: **Dagens Power Point er:**

Vi tilber Gud når vi tar vare på helsen som han har gitt oss.

B. Sunne valg

Materiell:

- Tavle og kritt/tusj
- papir
- blyanter
- Bibler

Skriv utsagnene nedenfor på tavlen. Si: **Noen ganger kan det være vanskelig å ta sunne valg når vennene dine ikke gjør det. Les situasjonene som står på tavla, og gi dere selv poeng på en skala fra 1-10 på arkene deres. 1 står for «lett å gjøre» og 10 står for «vanskelig å gjøre».**

1. Å si nei når jeg blir tilbudt en sigarett.

2. Å unngå drikker som inneholder koffein.
3. Å unngå å spise for mye snop og godteri.
4. Å legge meg tidlig nok.
5. Å drikke åtte glass med vann hver dag.
6. Å trene eller gjøre en form for fysisk aktivitet minst fem ganger i uken.
7. Å la være å spise seg mett på sjokolade og snop.
8. Å stole på Gud så jeg får fred i sinnet.
9. Å få i meg frisk luft hver dag.
10. Å ha en takknemlig og glad holdning til livet.

Oppsummering

Spør: **Hvilke av disse punktene virket lettest? Hvilke synes dere er vanskeligst? Hva tror dere disse eksemplene har å gjøre med å tilbe og opphøye Gud? Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, 1. Korinter 10,31.**

Si: **Hvis dere er blitt lovet en splitter ny sykkel i gave, forventer dere at den er litt brukt når dere får den? Hvis dere velger å gi deres egen kropp i gave til Gud, hvilken tilstand tror dere den bør være i? I dag lærer vi mer om at:**

Vi tilber Gud når vi tar vare på helsens gave som han har gitt oss.

(Tilpasset stoff fra Fred Cornforth og Kelly Blue Cornforth, *Creative Bible Learning Activities for Junior Teens* [Lincoln, Nebraska: AdventSource, 1995], s. 66. Brukes etter avtale.)

C. Hva er forskjellen?

Del ut flere blad til elevene (eller velg ut bilder fra forskjellige blader på forhånd). Del elevene inn i to grupper og gi hver gruppe en stor papplate som de skal bruke til å lage en plakat. Si til den ene gruppen at de er «de sunne» og at den andre laget er «de usunne». Si: **Finn bilder eller ord i bladene som står i stil til livsstilen som gruppen deres har fått (sunn eller usunn). Klipp ut bildene og ordene og lim dem opp på plakaten deres. Lag en kolasj av bilder og ord.**

Materiell:

- blad
- saks
- plakatpapp
- lim
- Bibler

Oppsummering

Spør: **Hvordan avgjorde dere hva som var sunt og hva som ikke var sunt? Hvilken av kollasjene viser bilder av de mange gavene som Gud har gitt oss? Hvordan kan vi opphøye og takke Gud for alle de fantastiske helsebringende gavene som han har gitt oss? Be noen om å lese høyt fra ukens Power Text, 1. Korinter 10,31. Spør: **Hvordan kan vi ære og tilbe Gud enda bedre gjennom valgene vi tar for kroppen vår? Tror dere ikke at det vil være til ære for Gud hvis vi faktisk bruker de gavene han har gitt oss?****

Vi tilber Gud når vi tar vare på helsens gave som han har gitt oss.

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Nevn fødselsdager, spesielle hendelser eller viktige ting elevene har opplevd eller fått til siden sist. Ønsk spesielt alle besøkende varmt velkommen og introduser dem for hele klassen.

Forslag til sanger

Gud vil ikke miste en eneste (*Salmer og sanger*, 106)

Fader du har skapt meg (*Barnesangboka*, 52)

Du omgir meg (*Salmer og sanger*, 107)

Bønn

Si: **Når vi ber, kan det noen ganger være fint å følge et mønster, så vi ikke glemmer viktige ting i bønnen. Bønn er mer enn å be Gud om det vi trenger eller ønsker.**

1. **Tilbedelse. Når vi ber, er det fint om vi forteller Jesus hvor glad vi er i ham og hvor mye vi elsker ham. David gjorde mye av dette i salmene sine.**
2. **Bekjennelse. 1. Johannes 1,9 forteller oss at om vi bekjenner våre synder, vil Gud tilgi oss for syndene.**
3. **Takk. Hvor mange ganger husker dere å takke Gud for alle velsignelsene hans når dere ber til ham?**
4. **Spørre. Husk at når dere ber, så kan dere spørre Gud om å få det dere trenger. Det gjelder ikke bare materielle ting, men også glede, fred og andre «åndelige» velsignelser.**

Be om å få fram fire frivillige elever, én til hver av de fire forskjellige bønnene. Forklar for eleven som skal be en bekjennelse, at vi ikke ønsker eller trenger å bekjenne egne synder offentlig. Bønnen skal helst være helt generell, som for eksempel «Vil du tilgi oss for at vi ikke alltid elsker hverandre slik du ønsker at vi skal.»

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Kollekt

Materiell:

- kokosnøttskall
ELLER fruktkurv

Bruk et kokosnøttskall eller en fruktkurv til kollekten, for å minne elevene på at de kan tilbe Gud ved at de gjør sunne valg for kroppene sine. Si: **Vi tilber Gud gjennom valgene vi tar – det gjelder hvordan vi tar vare på kroppen, hvordan vi bruker tiden, og hvordan vi bruker pengene våre. Når vi overgir alt dette til Gud, forbedrer han alt og gjør det om til noe helt fantastisk. Nå har vi anledning til å dele noen av pengene våre med Gud og se hva han kan gjøre med dem.**

* Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- papir
- blyanter
- Bibler

Si: Nå får dere ett minutt til å lage en liste over alle de forskjellige fruktene som dere kjenner til.

Etterpå spør du: Hvem

har klart å lage den lengste listen?

Be eleven med lengst liste om å lese den opp mens de andre elevene setter kryss ved hver frukt som de også har. Samtidig skriver de opp de fruktene som de ikke hadde på listen sin. Etter dette ber du de andre elevene om å nevne frukter som de har, som ikke er blitt lest opp ennå. Til sist skal alle ende opp med samme lange liste. (Når alle har samme liste, kan du kanskje belønne alle med et stykke frukt som de kan ta med seg hjem og spise til lunsj.)

Si: **I dag handler leksen om hvordan vi kan tilbe Gud ved å ta vare på kroppen og sinnet – meget viktige gaver som Gud har gitt til oss. I dagens lekse tilba Daniel og de tre vennene hans Gud på nettopp denne måten. Nå kan vi gjenta dagens Power Point og Power Text.**

Vi tilber Gud når vi tar vare på helsens gave som han har gitt oss.

Opplev bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler
- kopier av manus (s. 141)
- stoler

Be elevene lese alle versene i Daniel 1, høyt i tur etter hverandre.

Si: **Nå trenger jeg tre frivillige som kan være med i en slags debatt som forgår i tankene til Daniel. Vi trenger to stykker som skal sitte på**

stoler vendt mot hverandre, og Daniel som sitter midt mellom dem. «Daniel» skal oppføre seg som om han kjemper med tunge og utfordrende tanker ved at han skjærer grimaser og gjør kroppsbevegelser mens samtalen går sin gang. Gi kopier av manuset s. 141 til de tre frivillige.

Si: **Vi vet ikke om Daniel bestemte seg med én gang, eller om han måtte ha litt tid til å finne ut hva han skulle gjøre. Noen av avgjørelsene vi må ta er enkle og går kjapt å ta, mens andre krever mer av oss. Daniel var i en vanskelig og farlig situasjon. Han risikerte livet ved å gå imot kongens vilje. Nå skal vi høre på diskusjonen som foregikk i hodet hans, mellom de to «viljene» – «viljen til å gjøre det rette» og «viljen til å ta enkleste utvei.»**

Oppsummering

Spør: **Legg merke til vers 8 i Daniel 1. Der står det at Daniel «satte seg fore at han ikke ville gjøre seg uren med maten og vinen fra kongens bord.» Tror dere at vennene hans bare hadde spist kongens usunne mat hvis det ikke hadde vært for påvirkningen fra Daniel? Tror dere at Daniels valg kan ha påvirket babylonerne når det gjaldt matvanene deres? Er det bare deg selv du påvirker med måten du behandler kroppen din? Eller kan det også påvirke andre? Hvorfor, eller hvorfor ikke?**

Utforsk Bibelen

Skriv versene og spørsmålene ne-

Materiell:

- tavle og kritt/tusj
- Bibler
- papir
- blyanter

denfor opp på tavla. Del så elevene inn i tre grupper. Be dem lese versene og så svare på spørsmålene, og samtidig være klare til å avgi rapport til samlet gruppe etterpå.

1. 1. Mosebok 1,29. Hva slags mat gav Gud til Adam og Eva som de skulle spise i Edens hage? Gi noen eksempler. Finnes disse fruktene fremdeles i dag? Hvordan bør denne informasjonen påvirke oss når vi velger hva vi skal spise?

2. 1. Mosebok 9,3.4. Hva sa Gud at Noah og familien hans skulle spise etter flommen? Hvorfor tror dere han gjorde det? Hva tror dere Guds ideal er, og hvorfor?

3. 1. Mosebok 7,2; 3. Mosebok 11,3-23.26.27.29.30. Hvilke dyr sa Gud var urene, og hvilke var rene? Hva var forskjellen mellom de to? Hvorfor tror dere at visse dyr var urene?

Spør: **Basert på det dere nå har funnet ut, hva slags mat tror dere er sunnest? Gjelder disse retningslinjene og prinsippene fremdeles, selv om de ble gitt for så mange år siden? Hvordan kan vi ære Gud gjennom det vi spiser? Har det egentlig noe å si?**

Vi tilber Gud når vi tar vare på helsen gave som han har gitt oss.

3

Leksen i praksis

Evaluering

Materiell:

- papir
- blyanter

Del ut et blankt ark til hver elev. Be dem skrive **STOR FEIRING** nedover den ene kanten av arket. Be dem om å evaluere sine egne valg og handlinger i løpet av den siste tiden. Utenfor hver bokstav skal elevene skrive ned hva slags personlige valg de har tatt i løpet av de siste 48 timene.

For eksempel, utenfor S kan de skrive ned positive valg, som «gjorde hjemmelekser før jeg gikk ut og lekte med vennene mine (og videre: T – syklet på sykkel min, spilte fotball; O – drakk to glass med vann og tre med brus; R – la brusflaskene i resirkuleringen, osv.).

Når elevene har skrevet opp det de har gjort, ber du dem evaluere eller vurdere det og avgjøre hvor tett det ligger opp mot retningslinjene som vi har lært om i dag.

Oppsummering

Spør: **Hvordan føles det å stoppe opp og se nøye på det dere har gjort de to siste dagene? Hvorfor er det viktig å ta vare på helsen som Gud har gitt oss? Det å ta vare på kroppen innebærer også å ta vare på hjernen og sinnet. Hva kan dere gjøre for å forbedre den «mentale helsen» deres?** (Gå tilbake til Forberedelsesaktivitet A og listen fra STOR FEIRING.)

Si: **Gud har gitt oss retningslinjer fordi han elsker oss og ønsker det beste for oss. Det er han som skapte kroppen vår, og derfor vet han hva som er best oss.**

Vi tilber Gud når vi tar vare på helsen gave som han har gitt oss.

4

Del med andre**Ta imot utfordringen**

Bruk listene som elevene laget under Leksen i praksis. Del elevene inn to og to, og be parene finne ut hvordan de kan forbedre sin «storfeiring» av helsens gave som Gud har gitt oss.

Oppsummering

Spør: **Er det noen som vil vise resten av klassen hvordan de har planlagt å gå fram for å feire en god helse?** Hvis det er en gruppe eller et betydelig antall elever som har tatt imot utfordringen om forbedring på samme område, kan du forsøke å ordne en gruppeaktivitet som kan hjelpe dem.

Si: **Når vi tar vare på oss selv og bruker gavene som Gud har gitt oss for å få en god helse, vil vi oppleve mange fordeler, både mentalt, fysisk og åndelig. Vi får også anledning til å kunne påvirke menneskene rundt oss positivt.**

Vi tilber Gud når vi tar vare på helsens gave som han har gitt oss.

Beskjed til læreren

Det kan være en idé å sette opp en stor tabell for STOR FEIRING i klasserommet. Denne kan brukes gjennom resten av kvartalet. Hver uke, når elevene kommer inn, kan du be dem bruke tusjpenner i forskjellige farger til å krysse av for de positive valgene de har tatt i løpet av uken. Etterpå kan dere feire de gode valgene deres sammen, mens dere ser at tabellen blir fylt opp med elevenes gode valg.

Alternativ aktivitet

Si: **Tegn bildet som dukker opp i tankene deres etter at dere har lest 1. Korinter 6,19. Så skriver dere verset under bildet. Bestem dere for en person som dere ønsker å gi bildet til i løpet av uken. Det skal være en person som dere tror dere kan påvirke til å ta bedre vare på helsen sin.**

Materiell:

- Bibler
- papir
- tusjer

Avslutning

Si: **Kjære Gud, vi priser ditt navn for gavene du har gitt oss. Vi takker deg for all god veiledning og alle sunne alternativ som du har gitt oss, som vi kan bruke til å vedlikeholde helsen vår. Vi ber om at du vil hjelpe oss til å ta vare på gavene som du har gitt oss, og til å opphøye deg i alt vi gjør i uken som kommer. Amen.**

Spis, drikk og vær sunn

Nøkkeltekst og henvisninger

Daniel 1; Alfa & Omega 3, s. 241-248.

Power Text

«Men enten dere nå spiser eller drikker, eller hva dere gjør, gjør alt til Guds ære.»
(1. Korinter 10,31)

Power Point

Vi tilber Gud når vi tar vare på helsen gave som han har gitt oss.

Har du noen gang nektet å spise noe fordi du visste at det var usunt, og så kjent at alle stirret på deg? Hvis du har opplevd noe sånt, da vet du nøyaktig hvordan Daniel hadde det. Hvis du ikke har opplevd det, kan du prøve å forestille deg hvordan det ville være å nekte å gjøre noe en mektig konge sa du skulle gjøre.

Daniel var bare tenåring, og allerede hadde livet hans vært ganske krevende. Jerusalem, den vakre hjembyen hans, var blitt angrepet og inntatt av hæren til et hedensk land, og kongen i Jerusalem hadde måttet bøye seg for overmakten. De fremmede soldatene tok til fange kongen og kongefamilien, landets ledere, og alle soldatene. Daniel og de tre vennene hans var blant de som ble tatt til fange, og ble antakeligvis tvunget til å marsjere 1000 kilometer eller mer, helt til Babylon.

Forandringene var enorme. Fra å være ungdommene med landets lyseste fremtidsutsikter, var de nå blitt krigsfanger. Men i Babylon var det folk som la merke til at Gud hadde gitt disse fire unge mennene både god helse og mange naturlige evner. Kongen, Nebukadnesar, gav beskjed til de som jobbet ved hans hoff om at de skulle gå ut blant fangene og velge ut de som viste potensial. Så skulle de gjøre ekte babylonere av dem.

Disse utvalgte personene skulle bli lært opp til å tjenestegjøre ved kongens hoff. De skulle lære språket og litteraturen. De skulle få nye, babylonske navn. Og de skulle få spise ved kongens bord hver dag. Det betydde god mat.

Daniel og vennene hans visste at mye som skjedde i livet ikke var mulig for dem å kontrollere. De hadde ikke bestemt at hjembyen deres skulle bli angrepet og beseiret av en fremmed stormakt. De hadde ikke valgt å bli tatt som fanger. De hadde ikke valgt å bli revet bort fra familiene sine og fra landet sitt. Men de visste også at det var mye i livet de faktisk kunne kontrollere. Uansett hvor de havnet, kunne de velge å tjene Gud. De kunne velge å ta vare på seg

selv sånn som Gud hadde lært dem å gjøre. De kunne velge å opphøre ham gjennom alt de gjorde.

Den første utfordringen kom da de skulle spise middag for første gang. Kongens bord var dekket av deilige, saftige og velsmakende retter, men alle sammen bestod av kjøtt og andre ting hebraiske gutter aldri ville finne på å spise. «Daniel satte seg fore at han ikke ville gjøre seg uren med maten og vinen fra kongens bord. Han bad den øverste hoffmannen om å få slippe å gjøre seg uren» (Daniel 1,8).

Det å gå imot kongens vilje var livsfarlig. «Jeg er redd for at min herre kongen, som har bestemt hva dere skal spise og drikke, skal synes at dere ikke ser så friske ut som de andre guttene på dere alder,» sa den øverste hoffmannen, «og at kongen for deres skyld skal trekke meg til ansvar» (vers 10).

Hoffmannen var ikke klar over at maten som Daniel ba om å få lov til å spise, faktisk ville få ham til å se frisk og sunn ut. Derfor prøvde Daniel seg på en liten avtale med hoffmannen. «Gi oss 10 dager,» sa han. «La oss få spise grønnsaker og drikke vann i 10 dager. Så kan du sammenlikne oss med de andre, og hvis du ikke liker det du ser, kan du gjøre som du vil med oss.»

Det hørtes jo rimelig ut, så utfordringen var i gang. Da det hadde gått 10 dager, så Daniel og vennene hans både friskere og sunnere ut enn noen av de andre unge mennene. Fra da av fikk de lov til å spise det de ville.

Ikke bare følte de seg bedre, og ikke bare så de bedre ut, men de var også smartere og hadde mer innsikt enn de andre studentene som ikke tok vare på helsen slik Gud hadde lært dem. Da alle

skulle stå fram for Nebukadnesar, fant kongen at «det fantes ingen blant de unge guttene som kunne måle seg med Daniel, Hananja, Misja'el og Asarja. Og de fikk tjeneste hos kongen. Alltid når kongen spurte dem til råds i saker som krevde visdom og forstand, fant han at de var ti ganger så vise som alle spåmenn og åndemanere i riket» (vers 19.20).

Det å få lov til å bestemme hva man skal spise, virker kanskje ikke som den viktigste krangelen å ta med fangevokterne i et hedensk land. Men disse guttene hadde lovet at de skulle være trofaste mot Gud, og det gjaldt for alle områder i livet deres. De hadde lovet at de skulle opphøye Gud i alt de gjorde. Det omfattet også at de skulle ta vare på den helsen som Gud hadde gitt dem, og at de skulle følge retningslinjene han hadde gitt for at de skulle holde seg sunne.

Alle sammen tar vi valg hver dag. Det har ingenting å si hvor unge eller gamle vi er. Vi kan prise Gud for de gavene som han har gitt oss, og ta vare på dem på den måten han har lært oss. På samme måte som Daniel gjorde, kan vi velge å opphøye ham gjennom alt vi gjør – om vi spiser eller drikker eller svømmer eller jogger eller sover eller puster frisk luft eller stoler på ham. Alt vi gjør, kan være en måte å tilbe vår Skaper.

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 86.

Søndag

- Les «Spis, drikk og vær sunn».
- Vask en tom blikkboks, skriv ukens Power Text på en papirlapp, og fest lappen rundt blikkboksen. Legg boksen på en plass der du kommer til å se den hver dag denne uken.
- Gå deg en tur i dag.
- Begynn å lære ukens Power Text i dag.
- Be om at du skal ta gode valg om hvordan du skal behandle hele kroppen din.

Mandag

- Les Daniel 1,1-5.
- Daniel var medlem i kongefamilien. Finn et vers i Bibelen som forteller at du er en del av Guds kongefamilie.
- Skriv noen ord i arbeidsboka di om hva det betyr å være medlem i Guds kongefamilie.
- Drikk et glass vann nå med det samme. Har du drukket minst åtte glass med vann i dag?
- Be om Guds hjelp til å overgi ditt liv helt og fullt til ham.

Tirsdag

- Les Daniel 1,6-10.
- Lag en tidslinje som viser alt som skjedde med Daniel og de valgene han tok.
- Ta en avgjørelse om hva slags mattyper du ønsker å spise.
- Skriv ned ditt valg i arbeidsboka di.

- Gjennomfør en eller annen form for trening i dag.
- Be om at Gud skal hjelpe deg til å ta vare på helsen som han har gitt deg i gave.

Onsdag

- Les Daniel 1,11-14.
- Lag en tegneserie som viser Daniels holdning til den øverste hoffmannen.
- Forestill deg bønningen som Daniel ba før han gikk og snakket med den øverste hoffmannen. Skriv den ned i arbeidsboka di.
- Skriv ned alt du spiste i går. Var alt sammen med på å gjøre deg sunnere?
- Be om at Gud skal hjelpe deg til å være omtenk- som og vennlig i alle situasjoner.

Torsdag

- Les Daniel 1,15-21.
- Finn et av Guds løfter til de som opplever å bli fristet (1. Korinter 10,13).
- Lag en sang eller skriv et dikt som priser Gud.
- Takk Gud for alle hans løfter.

Fredag

- Lag og fremfør en sketsj over Daniel 1 sammen med familien din.
- Syng sangen eller les opp diktet som du laget i går, for familien din.
- Diskuter 1. Korinter 6,19 med familien din. Hva har dette å si for dine valg av livsstil?
- Be om at Gud vil hjelpe deg til å opphøye ham gjennom alt du gjør.

Ansikt til ansikt med ilden

TILBEDELSE *Guds nærvær endrer våre liv.*

Power Text

«Lovet være Sjadraks, Mesjaks og Abed-Negos Gud, som sendte sin engel og frelste sine tjenere. De satte sin lit til ham og gjorde ikke som kongen bød. De våget livet for å slippe å dyrke eller tilbe noen annen gud enn sin egen.» (Daniel 3,28)

Nøkkeltekst og henvisninger

Daniel 3; *Alfa & Omega* 3, s. 257-263; fortellingen på side 102 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at omstendigheter og situasjoner ikke trenger å hindre dem i å tjene Gud.

Føle taknemlighet for at Gud er hos dem, selv når livet er tøft og utfordrende.

Gi respons ved å stole på Gud, selv når de ikke opplever å bli reddet ut av en «glødende ovn»

Power Point

Vi priser Gud ved å stole på at han er med oss i alle situasjoner.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Kong Nebukadnesar bygger en enorm billedstøtte av rent gull og setter den opp i Duradalen i Babylon. Han kaller sammen alle sine rådgivere og stattholdere for å være med på innvielsen av billedstøtten. Han befaler at alle som er samlet skal bøye seg ned og tilbe billedstøtten når musikken begynner å spille. Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego bøyer seg imidlertid ikke ned når musikken spiller. Nebukadnesar blir

rasende og spør dem om de tror deres gud kan redde dem fra den glødende ovnen. De svarer at de tror helt og fullt på at Gud er i stand til å redde dem fra den glødende ovnen, men at de er fast bestemt på å tilbe ham uansett hva Gud velger å gjøre. Ingenting kan hindre dem fra å tilbe Gud.

Denne leksen handler om tilbedelse

Vil tilber Gud fordi vi vet hvor høyt han elsker oss. Gud er i stand til å hjelpe

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
	Velkommen	Etter hvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
1	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. <i>Stolleken</i> B. <i>Tredimensjonal kunst</i> C. <i>Tegneserier</i>	– Stoler, musikk, Bibler – Modelleringsleire (oppskrift s. 142, 143), Bibler – Papir, blyanter, Bibler
*	Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Kokoskall ELLER fruktkurv
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Bibler
			Opplev bibelfortellingen	– Bibler
			Utforsk Bibelen	– Bibler
3	Leksen i praksis	10-15 min.	<i>Ildsted</i>	– Store steiner, brenneved, rød/gul cellofan ELLER rødt stivt papir
4	Del med andre	10-15 min.	<i>Sammen blir vi modige</i>	– Tavle, kritt/tusj

oss i enhver situasjon. Og selv om han ikke utfører et mirakel for å redde oss ut av farlige situasjoner, vet vi at han likevel er hos oss hele tiden.

Lærerens «verdt å vite»

«Vi kan lære viktige ting av hva de unge hebreerne opplevde i Duradalen. I vår tid vil mange av Guds tjenere, tross deres uskyld, bli ydmyket og mishandlet av mennesker som Satan inspirerer til misunnelse og religiøs fanatisme. Deres raseri vil særlig bli rettet mot dem som holder sabbaten i samsvar med det fjerde bud. Til slutt vil det bli gitt en offentlig kunngjøring om at disse menneskene fortjener døden.

Den trengselstiden Guds folk står overfor, krever en urokkelig tro. Hans folk må gjøre det klart at de tilber ham alene, og at ikke noe, selv om det skulle gjelde livet, kan få dem til å gå på akkord med falsk gudsyndelse. For de trofaste vil syndige, dødelige menneskers påbud være uten verdi sammenlignet med den evige Guds ord. De vil være lojale mot sannheten, selv om det skal bety fengsel, landflyktighet eller endog døden» (Alfa & Omega 3, s. 262).

Hva vil det få å si i mitt liv hvis jeg velger å stole helt og fullt på Gud hver dag, uansett hva som skjer?

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør hvordan det gikk med feiringen av den god helsen som Gud har gitt dem.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. Stolleken

Materiell:

- stoler
- musikk
- Bibler

Still stolene på en rekke, rygg mot rygg, med én stol mindre enn antallet elever. Mens du spiller musikk, går elevene rundt stolene. Når du stanser musikken, må de finne seg en stol å sitte på. Personen som ikke klarer å finne en sitteplass, er «ute». Fjern en stol til før du starter musikken igjen og fortsett slik til det bare er én person igjen. Siste person utnevnes til vinner.

Oppsummering

Spør: **Hva tenkte dere hver gang musikken stoppet? Hvordan føles det å bli utestengt? Noen ganger opplever vi situasjoner hvor det å følge Gud utelukker oss fra noe. Alle blir klar over at vi er annerledes og skiller oss ut. Hvordan føles det å være i en slik situasjon? La oss finne fram til ukens Power Text sammen og lese den høyt: Daniel 3,28.**

Si: **Noen ganger føler vi oss utestengt eller utenfor. Når vi har det slik, kan vi likevel stole på at Gud er med oss, uansett hvordan vi føler oss eller hva vi opplever. Ukens Power Point minner oss på at:**

Vi priser Gud ved å stole på at han er med oss i alle situasjoner.

B. Tredimensjonal kunst

Materiell:

- modellkitt
- Bibler

Del ut en klump med modelleringsleire til hver elev (bruk gjerne oppskriftene på side 142, 143 for å lage din egen). Be dem bruke oppfinnsomheten for å skape en tredimensjonal modell av en avgud som mennesker tilber i dag. Når dere er ferdig, stiller du dem ut på et bord slik at alle kan se dem og stemme på hvilken de mener er best. Dere kan bruke kategorier som «mest realistisk», «mest morsom», og «mest skremmende», m.fl.

Oppsummering

Si: **Kristne mennesker tilber ikke fysiske avguder som disse. Men kanskje finnes det andre typer avguder som vi «tilber» uten å tenke**

over det? Hva tror dere det kan være? Hver dag blir vi stilt overfor valg – vi må velge mellom forskjellige alternativ. Noen av valgene dreier seg om å velge å følge Gud eller ikke. Her dere noen eksempler på situasjoner hvor dere må velge om dere skal ære Gud eller ikke? Hvilket løfte har vi fått av Gud som dreier seg om slike situasjoner? La oss finne fram til ukens Power Text, Daniel 3,28, og lese verset sammen.

Vi kan være trygge på at Gud vil være med oss i alle situasjoner.

Vi priser Gud ved å stole på at han er med oss i alle situasjoner.

C. Tegneserier

Be elevene om å tegne en liten serie med bilder av situasjoner fra det moderne livet hvor hovedpersonen velger å følge Gud, selv når det ville vært enklere å gjøre noe annet. Når elevene er ferdig, teiper du bildene opp å veggen og lar elevene gå rundt og lese alle sammen.

Oppsummering

Spør: Hva har disse situasjonene til felles med hverandre? Hvordan ville dere følt dere hvis dere var midt i en av disse situasjonene? Hvilken av situasjonene tror dere ville vært mest utfordrende?

Si: Nå kan vi finne ukens Power Text, Daniel 3,28, og lese verset sammen. Som oftest er det ikke nødvendig å velge mellom livet og døden hvis man skal følge Gud. Men ofte møter vi små, hverdagslige situasjoner som kan ha mye å si. Uansett kan vi huske på at Gud er med oss i alle situasjoner, og ha fred i hjertet på grunn av det.

Ukens Power Point minner oss om at

Vi priser Gud ved å stole på at han er med oss i alle situasjoner.

Materiell:

- papir
- blyanter
- Bibler

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Nevn fødselsdager, spesielle hendelser eller viktige ting som elevene har opplevd eller fått til siden sist. Ønsk spesielt alle besøkende varmt velkommen og introduser dem for hele klassen.

Forslag til sanger

Å glede stor som Herren gir (*Rop det ut*, 422)

Søk først Guds rike (*Barnesangboka*, 219)

Blott en dag, (*Salmer og sanger*, 279)

Bønn

Si: **Hvor mange av dere har opplevd en situasjon der dere følte at Gud ikke hørte bønnen deres? Når vi ber, kan Gud svare på tre måter. Han kan si ja, nei eller vent litt. Vi kan være sikre på at Gud alltid hører våre bønner, men det er ikke alltid slik at han svarer på den måten vi synes er best. I dag handler leksen om tre unge menn som var klar over at Gud ikke alltid svarer ja på bønnene vi ber. De visste at deres Gud kunne redde dem. Men selv om Gud skulle velge å ikke redde dem, bestemte de seg for at de skulle være trofaste mot ham uansett. Disse unge mennene skjønnte at de kunne stole på at Gud ville gjøre det som var best**

Materiell:

- kokosnøttskall
ELLER fruktkurv

for dem. Det kan vi huske på når vi ber til Jesus hver dag.

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Kollekt

Si: **Avgudsdyrkelse var veldig populær og svært utbredt blant hedningene på bibelsk tid. Selv israelittene, Guds utvalgte folk, falt av og til for fristelsen til å delta i avgudsdyrkelse. Det er lett for oss å tenke at det bare var et problem for dem som levde den gangen. «Vi vet tross alt bedre,» sier vi kanskje til oss selv. «Vi ville aldri finne på å bøye oss ned foran en avgud.» Men vet dere hva? En avgud er alt i vårt liv som tar plassen til Gud – alt som kommer før Gud. Tenk over det et øyeblikk. Har dere kanskje noen avguder i livet deres? La oss love at vi skal la Gud få førsteplass i våre liv når vi tar opp kollekten i dag.**

* Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler

Si: **Har dere noen gang følt dere presset til å gjøre noe som dere ikke hadde lyst til å gjøre? Det var kanskje ingen der som tvang dere fysisk til å gjøre det, men forventningene, mobbingen, truslene fra andre, fikk dere til å føle at dere ikke hadde noe valg. Fortell om det dere opplevde.** Sett av nok tid så elevene kan fortelle. **Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego følte det nettopp sånn på Durasletten, der de stod i et hav av stattholdere og viktige embetsmenn. Men de motstod presset fordi de visste at det var noen som var større enn kongen og maktapparatet hans. La oss gjenta ukens Power Point sammen:**

Vi priser Gud ved å stole på at han er med oss i alle situasjoner.

Opplev bibelfortellingen

Materiell:

- Bibler

Be noen av elevene om å lese i tur fra Daniel 3 til de har lest hele kapitlet. Mens disse elevene leser kapitlet, ber du andre frivillige om å mime handlingen underveis. Fordel følgende roller blant elevene: Sjadrak, Mesjak, Abed-Nego, kongen, kongens rådgivere, andre tilbedere, soldater.

Når presentasjonen er ferdig, spør: **Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego, hvordan følte det å stå der helt alene mens alle de andre bøyd seg ned? Konge, hvordan følte du deg da tre personer motstod deg på**

denne måten? Hva gjorde du da disse tre nektet å adlyde deg? Hva skjedde med dem? Hva fikk du se i flammene, kong Nebukadnesar? Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego, hvordan følte det å vandre rundt i de hete flammene? Hvem snakket dere med? Hva skjedde med dere da dere kom ut av ildovnen igjen? Hvordan ble livet deres etterpå?

Utforsk Bibelen

Del elevene inn i fire grupper, hver gruppe med en voksen helper. Gi en skriftlesning til hver gruppe og si: **Nå skal vi se nærmere på andre eksempler fra Bibelen på mennesker som opplevde å bli tvunget til å tilbe avguder. Hva gjorde de i hvert tilfelle? Hvilke konsekvenser fikk det da de gav etter for presset, eller da de stod imot?**

1. 2. Mosebok 32 (gullkalven)
2. Dommerne 6,25-32 (Gideon som ødelegger alteret til Ba'al)
3. 1. Kongebok 18,17-40 (Elia og profetene for Ba'al)
4. Josva 7 (Akan)

La hver gruppe fortelle hva de fant ut.

Oppsummering

Spør: **Hva tror dere ville skjedd hvis avgudsdyrkerne dere leste om hadde valgt å kun tilbe Gud i stedet? Hvis én modig person velger å tilbe kun Gud, tror dere at deres påvirkningskraft er sterk nok til å påvirke andre?**

Vi kan alltid huske på at:

Vi priser Gud ved å stole på at han er med oss i alle situasjoner.

Materiell:

- Bibler

3

Leksen i praksis

Ildsted**Materiell:**

- store steiner
- brenneved
- rød/gul cellofan ELLER
- rødt stivt papir

Sett opp et «ildsted» midt i rommet. Bruk noen store steiner, brenneved, og rød/gul cellofan eller rødt stivt papir som flammer. Lag til nok rom midt i «ilden» til at noen kan stå der.

Si: **Noen ganger opplever vi at det å gjøre det rette, det som er riktig, er svært skremmende og kanskje ubehagelig. Det er aldri det enkleste alter-**

nativet å velge å stole helt på Gud når vi møter vanskelige situasjoner. Tenk på en gang da dere måtte velge mellom det som var enkelt, og det som var rett. Hvis dere vil fortelle om opplevelsen, kan dere komme fram og stille dere midt i

«ilden» og fortelle oss om det.

Vær klar til å starte denne aktiviteten ved at du stiller deg midt i ilden og forteller om en vanskelig situasjon hvor du måtte stole på Gud. Ikke vær redd for å fortelle om opplevelsen selv om du valgte «feil» alternativ. Da kan du fortelle hva du lærte om Gud gjennom opplevelsen.

Når noen av elevene har delt opplevelsene sine, minner du klasset på at uansett hva som foregår rundt oss, kan vi stole på at Gud alltid er ved vår side.

Vi priser Gud ved å stole på at han er med oss i alle situasjoner.

4

Del med andre**Sammen blir vi modige**

Spør: **Hvordan tror dere disse tre kameratene fikk mot til å gjøre det de gjorde? Hvor mye tror dere det hjalp at de hadde hverandre der? I hvor stor grad er vennene deres med på å gjøre dere sterke og modige? Hvordan oppfordrer dere vennene deres til å stole på Jesus?**

Si: **Nå vil jeg at dere skal gå sammen i grupper på to eller tre. Jeg vil at dere skal tenke helt konkret på hvordan dere kan oppmuntre vennene deres denne uken, ved å dele ukens Power Text med dem.**

Vi priser Gud ved å stole på at han er med oss i alle situasjoner.

Materiell:

- tavle og kritt/tusj

Se hvor kreative dere klarer å være.

Når elevene har fått nok tid til å komme på kreative forslag, ber du hver gruppe fortelle ideene sine til resten av klassen. Be hver elev om å velge et av forslagene som har kommet fram og gjennomføre det i løpet av uken. Sett av tid under sabbatsskolen neste uke til å fortelle hvordan det gikk.

Avslutning

Si: **Kjære Gud, vi står kanskje ikke ansikt til ansikt med en rødglødende ovn, men av og til kan spydige ord fra venner eller familie virke like ille. Vi ønsker å stole på at du vil hjelpe oss. Vi vet at du har lovet å være hos oss i alle situasjoner. Takk. Amen.**

Ansikt til ansikt med ilden

Har du noen gang følt deg presset til å gjøre noe som du ikke hadde lyst til å gjøre? Da skjønner du hvordan de tre vennene til Daniel hadde det da kongen og hele byen bøyde seg ned for en kjempesvær gullstatue, og de nektet.

Nøkkeltekst og henvisninger

Daniel 3; Alfa & Omega 3, s. 257-263.

Power Text

«Lovet være Sjadraks, Mesjaks og Abed-Negos Gud, som sendte sin engel og frelste sine tjenere. De satte sin lit til ham og gjorde ikke som kongen bød. De våget livet for å slippe å dyrke eller tilbe noen annen gud enn sin egen.» (Daniel 3,28)

Power Point

Vi priser Gud ved å stole på at han er med oss i alle situasjoner.

Nebukadnesar la fort merke til Daniel etter at han kom til Babylon. Innen ett år fikk kongen en merkelig drøm om en billedstøtte, og han var desperat etter å få noen til å tolke drømmen for ham. Daniel ba Gud om hjelp, og ble i stand til å forklare både billedstøtten, profetiene den representerte, og verdensrikene som skulle følge etter Nebukadnesars babylonske storrike. Daniel ble belønnet med en høy stilling i riket. Han ble gjort til herre over hele provinsen Babylon og til øverste leder for alle vismennene der. Han ba om at de tre vennene sine også måtte få viktige stillinger i riket. De hadde nå fått nye babylonske navn: Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego.

Nebukadnesar erkjente makten til Daniels Gud etter at han tydet drømmen. Men som tiden gikk, ble han stadig mindre begeistret for det Daniel hadde sagt om at storriket hans ikke kom til å vare evig. Det eneste han klarte å huske fra Daniels tolkning var ordene: «Det er du som er hodet av gull, kong Nebukadnesar.» Rådgiverne hans foreslo at han skulle lage en billedstøtte lik den han hadde sett i drømmen, men at han skulle lage hele kolossen av rent gull. Sånn kunne han vise hele verden at det babylonske riket ville vare for all tid.

Babylonerne var ivrige avgudsdyrkere. De hadde laget mange store og enestående gudebilder til de forskjellige gudene sine. Men aldri før hadde de sett en slik billedstøtte! Den var like høy som en nietasjers bygning og laget av rent gull. Billedstøtten på den svære Durasletten utenfor byen gjorde mektig inntrykk på alle som så den. Under innvielsesseremonien for billedstøtten skulle alle tilbe

støtten og love sin lojalitet til Babylon. Alle de øverste lederne i riket skulle være der under seremonien, og *alle* skulle bøye seg.

Det er ikke tvil om at Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego visste hva som kom. Det må ha tatt ganske lang tid å bygge billedstøtten. De tre var viktige embetsmenn i Babylon. De visste at kongen ville kreve at også de var til stede ved innvielsesseremonien og at de måtte bøye seg ned og tilbe billedstøtten. De fikk helt sikkert nok tid til å tenke over konsekvensene av å gå imot en direkte befaling fra kongen.

De gikk til seremonien slik kongen hadde befalt. Men da musikken begynte å spille og kongen sa at alle skulle bøye seg ned, stod de der høyreist, uten å nøle. Den eneste de ville bøye seg for var Gud i himmelen.

Flere blant babylonerne var misunnelige på de tre unge mennene og hvor raskt de hadde fått maktposisjoner i riket. Nå sprang de så fort de kunne til Nebukadnesar med nyheten om de tre jødene som nektet å tjene hans guder eller tilbe billedstøtten han hadde fått laget. Kongen ble rasende. Han tilkalte dem, gav dem én siste sjanse til å gjøre som han sa, og truet dem med å bli kastet i den glødende ildovnen hvis de fremdeles nektet.

Hvis de var redde, var det umulig å merke det på ordene de sa: «Vi trenger ikke å svare deg et ord på dette. Om så skal være, makter vår Gud som vi dyrker, å redde oss og frelse oss fra den glødende ovnen og fra din hånd, konge» (Daniel 3,16.17).

De tre unge mennene var helt over-

bevist om at Gud var i stand til å gjøre dette for dem. Men det var ikke derfor de nektet å bøye seg for billedstøtten. De fortsatte: «Og om han ikke gjør det, skal du vite, konge, at vi ikke vil dyrke din gud og ikke tilbe gullbildet du har reist» (vers 18).

Daniel og de tre vennene hans hadde allerede vist sin lojalitet mot Gud da de nektet å spise kongens mat. De nektet å la omstendigheter få lov til å bestemme hva de skulle gjøre. De hadde lovet at de skulle tilbe Gud. Punktum. De visste at Gud godt *kunne* redde dem. Men det betydde ikke noe for dem *om* han gjorde det eller ikke.

Og derfor havnet de rett i flammene, flammer som allerede hadde tatt livet av flere soldater i det de jobbet for å gjøre ovnen enda varmere. Og Gud *reddet* dem! Men så har det seg også slik at det sikkert er flere mennesker som ikke har blitt frelst fra sine egne glødende ovner enn de som har blitt det.

Tilber vi Gud på grunn av det han kan gjøre for oss? Nei. Vi tilber Gud for det han *allerede har gjort* for oss. Vi tilber Gud på grunn av hans frelsende nåde, og det er det ingenting som kan forandre på. Det er ingen omstendigheter på jord som kan ryste vår lojalitet mot Frelseren.

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 96.

Søndag

- Les «Gå ilden i møte.»
- Tegn en flamme på et stykke papir, og skriv ukens Power Text på den.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.

Mandag

- Les Daniel 3,1-7.
- Regn ut hvor høy bildestøtten var i forhold til en høy bygning der du bor, eller i en by i nærheten.
- Tell opp hvor mange forskjellige typer ledere i riket som var representert.
- Finn ut hvor mange ledernivåer det er i statsapparatet her i landet.
- Be for mennesker som sitter i maktposisjoner, at de skal gi folk trosfrihet.

Tirsdag

- Les Daniel 3,8-12.
- Hva eller hvem stod bak denne fellen?
- Hvor mange av instrumentene som blir nevnt, er fremdeles i bruk i dag?
- Be om at du skal opphøye Gud i alt du gjør i dag.

Onsdag

- Les Daniel 3,13-18.
- Treff en venn og bruk litt tid til å prise Gud sammen.
- Skriv svaret til Daniels tre venner med dine egne ord. Hvordan kan du bruke et liknende svar når du selv opplever å bli fristet av noe?
- Be om at du skal få anledning til å snakke med andre i dag.

Torsdag

- Les Daniel 3,19-25.
- Forestill deg at du fikk møte de tre unge mennene etter det de opplevde i den glødende ovnen.
- Skriv et intervju om det som skjedde, for en lokalavis eller TV.
- Be for mennesker som står overfor vanskelige situasjoner.

Fredag

- Les Daniel 3,26-30.
- Tenn et stearinlys under andakt. Hold hendene inntil flammen og kjenn på varmen. Hvordan tror du denne varmen er i forhold til varmen som kom ut av den glødende ovnen?
- Diskuter sammen med familien din hvordan dere kan gjøre familieandakter bedre.
- Be om at Gud skal lede din familie når dere tilber ham.

En konge på sine knær

TILBEDELSE Guds nærvær endrer våre liv.

Power Text

«For alle hans gjerninger er riktige og hans veier rette. Han kan bøye dem som er hovmodige i sin ferd.» (Daniel 4,37)

Nøkkeltekst og henvisninger

Daniel 4; *Alfa & Omega* 3, s. 264-268; fortellingen på side 112 i dette heftet.

Mål

Elevne skal kunne:

Vite at Den hellige ånd jobber personlig med hver enkelt av dem.

Føle behov for å ha Den Hellige Ånd i sitt liv.

Gi respons ved å prise Gud for Den Hellige Ånd.

Power Point

Vi priser Gud for Den Hellige Ånd som virker i vårt liv.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Nebukadnesar får en ny drøm. Denne gangen får han se et enormt tre som står midt på jorden. Treet er vakkert og frodig med friske blad og uendelige mengder frukt. Treet vokser seg bredt og høyt, og til sist når det helt opp til himmelen. Mange dyr søker ly under dette fantastiske treet, og oppe i grenene bygger mange fugler reder. Plutselig kommer det en helig vokter ned fra himmelen og gir ordre om å felle treet, skjære av grenene, rive løvet av og spre frukten utover. Trestubben får imidlertid stå igjen i jorden, men den skal være bundet med lenker av

jern og kobber.

Daniel tolker denne drømmen for Nebukadnesar, og fortolkningen går i oppfyllelse. Nebukadnesar, den sterke og mektige kongen, får en slags sinnslidelse og blir sendt bort fra palasset sitt. I sju år lever han som et dyr ute i villmarken. Etter denne tiden blir han frisk og inntar tronen igjen. Han opphøyer og ærer Gud fordi han har virket i hans liv.

Denne leksen handler om tilbedelse

Det skulle drastiske midler til for at Gud skulle få Nebukadnesars oppmerksomhet. Kun etter at Gud hadde ydmyket

ELLEVE

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
1	Velkommen	Etterhvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. Drømmer B. En stille stemme	– Papir, blyanter, Bibler – Bibler
*	Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Kokosnøttskall ELLER fruktkurv
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	
			Opplev bibelfortellingen	– Bibler, papir, blyanter
			Utforsk Bibelen	– Bibler
3	Leksen i praksis	10-15 min.	God hjelp til tunge løft	– Koffert, tunge gjenstander, frivillig elev, premier nok til alle
4	Del med andre	10-15 min.	Fruktsalat	– Et utvalg av frukter, stor bolle, små plastbokser, kniver

Nebukadnesar var han endelig villig til å begynne å prise og ære Gud. I dag arbeider Den Hellige Ånd stadig i våre liv og forsøker å overbevise oss om vårt behov for Gud.

Lærerens «verdt å vite»

«I sju år var Nebukadnesar til spott og spe for alle sine undersåtter. I disse årene ble han ydmyket overfor hele verden. Deretter fikk han forstanden igjen. I ydmykhet vendte han blikket mot himmelens Gud og erkjente at det var han som hadde straffet ham. Han innrømmet offentlig sin skyld og gav uttrykk for den store nåde Gud hadde vist ham ved å gi ham forstanden tilbake...

Den en gang så stolte kongen var blitt et ydmykt Guds barn. Den tyranniske,

hovmodige herskeren var blitt en klok og medfølende konge. Han som hadde foraktet og spottet himmelens Gud, anerkjente nå Den Høyestes makt og gikk alvorlig inn for å fremme Guds ære og sine undersåtters lykke. Under straffedommen fra kongenes konge og herrenes herre lærte Nebukadnesar til slutt det som alle herskere må lære – at sann storhet består i sann godhet. Han anerkjente Herren som den levende Gud...

Gud hadde til hensikt at det mektigste rike på jorden skulle ære ham. Dette hadde nå skjedd. Den offentlige kunngjøring der Nebukadnesar anerkjente Guds nåde, godhet og myndighet, er den siste handling Den hellige skrifte om-taler fra hans liv» (*Alfa & Omega 3*, s. 267, 268).

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør hvem de gav sitt *Vitnemål for utholdenhet som Paulus* til, og hvordan personen reagerte da han fikk det.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. Drømmer

Materiell:

- papir
- blyanter
- Bibler

Del ut papir og blyanter.

Si: **Tenk på en drøm dere har hatt nylig. Skriv en kort beskrivelse av drømmen på arket dere har fått.** Vent til elevene er ferdig. Si: **Nå bretter dere arket deres på midten og sender det videre til personen ved siden av dere. Ta arket dere får av sidemannen og prøv å skrive en tolkning av drømmen uten at dere leser hva drømmen går ut på. Klarer dere det?** Be elevene gjette hva drømmen går ut på og skrive et par setninger med tolkning. Si: **Nå sender dere arket videre til en ny sidemann. Les både drømmen og tydningen av drømmen som dere får av sidemannen. Passer de sammen? (nei) Hvorfor ikke?**

Oppsummering

Spør: **Hva lærte vi av denne oppgaven?** (Ikke så mye. De fleste drømmene betyr ingenting. Det er bortkastet tid å prøve å gjette seg til hva de betyr.)

Si: **Mesteparten av det vi drømmer betyr ikke så mye, og kanskje ikke noe i det hele tatt. Men når det er sagt, finnes det tilfeller hvor Den Hellige Ånd har valgt å fortelle mennesker noe viktig gjennom en drøm. Men om han bruker drømmer eller andre metoder, så arbeider Den Hellige Ånd stadig i våre liv. Han påvirker oss til å opphøye og ære Gud.**

Spør: **Kan dere nevne eksempler på måter som Den Hellige Ånd arbeider i livet deres?** (gjennom Bibelen, ved at andre snakker med deg og deler sin tro, gjennom guddommelig inngripen i ditt liv) **Nå skal vi finne fram til Jesaja 30,21. Synes dere av og til at det er vanskelig å høre på denne stemmen og følge det den sier?**

Si: **I dag skal vi lære mer om en konge som brukte litt tid på å erkjenne og akseptere hva det var Den Hellige Ånd prøvde å fortelle ham gjennom drømmene sine. Men Gud fortsatte å arbeide med ham, helt til han skjønnte poenget. Så priste han Gud. Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, Daniel 4,37, og lese den sammen. Vi gjør som Nebukadnesar etter hvert gjorde:**

Vi priser Gud for Den Hellige Ånd som virker i vårt liv.

B. En stille stemme

Be alle sette seg i en sirkel. Si: **Nå skal jeg starte med å hviske en beskjed til personen ved siden av meg. Når dere får beskjeden i øret, sender dere den videre til neste person. Dere må hviske slik at ingen andre hører det dere sier. Når beskjeden har kommet rundt hele sirkelen, sier siste person beskjeden høyt.** Når den siste eleven har sagt hva beskjeden var, sier du den opprinnelige beskjeden. Gjenta aktiviteten noen ganger.

Materiell:

- Bibler

Oppsummering

Spør: **Hva var det som skjedde her?** (Oppfordre elevene til å svare.) **Hva kunne gjort det lettere for dere å høre det som ble hvisket?**

Si: **Det er fort gjort å rote ting til når vi hører på andre mennesker i stedet for Guds stemme, Guds ord, og hans Hellige Ånd. Hvis vi ber Den Hellige Ånd om hjelp, vil han lede oss, og han leder oss *alltid* i riktig retning. Vi trenger aldri å være redde for at vi skal få misvisende eller feilaktige beskjeder fra Den Hellige Ånd.**

Si: **La oss finne fram til Jesaja 30,21 og lese verset sammen. Gud har lovet oss at hvis vi hører etter, så vil vi høre stemmen til Den Hellige Ånd, som vil lede oss i våre liv. I dag skal vi se nærmere på en person som brukte litt tid før han erkjente og godtok Guds ledelse i sitt liv. Men til sist skjønnte han poenget. La oss finne fram til ukens Power Text, Daniel 4,37. Vi gjør som Nebukadnesar etter hvert også gjorde:**

Vi priser Gud for Den Hellige Ånd som virker i vårt liv.

Notater

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Nevn fødselsdager, spesielle hendelser eller viktige ting elevene har opplevd eller fått til siden sist. Ønsk spesielt alle besøkende varmt velkommen og introduser dem for hele klassen.

Forslag til sanger

Herren skal stride for dere (*Salmer og sanger*, 289)

Jesus, å Jesus, fyll oss (*Salmer og sanger*, 177)

Helligånd fra himlens Gud (*Salmer og sanger*, 175)

Materiell:

- små kort
- blyanter

Bønn

Del ut en blyant og et kort til hver elev. Si: **Skriv noe ned på kortet som dere kunne tenke dere at vi andre skal be om. Ikke skriv navnet deres på kortet. Husk at vi ikke trenger å begrense bønnene våre til det vi ønsker å få av Gud. Han elsker å høre oss be om hjelp til å være slik han vil vi skal være – som for eksempel mer ærlig, ydmyk, tilfreds, glad.** Samle inn kortene og legg dem i en eske. Be hver elev om å trekke et av kortene. Still dere i en sirkel og be hver elev om å si en stille bønn om det som står på kortet og for personen som skrev det.

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Materiell:

- kokosnøttskall
ELLER fruktkurv

Kollekt

Si: **I dag lærer vi mer om en konge som syntes det var vanskelig å høre på Guds stemme og følge Guds vilje. Det er for eksempel også Guds vilje at vi betaler tiende, og at vi gir kollekt til ham. I dag har vi anledning til å gjøre det som Nebukadnesar ikke gjorde: vi kan høre på Guds stemme og gjøre som han sier, ved å gi kollekt.**

* Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Si: Har dere opplevd å våkne om morgenen med noe dere drømte friskt i minnet? Dere husker alle detaljene og kan liksom spille drømmen av på nytt i tankene, som en film. Dagens fortelling handler om kong Nebukadnesar, som altså våknet opp etter en drøm, og visste at drømmen var meget viktig. Kanskje kom drømmen fra en gud som forsøkte å fortelle ham noe viktig? Til å begynne med var det ingen som kunne hjelpe ham med å tyde drømmen.

Opplev bibelfortellingen**Materiell:**

- papir
- blyanter
- Bibler

Be elevene finne fram til Daniel 4 i Biblene sine. Del ut papir og blyanter til elevene. Be en voksen person om å lese kapit-

let høyt og med stor innlevelse. Før leseren begynner å lese, ber du elevene tegne to streker med blyanten. Den ene skal være loddrett ned midten av siden, og den andre vannrett over midten av siden. Linjene skal altså dele arket i fire like deler. Be dem nummerere rutene fra 1 til 4.

Si: Mens leseren leser opp denne historien for oss, skal vi illustrere historien med fire bilder i rutene vi har tegnet. Leserens leser en introduksjon (vers 1 til og med 3), og så begynner dere å tegne første bilde. Rett før fortelleren leser vers 4, gjør du elevene oppmerksomme på at de nå skal begynne å tegne første illustrasjon (Daniel 4,4-8).

Når fortelleren har lest ferdig vers 8, ber du ham/henne ta en pause og gi elevene noen øyeblikk til så de får tegnet

ferdig. Begynn lesningen igjen mens elevene starter illustrasjon nummer 2 (vers 9-18). Gi dem noen øyeblikk etter at vers 18 er lest til å gjøre ferdig tegningene.

Be dem begynne på illustrasjon nummer 3 (vers 19-27). Gi dem noen øyeblikk til å tegne ferdig etter vers 27.

Be dem tegne fjerde og siste illustrasjon (vers 28-37). Gi dem noen øyeblikk til å tegne ferdig etter vers 37.

Si: Nå kan dere vise hverandre hva dere har tegnet, eller hva dere syntes var viktigst i hver del av historien. Be elevene forklare det de har tegnet eller dele andre elementer i hvert segment som de syntes var viktige eller interessante.

Spør: Hva var det Gud prøvde å fortelle Nebukadnesar? (at kun Gud er Gud; han ville at Nebukadnesar skulle ydmyke seg og tilbe Gud. Han ville også at han skulle skjønne at sann storhet består i sann godhet) **Hvordan kan vi vite at Nebukadnesar til å begynne med ikke hørte på beskjeden som Den Hellige Ånd gav ham?** (Han tok all æren selv, selv etter at Den Hellige Ånd hadde advart ham i en drøm.) **Hva gjorde Nebukadnesar da han endelig hadde skjønnet hva Gud forsøkte å lære ham?** (Se på ukens Power Text – han priste Gud.)

Si: Nå kan dere vende arkene. Se på Daniel 4,34-37 igjen. Legg merke til hvordan Nebukadnesar priser Gud når han endelig innser Guds storhet. Vi bør også følge hans eksempel, og det kan vi gjøre ved å skrive ned en setning som priser Gud. Skriv på arket deres. Fokuser spesielt på at Gud sender Den Hellige Ånd for å være hos deg i ditt liv. Brett så arket over så du akkurat dekker over det du har

skrevet, og send arket videre til neste person. Den personen skriver en ny setning med pris til Gud, bretter arket over igjen, og sender det videre til neste person. Sånn fortsetter vi helt til arkene er helt fylt med pris, eller at de har vært innom alle. (Gjør dette i samlet gruppe i små sabbatsskoleklasser, eller i mindre enheter i større klasser.)

Når alle setningene med pris er blitt skrevet, ber du frivillige om å lese dem høyt.

Vi priser Gud for Den Hellige Ånd som virker i vårt liv.

Utforsk Bibelen

Materiell:

- Bibler

Del elevene inn i fem grupper og gi hver gruppe spørsmålene nedenfor, samt bibelvers som de skal finne fram til og lese.

Si: Den Hellige Ånd påvirket Nebukadnesars hjerte over tid. Nå skal vi se på noen andre tilfeller hvor Den Hellige Ånd kommuniserte med mennesker.

Gruppe 1: Hvem var det som gjorde

at Maria ble gravid og fødte Jesus? Matteus 1,20. Hvilken rolle spilte Den Hellige Ånd ved Jesu dåp? Matteus 3,16.

Gruppe 2: Hva var det Jesus sa Den Hellige Ånd ville gjøre for oss? Lukas 12,11.12; Johannes 14,16.17.26; Johannes 16,7.8.13-15.

Gruppe 3: Når og hvordan viste Den Hellige Ånd seg for første gang for Jesu disipler? Hva skjedde som resultat? Apostlenes gjerninger 2,1-8.

Gruppe 4: Hvordan oppfører et menneske seg hvis det blir ledet av «sin onde natur»? Galaterne 5,19-21. Hvordan oppfører et menneske seg hvis det blir ledet av Den Hellige Ånd? Vers 22.23.

Gruppe 5: Hvor kan Den Hellige Ånd leve? Hvordan behandler du stedet hvor Den Hellige Ånd bor? 1. Korinter 6,19.

Sett av tid så hver gruppe kan fortelle resten av klassen hva de har funnet. Diskuter resultatene sammen.

Si: Den Hellige Ånd arbeider i våre liv, i dag og hver dag. Det er han Gud sender for å lære oss, lede oss og hjelpe oss å bli mer lik Jesus. Vi gjør som Nebukadnesar gjorde:

Vi priser Gud for Den Hellige Ånd som virker i vårt liv.

3

Leksen i praksis

God hjelp til tunge løft

Materiell:

- koffert
- tunge gjenstander
- frivillig elev
- premier nok til alle

Før sabbatsskolen starter, forbereder du en koffert fylt med tunge gjenstander, som bøker, steiner eller annet som er tungt. Sørg for at kofferten er så tung at ingen av elevene klarer å løfte den og holde den over hodet sitt. Fortell elevene at målet er at de skal løfte kofferten og holde den over hodet i 30 sekunder. Si at den som klarer det, skal få en premie.

Mens elevene forsøker seg på kofferten, får du en sterk mann til å komme inn i klasserommet.

Mannen skal velge ut en av elevene og hviske til vedkommende: «Jeg skal løfte kofferten for deg, og holde den over hodet ditt. Da vinner du premien.» Hvis eleven ikke vil, skal mannen fortsette fra elev til elev til han finner noen som vil la ham hjelpe dem til å vinne. Når mannen holder kofferten over hodet til en av

elevene, og du utroper eleven som vinner av premien, vil det antakeligvis bli mye surmuling blant de andre.

La elevene få ytre klagene sine.

Oppsummering

Spør: **Hva er problemet? Hvorfor er dere så misfornøyd?**

Si: (navn på eleven) **vant på helt rettferdig vis. Jeg sa jo at målet var at dere skulle ha kofferten over hodet i 30 sekunder, og det har** (navn på eleven) **klart!** (navnet på mannen) **tilbød seg å hjelpe og** (navnet på eleven) **tok imot hjelpen!**

Spør: **Hvordan likner denne ak-**

tiviteten på det Den Hellige Ånd ønsker å gjøre for oss?

Si: **På samme måte som** (navnet på mannen), **er Den Hellige Ånd sterkere enn noen av oss og har lovet at han skal virke i våre liv og gjøre alt det vi ikke får til.**

Avslutt med å gi en premie til hver av elevene og si: **Alle som lar Guds Hellige Ånd komme inn i sitt liv og hjelpe dem, får en enestående premie.**

Vi priser Gud for Den Hellige Ånd som virker i vårt liv.

4

Del med andre

Fruktsalat

Ta med et godt utvalg av forskjellige typer frukt, nok til én til hver elev, om mulig. Del elevene inn i små grupper, eller ta aktiviteten samlet. Be elevene om å kutte opp frukten sin i biter og legge bitene i en stor bolle. Fortsett samtalen omkring Åndens frukter i elevenes dagligliv som ble påbegynt i forrige aktivitet (Galaterne 5,22.23). Be elevene dele sine personlige opplevelser av hvordan Den Hellige Ånd virker i livet deres, og hvordan han hjelper dem å bli stadig mer lik Jesus.

Når fruktsalaten er ferdig, fordeler du

den i små plastbokser til hver elev. Disse kan de ha med seg hjem. Be dem fortelle familien sin om det de har lært i dag mens de spiser middag. Når de spiser eller deler fruktsalaten sin, kan de fortelle om hvordan Den Hellige Ånd virker i deres liv.

Si: **Nå kan vi si ukens Power Point sammen.**

Vi priser Gud for Den Hellige Ånd som virker i vårt liv.

Materiell:

- et utvalg av frukter
- kniver
- stor bolle
- små plastbokser

Avslutning

Si: **Den Hellige Ånd ønsker å samarbeide med oss alle sammen, gamle eller unge, konge eller helt vanlig person. La oss invitere ham til å komme inn i vårt liv i dag.**

En konge på sine knær

Nøkkeltekst og henvisninger

Daniel 4; Alfa & Omega 3, s. 264-268.

Power Text

«For alle hans gjerninger er riktige og hans veier rette. Han kan bøye dem som er hovmodige i sin ferd.» (Daniel 4,37)

Power Point

**Vi
priser Gud
for Den Hellige
Ånd som virker
i vårt liv.**

Har du vært borti noen som mente at de var helt utrolig fantastiske? Det gikk kanskje ikke så lang tid før du kanskje mistet interessen for personen, på grunn av alt skrytet. Når noen sier: «Jeg er så utrolig mye bedre enn alle andre,» ønsker du antakeligvis at noen skal komme og jekke dem ned et par hakk.

Akkurat en sånn person var Nebukadnesar. Sant nok var han en av de største herskerne verden har sett. Bibelen omtaler ham som «konge over konger» (Esekiel 26,7). Han beseiret verdens mektigste armeer. Hele verden snakket om de massive byggeprosjektene hans. Han var noe helt spesielt, og det visste han.

Gud hadde imidlertid en plan for denne mektige mannen, og det var at han skulle erkjenne ham som Gud. Da Daniel hadde tolket Nebukadnesars drøm om billedstøtten og verdensrikene, sa kongen «Sannelig, den guden dere dyrker, er gud over alle guder og herre over alle konger. Han åpenbarer hemmeligheter, siden du har greid å åpenbare denne hemmeligheten» (Daniel 2,47). Dette var et skritt i riktig retning, men det var ikke nok. Nebukadnesar holdt ikke ut tanken på at verdensriket hans en gang ville ta slutt. Den tanken førte til gullstøtten og at Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego havnet i ildovnen. Da de ble reddet fra flammene og kom ut av ovnen helt uskadet, utbrød Nebukadnesar: «Lovet være Sjadraks, Mesjaks og Abed-Negos Gud, som sendte sin engel og frelste sine tjenere. De satte sin lit til ham og gjorde ikke som kongen bød. De våget livet for å slippe å dyrke eller tilbe noen annen gud enn sin egen», men Nebukadnesars hjerte var ikke blitt forandret (Daniel 3,28).

Gud var imidlertid ikke ferdig med kongen ennå. Nebukadnesar fikk en ny forstyrrende drøm, og han sendte naturligvis bud på Daniel. Det kongen hadde sett var et enormt tre som vokste midt på jorden. Treet var vakkert og frodig med friske blad og uendelige mengder frukt. Treet vokste seg bredt og høyt. Til sist nådde det helt opp til himmelen, og alle kunne se det over hele

jorden. Det levde fugler og dyr både i og under grenene. Så kom det en hellig vokter ned fra himmelen og gav befaling om at dette enestående treet skulle felles. Grenene og bladene skulle hakkes av, og frukten skulle spres utover. Alle dyrene og fuglene skulle flykte bort. Men det skulle fremdeles stå en trestubb igjen i bakken.

«Han skal vætes med dugg fra himmelen, dele lodd med dyrene og ete gress som de,» sa den hellige vokteren, «Hans hjerte skal forandres så det ikke mer er et menneskehjerte; et dyrehjerte skal han få. Sju tider skal fare fram over ham» (Daniel 4,15.16).

Daniel visste at dette gjaldt kongen. Kongen var blitt overmåte stor, og hans makt hadde vokst helt til det nådde ut til de fjerneste delene av verden. Men han erkjente ennå ikke Gud.

«Du skal jages bort fra menneskene og holde til blant dyrene på marken,» sa Daniel. «Du skal spise gress likesom ok-sene, og med dugg fra himmelen skal du vætes» (vers 25). Det skulle altså gå sju år før Nebukadnesar erkjente at det er Gud som regjerer over verdens kongedømmer og jordens maktapparater. Han gir makten til den han ønsker. Men når Nebukadnesar til sist erkjente Guds makt, ville han igjen bli oppreist, akkurat sånn som trestubben som satt igjen i jorden.

«Konge, ta derfor imot mitt råd!» sa Daniel. «Riv deg løs fra dine synder ved å vise rettferd og fra dine misgjerninger ved å være barmhjertig mot de nødlidende. Så skal din lykke vare» (vers 27).

En stund fremover fulgte kongen dette rådet fra Daniel, men i hjertet var han akkurat den samme som før. Ettersom månedene gikk og ingenting skjedde, begynte han igjen å bekymre

seg for de verdensrikene som skulle komme etter hans babylonske rike. Ett år etter at han hadde fått drømmen, gikk han ut på taket på palasset og skuet ut over den enestående byen sin. «Sannelig, dette er det store Babylon som jeg med min veldige makt har bygd til kongesete, til ære for min herlighet» skrøt han (vers 30).

Han hadde akkurat uttalt ordene da profetien slo til. En stemme fra himmelen sa: «Kongedømmet er tatt fra deg. Du skal jages bort fra menneskene og holde til blant dyrene på marken» (vers 31.32). Øyeblikkelig ble Nebukadnesar sinnssyk. I sju år ble han ydmyket fremfor hele verden.

Sju år senere ble Nebukadnesar normal igjen, og da erkjente han Guds storhet for hele riket: «Jeg, Nebukadnesar, lover, priser og ærer nå himmelens konge. For alle hans gjerninger er riktige og hans veier rette. Han kan bøye dem som er hovmodige i sin ferd» (vers 37). Dette er det siste som står om Nebukadnesar i Bibelen. Endelig hadde han forandret sin innstilling slik Gud ønsket.

Gud ønsker at også vi, som Nebukadnesar, skal erkjenne at Gud er med i vårt liv. Så lenge vi ønsker at Gud skal få plass i vårt liv, virker Den Hellige Ånd i alles hjerte så vi får lyst til å leve etter Guds vilje.

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 106.

Søndag

- Les «En konge på sine knær.»
- Lag et tre eller hent en liten gren inn, og fest ukens Power Text på den. Plasser dette på en plass hvor du kommer til å se det ofte i løpet av uken.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.
- Hold en bønn om at du skal høre når Gud sier noe.

Mandag

- Les Daniel 4,1-9 og Jesaja 31,21.
- Tell opp hvor mange forskjellige måter du kan kommunisere med andre.
- Velg en av disse måtene å kommunisere, og bruk den i dag til å fortelle noen at Gud elsker dem.
- Be Gud om å sende Den Hellige Ånd med beskjed om hva du trenger å forandre i ditt liv.

Tirsdag

- Les Daniel 4,10-18.
- Tegn, mal eller vis på en annen kreativ måte hva det var Nebukadnesar fikk se i synet sitt.
- Bruk arbeidsboka di til å lage en liste over andre symboler som Gud har brukt når han har kommunisert med mennesker.
- Be for de som styrer landet ditt og for andre

mennesker i lederstillinger, at de skal høre på Den Hellige Ånd.

Onsdag

- Les Daniel 4,19-27.
- Hva er det som viser oss at Daniel hadde fått tilgivelsens gave?
- Gå en tur i parken eller skogen og se på trærne. Hvorfor tror du at Gud sammenliknet Nebukadnesar og riket hans med et tre? Sammenlikn med Matteus 13,31.32.
- Takk Gud for at Den Hellige Ånd arbeider i ditt hjerte og ditt liv.

Torsdag

- Les Daniel 4,28-33.
- Prøv å finne informasjon om hjernen eller om stjernene.
- Tenk på noe bra som du har oppnådd.
- Takk Gud for de evnene som han har gitt deg.

Fredag

- Les Daniel 4,34-37.
- Lag et rollespill om et intervju mellom en journalist og Nebukadnesar, sammen med en venn eller familien din.
- Lag fruktsalat til familien din til kveldsmat og les Galaterne 5,22.23 for dem.
- Takk Gud for alt han har hjulpet deg til å få til. Be ham om å at Åndens frukter skal fortsette å vokse i ditt liv.

Løvelunsj

TILBEDELSE Guds nærvær endrer våre liv.

Power Text

«Når jeg er redd, vil jeg stole på deg, med Guds hjelp skal jeg prise hans ord. Jeg har tillit til Gud og er ikke redd. Hva kan vel mennesker gjøre meg?» (Salmene 56,4.5)

Nøkkeltekst og henvisninger

Daniel 6; *Alfa & Omega* 3, s. 280-286; fortellingen på side 120 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at vi opphøyer og tilber Gud når vi stoler på at han vil ta vare på oss.

Føle at Gud virkelig har kontroll over alt.

Gi respons ved å ta imot utfordringer med en optimistisk holdning, og dele sin tro med andre.

Power Point

Vi tilber Gud når vi stoler på at han tar vare på oss.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Daniel er blitt en gammel mann. Han har sett verdensriker komme og gå. Når Dareios utnevner ham som riksråd, en av de aller viktigste personene i riket, blir mange andre av de høyeste embetsmennene misfornøyd. Disse personene forsøker å finne noe å utsette på Daniel så de kan rydde ham av veien, men de finner ingenting. Det eneste de eventuelt kan ta ham for, er hans religion og at han tilber Gud. Selv om Daniel er fullt klar over konsekvensene av det, nekter han

engang å late som om han vender seg bort fra Gud. Gud hindrer ikke Daniels motstandere i å kaste ham inn til de sultne løvene i løvehulen. Han tillater at det skjer, slik at hans redning skal bli enda mer slående for alle.

Denne leksen handler om tilbedelse

Daniel fremstår som et lysende eksempel på fryktesløs tilbedelse av Gud. Selv om han var fullt klar over hvilke konsekvenser det ville få, nektet han å la være å tilbe Gud. Gud behandler oss på

TOLV

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
1	Velkommen	Etter hvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. <i>Hvem har kontrollen?</i> B. <i>Total beskyttelse</i>	– Papir, blyanter – Bordtennisracket, flere bordtennisballer ELLER papir, pappskjold
*	Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	
			Opplev bibelfortellingen	– Tavle og kritt/tusj, Bibler, utstyr (kunst, drama, musikk)
			Utforsk Bibelen	– Tavle, kritt/tusj, Bibler
3	Leksen i praksis	10-15 min.	<i>Kan aldri slokkes</i>	– Magisk stearinlys (hvis du får tak i det), fyrstikker ELLER lighter
4	Del med andre	10-15 min.	<i>Send det videre</i>	– Tegne- og maleutstyr, papir

samme måte som han behandlet Daniel. Han beskytter oss og hjelper oss til å seire gjennom sin nåde.

Lærerens «verdt å vite»

«Av fortellingen om Daniels utfrielse kan vi lære at Guds folk bør forholde seg akkurat på samme måte under vanskeligheter og prøver som under de lyseste og mest lovende forhold. Daniel var den samme da han var i løvehulen som da han stod foran kongen som den første blant de fremste i riket og som Den Høyestes profet. Den som stoler fullt og fast på Gud, vil være den samme i de

største prøver som i medgangens tid både under Guds og menneskers gunst. Troen strekker seg mot det usynlige og griper fatt i de evige verdier.

Himmelen er ikke langt fra dem som lider for rettferds sak. Kristus stiller seg solidarisk med sitt trofaste folk. Han lider med dem. De som rører ved hans utvalgte, rører ved ham. Den samme makten som er parat til å utfri fra fysisk skade eller smerte, er også rede til å utfri fra det som er enda verre. Den vil gjøre det mulig for Guds tjener å være rettskaffen under alle forhold, og seire ved hans nåde» (*Alfa & Omega 3*, s. 283, 284).

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør om de har gjort eller laget noe spesielt under bibelstudiene denne uken, som de gjerne vil dele med resten av klassen.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. Hvem har kontrollen?

Materiell:

- papir
- blyanter

Del ut papir og blyant til hver elev. Si: **Klarer dere å skrive navet og adressen deres med venstre hånd (eller høyre hånd hvis dere er keivhendt)? Skrive navnet deres en gang til, men nå skriver dere med den andre hånden. Sammenlikn resultatene.**

Oppsummering

Spør: **Hvorfor er skriften dårligere når dere bruker venstre (høyre) hånd?** Hør på alle svarene. Led samtalen mot det at vi ikke har den samme kontrollen med venstre (høyre) hånd. **Hvilke likheter og forskjeller er det mellom det å skrive med venstre (høyre) hånd, og det å prøve å kontrollere sitt eget liv?** (Når vi prøver å kontrollere vårt eget liv, minner det om å skrive med venstre (høyre) hånd.)

Si: **Hvis vi lar Gud få lov til å kontrollere livet vårt, trenger vi ikke å frykte noen ting. Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, Salmene 56,3.4. I dag lærer vi mer om at:**

Vi tilber Gud når vi stoler på at han tar vare på oss.

B. Total beskyttelse

Materiell:

- bordtennisracket
- flere bordtennisballer
- ELLER papir
- pappskjold

Be om å få fram to frivillige – én som er flink til ballspill og én som ikke er det. Gi den som er flink til ballspill en bordtennisracket og be dem komme fram. Gi alle de andre elevene en bordtennisball eller baller av sammenkrøllet papir. Si: **Når jeg teller til tre, vil jeg at alle skal kaste ballene sine mot [navnet på den frivillige]. Dere får plukke opp ballene og kaste dem på nytt maks tre ganger. [Navnet på den frivillige]: jeg vil at du skal beskytte deg selv med bordtennisracketen.**

Når alle har kastet tre ganger, ber du den andre frivillige om å komme fram. Gi dem et stort skjold av papp som de holder mellom seg selv og ballene. Si: **Jeg vil at dere skal kaste ballene på nytt. [Navnet på den frivillige], du kan gå bak skjoldet og beskytte deg fra ballene bak det.**

Oppsummering

Spør den første frivillige: **Hvordan var det da alle kastet ting mot deg? Hvordan var det å bare ha en liten bordtennisracket å forsvare deg med? Spør den andre frivillige: Hvordan var det å være bak skjoldet?**

Spør: **Synes dere at livet av og til kan oppleves som om andre kaster masse forskjellig mot dere? Hvordan går det hvis vi mener at vi er flinke nok til å klare oss på egenhånd?** (Vanligvis vil livet sende enda flere «baller» imot oss, og gjerne raskere enn vi engang klarer å reagere.) **Hva skjer når vi innrømmer at vi ikke er særlig flinke til å mestre alle situasjoner alene, og heller stoler på at Gud vil ta vare på oss?**

Si: **Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, Salmene 56,3.4. I dag lærer vi mer om at:**

Vi tilber Gud når vi stoler på at han tar vare på oss.

Bønn og lovprisning

Felleskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Forslag til sanger

Jeg er i Herrens hender (*Salmer og sanger*, 285)

Jeg vil takke Gud for alt (*Hjertesanger*, 83)

Du omgir meg (*Salmer og sanger*, 107)

Bønn

Ha med et utvalg av forskjellige gjenstander, som gummihansker, paraply, solfaktor, osv. Si: **I dagliglivet bruker vi beskyttelsesklær og andre typer beskyttelse hele tiden. Hva med i det åndelige livet – når det gjelder hjertet og hjernen? Hvor opptatt er vi av å beskytte oss der? Hva gir Gud oss som kan beskytte oss mot det som er skadelig?** Led ut i en bønn hvor dere overgir dere selv i Guds varetekt.

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Kollekt

Si: **Vi har utrolig mye som vi kan takke og prise Gud for. En god måte å prise og tilbe ham er å gi kollekt slik at andre kan få oppleve de samme velsignelsene som oss.**

*Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Ukens fortelling, om Daniel i løvehulen, inneholder et stort mirakel. Derfor kan det være en god idé denne uken å fortelle om et utrolig bønnesvar fra moderne tid. Kanskje er det noen i menighet din som har opplevd noe sånt eller som har en god historie, eller kanskje du kan finne noe i en bok eller et blad. Sammenlikn den moderne og den bibelske historien, og diskuter hvilken som er vanskeligst å tro på.

Si: Bønnesvar og mirakler er ikke bare noe som skjedde for menneskene i Bibelen for hundrevis, ja, kanskje tusenvis av år siden. Vi har fremdeles den samme enestående Guden i dag som den som lukket munnen til løvene i løvehulen. Gud arbeider for oss og hjelper oss hver dag, akkurat som han gjorde for Daniel for så mange år siden. Nå skal vi se nærmere på mirakelet som skjedde med Daniel.

Opplev bibelfortellingen

Skriv opp skriftstedene som står nedenfor der alle kan se. Del elevene inn i grupper og gi hver gruppe et segment av historien.

Fellen: Daniel 6,1-9
 Daniels reaksjon: Daniel 6,10.11
 Fellen utløses: Daniel 6,12-15
 Kastet til løvene: Daniel 6,16-18
 Reddet: Daniel 6,19-24
 Kongens pris til Gud: Daniel 6,25-

28

Si: I hver gruppe leser dere versene dere har fått og bestemmer dere for hvordan dere vil presentere det som står for resten av gruppen (kunst, musikk, sketsj, dikt). Hvis dere velger å lage en form for kunst eller mimer det som skjer, skal én på gruppen fortelle deres del av historien samtidig.

Materiell:

- tavle og kritt/tusj
- Bibler
- utstyr (kunst, drama, musikk)

Sett av noen minutter til oppgaven. Når tiden er ute, presenterer elevene seksjonene fra ukens fortelling i riktig rekkefølge.

Utforsk Bibelen

Del elevene inn i grupper. Gi hver gruppe et av skriftstedene nedenfor. (Hvis dere ikke har nok tid til at hver gruppe slår opp til hvert skriftsted, kan du fordele skriftstedene blant gruppene.)

Materiell:

- tavle og kritt/tusj
- Bibler

Guds beskyttelse

Elia	1. Kong. 17,1-6
David	1. Sam. 17,32-58
Peter	Apg. 12,1-18

Gud har kontroll

Vind og bølger	Mark. 4,35-41
Gadarener-grisene	Matt. 8,28-34
Lasarus	Joh. 11,38-44

Si: Daniel stolte helt på Gud og fikk oppleve at Gud beskyttet ham og tok vare på ham gjennom hele livet. Selv om Gud ikke hadde reddet ham fra løvene, stolte Daniel likevel på at Gud faktisk hadde kontroll over alt. La oss se nærmere på disse to listene med skriftsteder og se hva vi finner ut. Tenk på følgende spørsmål mens dere finner fram og leser versene: Hva forteller dette meg om Gud? Basert på denne hendelsen, hva skal jeg gjøre når jeg er redd for noen, eller for noe, eller bekymrer meg for fremtiden?

Sett av nok tid så gruppene får finne fram til versene og gi en tilbakemelding og diskutere sammen. Avslutt diskusjonen ved å gjenta ukens Power Point sammen.

3

Leksen i praksis

Kan aldri slokkes**Materiell:**

- magisk stearinlys (hvis du får tak i det)
- fyrstikker ELLER lighter

Hvis du har mulighet til det, kan du ha med deg et magisk stearinlys hvor flammen tennes automatisk igjen etter at du har blåst den ut (fås ofte kjøpt i lekebutikk). Hvis du ikke klarer å skaffe slike, kan du ha med vanlige

stearinlys. Fest lysene på et stabilt grunnlag foran i klasserommet.

Si: **Disse stearinlysene står for deg og meg. Noen ganger kommer fryktens kalde vinder blåsende inn i livet vårt. Alle sammen har vi forskjellige ting som vi bekymrer oss for. Det kan være noe konkret, som for eksempel edderkopper, mennesker som er slemme mot oss eller prøver og store innleveringer på skolen. Andre ganger føler vi oss truet av andre mennesker eller ting som skjer. Men uansett hva som skjer, kan vi altså stole på Gud midt oppi det hele.**

Nå kan alle få lov til å si noe som de er redde for, og blåse ut stearinlysene her framme. La

elevene komme fram én etter én (eller la en mindre gruppe gjøre dette hvis klassen er stor). Si: **Når stearinlysene automatisk flammer opp på nytt (eller blir tent på nytt av deg) kan dere alle si ukens Power Point sammen:** Resten av klassen sier sammen:

Vi tilber Gud når vi stoler på at han tar vare på oss.

Oppsummering

Når alle har fått anledning til å komme fram, sier du: **Hva syntes dere da dere så at lysene ble tent på nytt? Hvilken likhet ser dere mellom lysene som tennes på nytt, og Daniel som fikk se en ny soloppgang dagen etter at han var blitt kastet inn i løvenes hule? Er det noe i livet deres som kan minne om disse lysene som blir tent på nytt?** (Oppfordre elevene til å fortelle hvordan Gud har hjulpet dem og tatt vare på dem.)

Si: **Noen ganger i livet virker absolutt alt svart, akkurat som for Daniel da han fikk vite at han skulle dø ved å bli spist levende av sultne løver. Men Gud har kontrollen. Han vil ta vare på oss, beskytte oss, holde oss i hånden og lede oss gjennom mørket og ut i lyset igjen.**

og omsorg er som...» Fyll inn resten av setningen med noe som er relevant for personen dere tenker på. Forklar også hvorfor dere bruker nettopp denne sammenlikningen. Ta også med ukens Power Text og/eller ukens Power Point. Legg konkrete planer om å gi dette kortet til personen i løpet av uken.

Materiell:

- tegne- og maleutstyr
- papir

4

Del med andre

Send det videre

Si: **Tenk på en person dere kjenner som kanskje bekymrer seg for noe, eller er i en vanskelig situasjon. Bruk tegne- og maleutstyret til å lage et fint kort til den personen. På kortet kan det stå: «Guds hjelp**

Avslutning

Be sammen for de menneskene som kommer til å motta oppmuntringskortene i løpet av uken.

Løvelunsj

Nøkkeltekst og henvisninger

Daniel 6; Alfa & Omega 3, s. 280-286.

Power Text

«Når jeg er redd, vil jeg stole på deg, med Guds hjelp skal jeg prise hans ord. Jeg har tillit til Gud og er ikke redd. Hva kan vel mennesker gjøre meg?» (Salmene 56,4.5)

Power Point

Vi tilber Gud når vi stoler på at han tar vare på oss.

Har du opplevd å bli lurt noen gang? Hvordan følte du deg? Dum? Sint? I dagens fortelling var det en mektig konge som ble lurt til å skade bestevennen sin, Daniel. Daniel var imidlertid ikke nervøs for det. Han stolte helt og fullt på Gud og Gud skuffet ham ikke.

Daniel var blitt en gammel mann. Mye hadde skjedd siden han hadde forlatt hjemmet sitt i Jerusalem som tenåring. Helt i utgangspunktet hadde han lovet at han skulle stole på Gud, og Gud hadde aldri skuffet ham. Gud hadde beskyttet både ham og de tre vennene hans. Men nå hadde alt forandret seg igjen.

Nebukadnesars sønnesønn var ikke fullt så vis som Nebukadnesar, og han hadde tapt hele riket til en mektig fiende. Nå var Dareios blitt konge. Dareios hadde satt Daniel til å være øverste leder i landet under kongen. Han og Daniel hadde blitt venner, og av og til pratet de sammen om Gud.

Ikke alle likte denne ordningen. Noen av de andre riksrådene og embetsmennene følte at de heller skulle fått den viktigste stillingen i riket. De bestemte seg for å holde Daniel under konstant oppsyn for å se om de kunne finne noe som kunne felle ham. Da kunne de gå rett til kongen og få avsatt Daniel. Men Daniel gjorde ingenting galt. Det var ingenting å utsette på ham – bortsett fra at han var lojal mot sin Gud.

De snakket sammen om dette, la sine planer, og kom endelig fram til en fantastisk smart idé. De smilte lurt til hverandre og gikk direkte til kongen.

«O kong Dareios, alle vet hvor stor og mektig du er. Og fordi du er så stor, føler vi at det bare er på sin plass at alle dine undersåtter skal tilbe deg og kun deg i en hel måned.»

«Tja ... jeg vet ikke helt,» sa kongen.

«Det er en annen stor fordel med en slik ordning også ... Det finnes vel ingen bedre måte å finne ut hvem som er lojal mot kongen, og hvem som ikke er det, enn at alle må bøye seg ned for kun deg i en helt måned! De som nekter å tilbe

deg i løpet av måneden kan ha som straff at de blir kastet inn til løvene og blir spist levende,» sa embetsmennene med smigrende smil og oppmuntrende nikk.

Kongen begynte å smile. Smilet ble bredere og bredere, og fylte til sist hele ansiktet hans. Dette var virkelig et smigrende forslag. Han skrev navnet sitt på dokumentet med en ekstra krusedull. Embetsmennene snublet nærmest i hverandre, så travelt hadde de med å komme seg ut fra kongens palass. De klarte nesten ikke å holde på gleden.

Da Daniel leste dekretet, sukket han for seg selv. Han visste godt at det var en felle lagt nettopp for ham. Men han nølte ikke et øyeblikk. Han gikk rett hjem til huset sitt, åpnet vinduet, vendte ansiktet mot Jerusalem og knelte ned for å be. Han hadde alltid bedt ved dette vinduet tre ganger hver dag. Han hadde ikke tenkt å slutte nå. Han ba Gud om å få mot og visdom og takket Gud for hans hjelp og beskyttelse hittil.

Embetsmennene stilte seg opp på forskjellige steder der de kunne se vinduet til Daniel uten selv å bli sett. Dette var bare for enkelt! Se, der er han! tenkte de, i full gang med bønner sin, som vanlig. Nok en gang snublet de omtrent i hverandre i trengselen for å komme tilbake til kongen.

«O konge, du husker vel dekretet du skrev under på i går? Det er noen som allerede har brutt dekretet!» De forsøkte å skjule gleden som boblet i brystkassene, med alvorlige blikk.

«Hvem er det?» ropte kong Dareios. Han hadde blitt en entusiastisk tilhenger av dekretet.

«Daniel,» kom det kontrollerte svaret.

Øyeblikkelig skjønte Dareios at han hadde blitt lurt. Han beordret alle ut av salen og begynte å gå urolig fram og

tilbake. Han var sint og han var frustrert. Hvordan kunne han redde vennen sin? Men et kongelig dekret var et kongelig dekret og kunne ikke annulleres.

Mot kvelden fikk embetsmennene motet tilbake og gikk til palasset igjen. «Det nytter ikke å vri seg unna, Dareios. Loven er loven, og ingenting kan forandre på det. Daniel må kastes for løvene.» Øynene til Dareios lynte da embetsmennene sa det han selv visste utmerket godt.

Motvillig og med tungt hjerte sendte Dareios bud på Daniel og gav beskjed om at han skulle kastes inn til løvene.

«Jeg er så inderlig lei meg for at dette har skjedd,» sa kongen. «Jeg håper virkelig at din Gud er i stand til å redde deg.» Daniel var rolig mens han ble sendt ned i løvenes hule. Åpningen ble stengt og forseglet med kongens segl.

Den natten klarte ikke Dareios å sove. Han vred og snudde seg hele natten. Tidlig neste morgen sprang han til løvenes hule. «Daniel! Daniel! Lever du fremdeles?»

«O konge, måtte du leve evig! Min Gud sendte

sin engel og lukket løvenes gap, så de ikke har gjort meg noe vondt,» kom det rolige og sikre svaret der nedenifra.

Dareios kunne ikke tro det han hørte. Han smilte fra øre til øre. Litt av en Gud Daniel tilba! Dareios gav raskt ordre om at Daniel skulle hentes ut av løvehulen. Få øyeblikk senere var det de ondsinnede riksrådene og embetsmennene som var på vei inn i løvehulen, og denne gangen sa ikke løvene nei takk til et bedre måltid.

Nå sendte Dareios ut et nytt dekret. Denne gangen gav han all æren til Gud.

«Jeg utsteder et dekret om at mennesker i hvert eneste hjørne av riket mitt skal ære og tilbe Daniels Gud.

For han er den levende Gud, han blir til evig tid. Hans rike går ikke til grunne, hans velde tar aldri slutt. Han frelser og utfrir, han gjør tegn og under i himmelen og på jorden. Det var han som frelste Daniel fra løvene» (Daniel 6,26.27).

Daniels Gud er også vår Gud. Vi kan gå dit han leder med frimodighet, for han er med.

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 106.

Søndag

- Les «Løvelunsi.»
- Skriv ukens Power Text på en pose som du vanligvis bruker til matpakke, og legg den på en plass hvor du ser den i løpet av uken.
- Begynn å lære ukens Power Text utenat.
- Be Gud om å beskytte deg.

Mandag

- Les Daniel 6,1-9.
- Hvor mange gjenstander klarer du å finne på rommet ditt som beskytter deg på en eller annen måte?
- Finn ut hvordan lover blir til i landet ditt.
- Be til Gud ved et åpent vindu i dag.

Tirsdag

- Les Daniel 6,10-15.
- Forestill deg den bønningen som Daniel kan ha bedt etter at han hørte dekretet fra kongen.
- Ta fram arbeidsboka di og skriv ned det du ville ha bedt hvis du var i Daniels sko.
- Be Gud om å være hos de som lager lover i landet ditt.

Onsdag

- Les Daniel 6,16-18.
- Finn ut fem ting om løver som du ikke visste fra før.
- Lag deg et segl sånn som kongen brukte for å forsegle loven og løvenes hule.
- Be Gud om å gi deg mot til å alltid stole på hans omsorg for deg.

Torsdag

- Les Daniel 6,19-24.
- Forestill deg at du er journalist som skal intervju Daniel.
- Spør venner og familie om en gang da de opplevde at Gud beskyttet dem.
- Takk Gud for at han beskytter deg.

Fredag

- Les Daniel 6,25-28.
- Skriv et eget dekret som forteller om det som er typisk for familien din og som priser familien din.
- Syng pris til Gud sammen når dere har andakt.
- Be Gud om fortsatt å beskytte deg og familien din, og takk ham etterpå.

Krig, krig og etter krig

NÅDE I PRAKSIS *Guds nærvær endrer våre liv.*

Power Text

«Da skal de forstandige skinne som den strålende himmelhvelvingen; og de som har ført de mange til rettferd, skal skinne som stjernene, evig og alltid.» (Daniel 12,3).

Nøkkeltekst og henvisninger

Daniel 11,1-12,3; fortellingen på side 130 i dette heftet.

Mål

Elevene skal kunne:

Vite at denne verdens maktinstanser bare fører med seg krig og ødeleggelse.

Føle et behov for å stole kun på Gud for fred.

Gi respons ved å velge å føre andre til denne fredens Gud som ønsker å frelse oss.

Power Point

Istedenfor denne verdens makter og myndigheter, stoler vi på fredens Gud.

Forberedelser

Leksen i et nøtteskall

Daniel lever i Babylon midt under store politiske omveltninger. De gamle stormaktene er i krig med hverandre, og Daniel er stadig omgitt av politiske og militære intriger. Han lengter etter å få komme hjem til sitt eget land igjen, «det fagre landet» (Daniel 11,41), der han kan få tilbe Gud fritt sammen med sitt eget folk. Alle synene han får, dreier seg om sammenstøt mellom nasjoner, og er fulle av forventning om den endelige seieren som Guds folk skal få.

Her i Daniel 11 får profeten igjen skue inn i fremtiden, men han ser bare mer av det samme. Verdens herskere er militære hærførere og krigsmarkens helter. Maktapparatene baseres på plyndring og skattelegging. Byene er enten mektige borger eller ligger i ruiner. Menneskene kjemper enten som soldater i en armé, eller de er blitt tatt til fange. Alt dette er bare en innledning til kapittel 12, der Daniel får se Mikael, den største blant prinser (Daniel 12,1). Han får også se belønningen som de frelste mennes-

TRETTE

Program				
	Program	Minutter	Aktiviteter	Materiell
	Velkommen	Etter hvert som elevene ankommer	Hils på elevene når de kommer. Spør hvordan det står til...	
1	Forberedende aktiviteter	10-15 min.	A. <i>Dagens avis</i> B. <i>Konsentrasjon</i>	– Aviser, røde penner, teip – Kvadratisk spillebrett, nummererte ruter, teip
*	Bønn og lovprisning	Bønn og lovprisning kommer inn i programmet der det måtte passe best.		– Soldathjelm (eventuelt)
2	Bibelfortellingen	15-20 min.	Introduksjon til bibelfortellingen	– Tavle, kritt/tusj
			Opplev bibelfortellingen	– To kopier av lesning
			Utforsk Bibelen	– Bibler, tavle, kritt/tusj
3	Leksen i praksis	10-15 min.	<i>Meg som ambassadør</i>	– Kopier til utdeling (s. 144) og tusjpen
4	Del med andre	10-15 min.	<i>Fortell en venn</i>	– Papir, penner/tegnestifter, tavle, kritt/tusj

kene får: en evig arv (vers 13).

Denne leksen handler om nåde i praksis

Hva skjer med oss når vi ærer «borgenes gud» (Daniel 11,38), heller enn å tilbe fredens Gud? Hva skjer når vi kun gjør det vi selv ønsker og opphører oss selv over Gud (vers 36)? Når fienden vår klarer målsettingen sin om å innta «det fagre landet», frarøver han oss alt det fantastiske som Guds rike har å by på. Denne profetien lærer oss den tidløse sannheten om at en fredens Gud, en nådens Gud, vil frelse oss ut av denne onde verden og at vi kan sette hele vår lit til Gud, ikke en verdslig makt eller myndighet (Sakarja 4,6).

Lærerens «verdt å vite»

The Seventh-day Adventist Bible Commentary har en historisk tolkning av Daniel 11, og foreslår at disse profetiene blir oppfylt gjennom den vestlige sivilisasjon, fra de store greske og romerske verdensrikene, via Den franske revolusjon, og fram til Jesu annet komme.

Men bibelkommentaren råder oss også til å være klar over at fortolkningene av dette kapitlet varierer veldig (*The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, 4, s. 868). Den runder av analysen av kapitlet med de kloke ordene til James White: «Her er det viktig at vi trår forsiktig og velger synspunkt med omhu» (*samme.*, s. 877).

Undervisning

Velkommen

Ønsk elevene velkommen ved døra etter hvert som de kommer inn. Spør hvordan uken har vært for dem, og om de har opplevd noe de er glade for eller skuffet over. Spør om de har laget eller gjort noe under ukens bibelstudier som de ønsker å fortelle om eller vise til klassen.

Be elevene gjøre seg klare til å ta del i den eller de forberedelsesaktivitetene du har valgt.

1

Forberedelsesaktiviteter

Velg den aktiviteten eller de aktivitetene som passer best i din situasjon.

A. Dagens avis

Materiell:

- aviser
- røde penner
- teip

På fredag kjøper du to av hver avis som har utenriksstoff. Fjern alle sider som ikke er utenriksstoff. Heng opp hver side i rekkefølge på veggene i sabbatsskolerommet. Gi hver elev en rød tusjpen og be dem sette sirkel rundt en sak som handler om kamper eller krig mellom to land, eller mellom stammer eller politiske grupper innen ett land.

Oppsummering

Spør: **Hva er det krigene og kampene dreier seg om? Hvorfor kjemper folk? Hva er det som fører til slik intenst hat? Hvordan er det mulig at slik ekstrem vold kan forekomme mellom mennesker? Hva avslører slike krigshandlinger om verdiene og holdningene til disse menneskene? Hva er det de tilber når de gjør slike handlinger?** (denne verdens makter og myndigheter, «borgenes gud», menneskenes makt og myndighet) **Hva/hvem er det de glemmer å tilbe?** (Skaperen, Gud, fredens Gud)

Si: **De som velger å stole på vår skapende Gud, fredens Gud, vil få lov til å leve i all evighet, etter at alle denne verdens kongedømmer og riker tar slutt. Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, Daniel 12,3. I dag lærer vi mer om at:**

Istedenfor denne verdens makter og myndigheter, stoler vi på fredens Gud.

B. Konsentrasjon

Materiell:

- kvadratisk spillebrett
- nummererte ruter
- teip

Lag et kvadratisk spillebrett med 16 ruter. På hver rute skriver du en av de tradisjonelle og nåværende politiske eller militære kreftene som står på listen nedenfor. Pass på at ingen av parene med fiender står på ruter som står inntil hverandre.

Så dekker du over alle rutene med nummererte kort, ett nummerert kort til hver rute. Be en av elevene om å si to tall. Hvis navnene under de to tallene passer

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

sammen, fjerner du kortene. Hvis navnene ikke passer sammen, dekker du over rutene igjen. Gi hver elev anledning til å avdekke navnene. Fortsett til alle rutene ligger åpne.

Fiender:	Politi	Terrorister
	Jøder	Arabere
	Hutuer	Tutsier
	Amerika	Irak
	Bosniere	Serbere
	Irske katolikker	Irske protestanter
	Kinesiske kommunister	Kinesiske kristne

(Fullfør listen ved å føre opp navnene på andre typiske fiender, som for eksempel ytterpunkter innen politikken, eller erstatt de navnene du ønsker med navn som passer bedre i den nåværende situasjonen.)

Oppsummering

Spør: **Hvorfor er det så enkelt å finne på en liste over tradisjonelle fiender? Hva må fiendene stadig huske på hvis de skal fortsette å behandle hverandre som fiender? Hva er det de glemmer når de fortsetter å krige mot hverandre?** (at Gud har den øverste kontrollen, at han har skapt alle, at disse jordlige rikene og organisasjonene kommer til å rase sammen) **Hva slags handlinger gjør at vi risikerer å få fiender for livet?** (at vi stoler helt på våre egne evner eller egen makt, eller på verdens makthavere) **Hva er det de tilber når de utfører slike handlinger?** (denne verdens makter og myndigheter, menneskelig makt og myndighet) **Hva/hvem glemmer de å tilbe?** (Skaperen, Gud, fredens Gud)

Si: **De som velger å stole på vår skapende Gud, fredens Gud, fortsetter å leve for alltid, mens verdens makter og myndigheter kommer til å ta slutt. Nå kan vi finne fram til ukens Power Text, Daniel 12,3, og lese den sammen. Denne uken lærer vi mer om at:**

Istedenfor denne verdens makter og myndigheter, stoler vi på fredens Gud.

Bønn og lovprisning

Fellesskap

Fortell om noen av gledene og utfordringene elevene har opplevd i løpet av uken, som de fortalte om da de kom inn ved begynnelsen av programmet. Bare nevnt det som passer seg å kommentere i klassen. Fortell også om en eller to av opplevelsene elevene har hatt i forbindelse med bibelstudiet denne uken.

Forslag til sanger

Når fred som en flod (*Salmer og sanger, 297*)

Herren skal stride for dere (*Salmer og sanger, 289*)

Bønn

Hold en spesiell bønn om kriger som foregår i verden i dag, og be spesielt for ofrene i disse krigene.

Misjon

Bruk misjonsfortellingene for tenåringer, *Adventist Mission* eller andre misjonsrapporter du har tilgang til. Bruk gjerne egne ord når du forteller.

Materiell:

- soldathjelm (eventuelt)

Kollekt

Du kan eventuelt bruke en soldathjelm som kollektkurv i dag. Gjør et poeng av at kollekten kan brukes til å føre «de mange til rettferd,» som det står i ukens Power Text. Når elevene hjelper mennesker til å komme til fredens Gud i stedet for å legge sin lit til denne verdens statsapparater og makthavere, hjelper de flere til å kunne «skinne som den strålende himmelhvelvingen.»

* Bønn og lovprisning kan benyttes når som helst i løpet av programmet.

2

Bibelfortellingen

Intro til bibelfortellingen

Materiell:

- tavle og kritt/tusj

Be elevene nevne kriger som landet deres har vært med i. Skriv opp svarene der alle kan se. Prøv å skrive krigene i kronologisk rekkefølge. Prøv å identifisere de som startet krigen i hvert tilfelle. Forsøk også å skrive navnene til militære ledere på hver side i hver krig.

Prøv å lede elevene over på en samtale/diskusjon hvor du stiller spørsmål som disse: **Hvordan tror dere det ville være å leve i et land som**

hadde en historie som kun bestod av kriger og krigshandlinger? Hva slags verdier ville slike mennesker antakeligvis ha? Hva ville slike menneskers diktning dreie seg om? Hva ville filmene deres handle om? Hvordan ville den psykologiske effekten vært for innbyggerne hvis ikke bare fortiden men også fremtiden ikke hadde noe håp om fred? Hva kunne dere tenke dere å fortelle innbyggerne i et slikt land?

Opplev bibelfortellingen

Materiell:

- to kopier av lesning

Del elevene inn i to grupper og be dem plassere stolene sine slik at rommet deles i to deler som er rettet mot hverandre. Plasser den ene gruppen med stolene så tett inntil den nordlige vegg i rommet som mulig, og den andre gruppen med stoler inntil den sørlige vegg.

Be to elever om å lese oppsummeringen av krigene i Daniel 11 som står nedenfor. Den ene eleven leser del A, og den andre leser del B.

Hver gang kongen i nord blir nevnt, skal elevene på den nordlige siden av rommet reise seg, lage knyttnever, og gjøre truende bevegelser mot den andre siden, og på denne måten illustrerer ordene i teksten. Elevene på den sørlige siden av rommet skal forbli sittende mens dette skjer.

Når kongen i sør blir nevnt, skal elevene på den sørlige siden av rommet reise seg, late som om de er like ved å gå til angrep på kongen i nord og oppføre seg slik teksten angir. Da skal elevene på den nordlige siden av rommet forbli sittende.

Når dere kommer til delen som omhandler de to kongene som sitter ved samme bord, og som lyver til hverandre, skal alle elevene bli sittende, men lene seg framover mot de som sitter på den andre siden.

Fortsett å reise dere og sette dere fram til den siste delen av lesningen, der begge sider skal reise seg samtidig og lage truende bevegelser mot den andre siden av rommet.

Krigene i Daniel 11

A. «Kongen i sør skal vinne stor makt ...» (vers 5). «Han går mot fiendehæren og bryter inn i festningen til kongen i nord og vinner» (vers 7).

B. «Kongen i nord skal dra mot riket til kongen i sør ...» (vers 9). «Sønnene hans [skal] ruste seg til strid og samle store hærstyrker. En av dem drar inn i landet og skyller over det som en flom» (vers 10).

A. «Da blir [kongen i sør] harm og drar ut og kjemper mot kongen i nord, som fylker en stor hær; men hæren faller i fiendens hånd og blir feid bort» (vers 11, 12). «Da blir kongen i sør overmodig. Han feller titusener, men får likevel ikke stor makt» (vers 12).

B. «Kongen i nord fylker en ny hær som er enda større enn den første» (vers 13). «Kongen i nord skal komme, kaste opp en voll og innta en festningsby. Styrkene fra sør holder ikke stand; selv ikke de beste blant dem makter å gjøre motstand» (vers 15). «Fienden som kommer mot dem, kan gjøre som han vil, og ingen kan stå seg imot ham» (vers 16).

A. *Kongen i sør ruster seg også til krig med en stor og slagkraftig hær. Men han kan ikke holde stand, for det blir lagt onde planer mot ham» (vers 25). «Hans hær feies bort, og det blir et stort mannefall» (vers 26).*

B. «Begge kongene har ondt i sinne. De sitter ved samme bord og taler løgn» (vers 27).

A. «Men deres planer lykkes ikke. For enden kommer først til den fastsatte tid» (vers 27).

B. Kongen i nord «drar ... igjen mot sør, men denne gangen går det ikke slik som sist» (vers 29). «For skip fra vest kommer mot ham. Da mister han motet» (vers 30).

- A. «I endetiden skal kongen i sør støte sammen med ham» (vers 40).
- B. « ... og kongen i nord skal storme fram mot ham med vogner og hest-folk og mange skip» (vers 40).
- A. «Han drar inn i land etter land og farer over dem som en flom» (vers 40).
- B. «Han drar inn i det fagre landet, og ti-tusener skal falle» (vers 41).
- A. «Han rekker hånden ut mot land etter land» (vers 42).
- B. « ... og han drar ut i stor harme for å utrydde mange og vie dem til døden» (vers 44).
- A. «Han slår opp sitt kongetelt mellom havet og det fagre, hellige fjell. Men så går det mot slutten med ham, og det er ingen som hjelper ham» (vers 45).

Oppsummering

Be elevene beskrive hva de føler etter at de har lest dette krigsscenarioet. Spør: **Hvordan følte det å vinne seier, for så å bli slått igjen? Hva hadde dere følt dersom Daniel hadde fortalt dere at det var slik verden kom til å fortsette i fremtiden, så langt hans profetiske øye klarte å se? Kunne dere tenke dere en utvei fra denne galskapen? Hvis dere var**

Daniel, hva slags håp kunne dere gi til folket? Hva kunne dere fortelle dem som kunne gi dem håp midt i bekymringene?

Istedenfor denne verdens makter og myndigheter, stoler vi på fredens Gud.

Utforsk Bibelen

Del klassen inn i fire grupper og gi et av følgende skriftsteder til hver gruppe: Daniel 11,2-8; Daniel 11,9-17; Daniel 11,18-29; Daniel 11,36-45.

Be gruppene om å bruke fem minutter til å lese versene de har fått og svare på følgende spørsmål som du skriver opp på tavla.

Hvor mange ganger brukes militære eller politiske begrep (som for eksempel makt, regjere, angrep, kamp osv.) i versene? Hva kan dere finne ut om personene som omhandles i versene? Hva setter de høyest? Hva regner de som verdifullt? Hva avslører handlingene deres om hvem eller hva de tilber? Hva kan kristendommen tilby disse menneskene?

Når alle er ferdige, ber du hver gruppe fortelle resten av klassen hva de har kommet fram til.

Materiell:

- Bibler
- tavle og kritt/tusj

3

Leksen i praksis

Meg som ambassadør

Si: **Gud vil at alle skal bli innbyggere og borgere i «Det fagre landet» sitt. Han vil gjerne redde alle fra overdrevet tillit til de militære og**

politiske kreftene som styrer her på jorden. Men da trenger han ambassadører. Når et land ønsker å opprette et politisk forhold til et annet land, sender de som oftest en ambassadør som representant

Materiell:

- kopier til utdeling (s. 144)
- blyanter

for landet. Gud ønsker å opprette et forhold til hvert eneste menneske på jord. For å klare det, ønsker han at vi skal være hans ambassadører i hele verden.

Gi hver elev en kopi av siden som heter «Meg som ambassadør» (s. 144) og en blyant. Be elevene gå sammen to og to og fyller ut arket. Be dem være forberedt til å dele noen av svarene sine.

Oppsummering

Spør: **Hvordan føles det å vite at dere er en av Guds ambassadører?**

Si: Nå kan vi lese ukens Power Text sammen igjen. Ta arkene med dere hjem og la dem minne dere på at dere er en av de forstandige.

Husk på at andre også trenger å vite at:

Istedenfor denne verdens makter og myndigheter, stoler vi på fredens Gud.

(Tilpasset stoff hentet fra *Smart Choices for PreTeen Kids* [Loveland, Colorado: Group Publishing, Inc., 1998], s. 94-96. Brukes etter avtale.)

4

Del med andre

Fortell en venn

Gi et ark og en penn eller blyant til hver elev. Be alle om å tegne en sirkel på størrelse med en mynt midt på arket.

Si: Denne sirkelen står for dere selv. Skriv navnet deres i sirkelen. Forestill dere nå at dere ønsker å dele ukens Power Point med to av vennene deres. Tegn en X på hver side av sirkelen. Tenk dere nå at hver av disse to vennene forteller ukens Power Point til to nye personer. Tegn to sirkler ved siden av hver X. Fortsett å tegne to X utenfor hver sirkel, og to sirkler utenfor hver X, til det ikke er mer plass igjen på arket.

Vis dette på en tavle eller et ark så alle elevene skjønner hva du mener, og skriv så opp tallene nedenfor mens du leser dem.

Mens elevene fyller ut arkene sine, si: **Dere fortalte altså to personer, som igjen fortalte fire personer, som fortalte åtte personer, som fortalte 16 personer, som fortalte**

32 personer, som fortalte 64 personer, som fortalte 128 personer, som fortalte 256 personer, som fortalte 512 personer, som fortalte 1024 personer, som fortalte 2048 personer, som fortalte 4096 personer, og så videre, og så videre. Da har dere virkelig «ført de mange til rettferd», ikke sant? Hold arkene deres opp og se på dem. Synes dere arkene minner litt om stjerner? La oss gjenta ukens Power Text sammen: Daniel 12,3.

Lag et løfte sammen med elevene om at hver av dem skal fortelle to mennesker denne uken om at

Istedenfor denne verdens makter og myndigheter, stoler vi på fredens Gud.

(Tilpasset stoff hentet fra *More Smart Choices for PreTeen Kids* [Loveland, Colorado: Group Publishing, Inc., 1999], s. 27. Brukes etter avtale.)

Materiell:

- papir
- penner eller tusjer
- tavle og kritt/tusj

Krig, krig og etter krig

Nøkkeltekst og henvisninger

Daniel 11,1-12,3.

Power Text

«Da skal de forstandige skinne som den strålende himmelhvelvingen; og de som har ført de mange til rettferd, skal skinne som stjernene, evig og alltid.» (Daniel 12,3)

Power Point

Istedenfor denne verdens makter og myndigheter, stoler vi på fredens Gud.

Har du noen gang vært i en slåsskamp? Eller kanskje du har ropt sinte ord til broren eller søsteren din. Eller kanskje du har vært skikkelig sint på en person på skolen. Eller kanskje du har sett to personer som slåss fysisk med hverandre. Forestill deg hvordan det ville vært om alle menneskene i ditt liv, hjemme og på skolen, slåss mot hverandre hele tiden! Det var en slik situasjon Daniel fikk se.

Tenk deg at du står ute på det svære taket oppe på toppen av kongens palass i Babylon. Han som er konge nå er bortreist. Han er ute på et mindre krigstokt mot et av nabolandene i sør. Hos deg på taket har du en person som har bodd i byen i mange, mange år. Dette er en person som er utlending, akkurat som deg, men han har en helt spesiell status hos alle som bor i Babylon. Det er den aldrende profeten Daniel.

Hvis Daniel kunne få vist deg alle byens severdigheter, ville han kanskje begynt med å peke mot den enestående byporten som han måtte gå gjennom da han marsjerte hit som en fange i tenårene. Ikke så langt unna, ville han nok pekt på bygningen der han og vennene hans hadde vært innkvartert da kong Nebukadnesar fikk øynene opp for dem. Der borte, utenfor byen, ser du sletten der den enorme gullstøtten ble bygget. Du ser også den glødende ildovnen som truet livet til Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego. Og se der borte! Der ser du de utrolige hengende hagene. Daniel visste det ikke da, men senere kom mennesker til å nevne de hengende hagene i samme setning som pyramidene – som et av den antikke verdens mystiske undere.

Hvis du hører godt etter, går det fremdeles an å høre de svære potene til løvene der de går fram og tilbake i løvehulen som Daniel opplevde å bli kastet inn i. Hør etter senere i kveld, når løvene er sultne, og fryktsommelig brøl dirrer gjennom natten og skaper uhygge hos innbyggerne i Babylon. Og like der borte ser du området der Nebukadnesar oppholdt seg mens han var sinnssyk. Det sies at gresset som kongen tygget i seg som en ku, fremdeles vokser der på åkeren.

Men hvis Daniel nå holdt på å fortelle deg om Babylon, ville han ikke bare fortelle om det som hadde hendt i fortiden. For Babylon er nemlig det stedet hvor Daniel fikk skue inn i fremtiden.

Da ville nok Daniel fortelle deg om løver og bjørner og leoparder som symboliserer de mektige rikene i den antikke verden. Han ville fortelle deg om skrekkelige monstre som det ikke helt gikk an å beskrive, ulikt noe noen hadde sett eller forestilt seg før. Han ville fortelle deg om geiter og bukker, horn og kroner og tusener på tusener av engler. Han ville beskrive hvordan det blir når Kongenes Konge kommer tilbake i skyene. Og du ville stå der, lamslått og forundret over alt det han fortalte.

Så ville Daniel forsikre seg om at du hørte godt etter, og så ville han si at han nå ville fortelle deg om sitt syn om krigene og borgenes gud. «Det var et rent mareritt,» ville han forklare for deg, «med flere hærer og kriger og invasjoner enn jeg trodde var mulig. Drapene og plyndringene og toktene tok aldri slutt. Og menneskene i dette synet, de var fulle av hat, sinne, stolthet, vold og uforskamethet. Dette var uforgjævelige og foraktelige mennesker. De gjorde akkurat som de ønsket og var fullstendig hensynsløse.»

Og nettopp sånn har livet uten Jesus vært her på jorden, helt fram til i dag. Men heldigvis fikk Daniel se noe som overgikk et slikt liv, og fortsatte i Daniel 12 med å beskrive Mikael, den store fyrsten, som skal komme tilbake for å redde sitt folk og ta dem med seg til «det fagre landet» (Daniel 11,41), hvor han skal gi dem sin arv.

Det å tilbe en «borgenes gud» (Daniel 11,38) i stedet for en fredens Gud fører til

krig, krig, og mer krig. Verdens maktapparater og herskere vil aldri kunne redde oss eller beskytte oss. Men når vi tilber Gud, fredens Gud, viser vi at vi stoler på hans ord om at han skal komme tilbake og frelse oss fra lidelse og krigens smerte.

Synes ikke du at dette er et budskap som er verdt å fortelle andre i en krigsherjet verden?

Sabbat

- Gjør ferdig ukens aktivitet på side 124.

Søndag

- Les «Krig, krig og atter krig».
- Skriv ukens Power Text på et lite kort eller et stykke papir.
- Få tak i en lommelykt og ta med kortet/papiret ut rett før du skal legge deg. Kikk opp på nattehimmelen mens du lærer verset utenat. Hvilken stjerne lyser sterkest der oppe? Tenk på hvor sterkt den stjernen må lyse for at du skal kunne se den, millioner av lysår unna.
- Hvordan kan mennesker som fører «de mange til rettferd» sammenliknes med stjerner?
- Be Gud om å hjelpe deg til å være en stjerne.

Mandag

- Les gjennom Daniel 11,2-8 og legg merke til alle ordene som handler om makt.
- Skriv alle disse ordene i en lang kolonne på et stort ark (du skal bruke dette arket flere ganger i løpet av uken). Bruk en tykk, svart penn når du skriver, og skriv med blokkbokstaver. Ta også med ord som «kongelig» og «mektig».
- Hvorfor tror du det er så mange som helst vil gjøre akkurat slik de selv vil (vers 3 og 36)? Tenk over kontrasten mellom de som kjemper om makt i Daniel 11 og de som får belønningen i ukens Power Text.
- Be Gud om hjelp til å gjøre sånn som han ønsker.

Tirsdag

- Få tak i en avis med utenriksstoff, og finn fram til en artikkel om en krig som foregår akkurat nå. Les gjennom artikkelen og sett ring rundt alle militære ord. Ta med ord som «angripe», «invasjon», osv.
- Nå kan du slå opp til Daniel 11,9-17 og lete etter liknende ord.
- Bruk en rød penn til å skrive opp alle ordene du finner på samme ark som du brukte på mandag.
- Hva er forskjellen mellom Daniels tid og vår tid? Hva er det som ikke har forandret seg siden den gang? Tenk over hva det er som motiverer folk til å slåss eller krige.
- Be Gud om hjelp til å være en som skaper fred.

Onsdag

- Finn fram til ord i Daniel 11 som viser sterke følelser, ord som for eksempel «strid», «harme», og «opprør».
- Bruk en blå penn og skriv ordene du har funnet på samme liste som du startet på mandag. Bla så gjennom gamle blad som handler om mennesker, og finn bilder som viser de samme følelsene som du har funnet i Daniel 11. Finner du noen bilder av noen som fører «mange til rettferd»? Hvorfor tror du det er så vanskelig å finne slike bilder?
- Takk Gud for at han er en fredens Gud.

Torsdag

- Ring eller besøk besteforeldrene dine, noen venner i menigheten som er eldre eller noen gamle i nabolaget eller i et gamlehjem. Fortell dem at du holder på å studere et kapittel i Bibelen som handler om verdens lange krigshistorie. Spør dem om de noen gang har opplevd krig, eller om de husker hvordan det var å leve under krig. Be dem fortelle om noen opplevelser de hadde av at folk var gode og snille under krigen.
- Hvorfor er gode handlinger så mektige under krigens grusomheter? Tenk på hvordan Daniel 11 hadde sett ut om den også hadde hatt med noen gode handlinger.
- Be Gud om anledninger til å vise godhet til andre.

Fredag

- Hva er det kraftigste militære våpenet som er å få tak i i dag? Sammenlikn militære våpen med våpnene som de kristne tar med seg ut på sin «slagmark.» Les Efeserne 6,10-17.
- Les Sakarja 4,6 og si ukens Power Text utenat. Tenk på hvordan du i dag kan vise andre slike egenskaper i stedet for egenskapene som blir beskrevet i Daniel 11. Hva har det å si at du har Gud i ditt liv for hvilken type person du er?
- Fortell familien din hva du har lært under Bibelstudiene i løpet av uken.
- Takk Gud sammen med familien din for at han kommer til å ta dere med hjem til «det fagre landet» sitt.

Abraham og Sara (Opplev bibelfortellingen, Lekse 1)

ABRAHAM: Sara, Gud har talt til meg. Han har fortalt meg at han har en helt spesiell plan for vår familie. Han vil at vi skal flytte til Kanaan. Han lover at hvis vi er trofaste og stoler på ham, så vil han gi oss større velsignelser enn vi kan tenke oss.

SARA: Flytte? Men Abraham, vi har jo bodd her så mange år. Firmaet mitt for ullprodukter har akkurat begynt å gjøre det bra. Kan vi ikke bare reise dit på en kortere visitt? Må vi virkelig pakke alt sammen og forlate hjemstedet vårt for godt? Må vi reise fra alle vennene våre? Hvor skal vi bo? Hva skal vi leve av når vi kommer fram?

ABRAHAM: Jeg skjønner godt at du føler det sånn. Jeg føler meg ganske usikker jeg også. Som 75-åring har jeg ikke så veldig lyst til å reise langt bort og

flytte til et nytt land, men Gud har lovet at han vil lede oss og velsigne oss hvis vi stoler på ham. Han har store planer for familien vår og for deg og meg. Dette er ikke bare en impuls eller et spennende eventyr. Dette er Guds eventyr.

SARA: Ja vel. Hvis du er helt sikker på at Gud ønsker at vi skal flytte, så skal jeg bli med.

FORTELLER: Og derfor samlet Abraham og Sara alt de trengte og la av gårde mot Kanaan sammen med nevøen sin, Lot. Da de kom fram til Sikem, viste Gud seg for Abraham i en drøm og sa: «Jeg skal gi dette landet til deg og dine etterkommere.» Abraham bygget et alter til Gud akkurat der Gud hadde sagt dette til Abraham. Og uansett hvor de dro, tilba Abraham og familien hans Gud og gjorde som han sa.

Jeg ventet tålmodig på Herren (Felleslesning til Opplev bibelfortellingen, Lekse 3)

Jeg ventet og håpet på Herren,
han bøyde seg til meg og hørte mitt rop.
Han drog meg opp av fordervelsens grav, opp av den dype gjørmnen.
Han satte mine føtter på fjell og lot meg gå med faste skritt.

***Han la i min munn en ny sang, en lovsang for vår Gud.
Mange skal se det og frykte og sette sin lit til Herren.***

Salig er den mann som stoler på Herren og ikke holder seg til de stolte,
til dem som faller fra i løgn.

***Herre, min Gud, mange under har du gjort,
og mange tanker har du til vårt beste;
ingen kan måle seg med deg.
Vil jeg tale og fortelle om dem, er de så mange at de ikke kan telles.***

Å gjøre din vilje, Gud, er min lyst,
jeg har din lov i mitt hjerte.» ...
Din rettferd holdt jeg ikke for meg selv,
jeg talte om din troskap og frelse.
Din miskunn og sannhet forkynte jeg i den store forsamling.

***Herre, du vil ikke ta din barmhjertighet fra meg.
Din miskunn og din sannhet skal stadig verne meg.
– Hentet fra Salmene 40.***

**«Rot i familien»
(Opplev bibelfortellingen, Lekse 4)**

- Forteller:** I dag er vi på besøk hos Abraham og familien. Isak er blitt omtrent fire år gammel og har nettopp blitt advent av moren sin, slik skikken er i denne delen av verden. Abraham har stelt i stand en kjempefest i den anledning. Nå skal vi høre hva som skjer.
- Ismael** (*Med spydig stemme*): Hei, du, Isak! Så du er blitt stor gutt nå? Og pappa skal ha stor fest for deg, hva?
- Isak:** Skal han det?
- Hagar:** Ja, det skal han. Så du tror visst du er ekstra spesiell, lille godklumpen?
- Isak:** Jeg vet ikke – kanskje.
- Hagar** (*uvennlig*): Men det er du ikke!
- Isak:** Ikke det?
- Ismael:** Nei! Du er ikke den førstefødte. Det er jeg som er det!
- Hagar:** Den førstefødte sønnen får alltid arve alt etter faren sin. En dag kommer Ismael til å arve alle sauene og geitene og gullet og sølvet til faren din.
- Isak:** Det er helt greit det, så lenge jeg får lov til å beholde Bææ Bææ!
- Ismael:** Bææ Bææ? Hvem er Bææ Bææ?
- Isak:** Kjæledyret mitt, et nusselig lite lam som heter Bææ Bææ.
- Hagar:** Åh, ditt uforstandige, dumme lille barn. Du skjønner jo ingenting! Du er akkurat som moren din.
- Isak** (*ser ut som han holder på å gråte*): Jeg skal si det til mamma, jeg! (*Springer vekk*).
- Hagar** (*roper etter ham*): Bare gjør det! Det er ingenting hun kan gjøre!
- Ismael:** Mamma, hadde pappa en sånn stor fest for å feire meg da jeg var på Isaks alder?
- Hagar:** Nei, sønnen min, det hadde han ikke. Det er urettferdig. Du er den førstefødte sønnen og du burde i alle fall ha fått en sånn fest.
- Ismael:** Det gjør sikkert ikke så mye. Jeg vet i alle fall at pappa er glad i meg, selv om han har fått den nye babyen.
- Hagar:** Selvfølgelig er han det, Ismael.
- Forteller:** I mellomtiden kommer Isak gråtende inn til Sara, som har hørt det siste Hagar og Ismael sa til ham. Sara går øyeblikkelig til Abraham.
- Sara:** Abraham! Abraham! Den slavekvinnen og sønnen hennes må vekk herfra! Hun får sønnen din, Isak, til å gråte. Hun kommer aldri til å arve noe av din rikdom. Få henne bort herfra! (*Tramper av gårde.*)
- Abraham:** Å nei. For et rot. [kikker oppover] Gud, hva skal jeg gjøre?

Jeg elsker min sønn Ismael. Jeg kan ikke sende ham bort. Jeg har virkelig rotet til denne familien. Nok en gang angrer jeg på måten jeg har gått fram. Jeg vet at det ikke var din vilje at jeg skulle skaffe meg en kone nummer to, Gud. Du vet alltid hva som er best for familier. Sara og jeg var utålmodige. Vi ventet ikke på deg. Hva skal jeg gjøre nå?

Gud: Abraham?

Abraham: Ja, Far.

Gud: Ikke bekymre deg for Hagar og Ismael. Denne gangen skal du høre på Sara og gjøre som hun sier. Jeg gav deg et løfte om Isak, og han skal bli stamfar til et stort folk. Men jeg har ikke glemt Ismael. Han skal også bli til et stort folk, fordi han er din sønn.

Abraham: Åh, takk Gud. Jeg skal gjøre som du sier. Det skal bli forferdelig vanskelig å ta farvel med min sønn Ismael. Men jeg vet at du kommer til å ta vare på ham.

De tre tjenerne (Opplev bibelfortellingen, Lekse 7)

Herre: Tjenere, jeg har kalt dere inn til meg i dag for å fortelle dere at jeg skal ut på en lang reise og kommer til å være borte ganske lenge. Jeg regner ikke med å være hjemme igjen før det er gått seks måneder. Mens jeg er borte, vil jeg at dere skal ta godt vare på eiendommen min og pengene mine. Jeg stoler på at dere vil ta vare på det like forsiktig som jeg selv pleier å gjøre. Forstår dere?

Tjenere (*sammen*): Ja, herre.

Herre: Nå, Tjener 1: jeg har tenkt å gi deg ansvar for 500.000 kroner. Tjener 2, du skal få ansvar for 200.000 kroner. Og Tjener 3, du får ansvar for 100.000 kroner. Dere får gjøre det dere synes er best med pengene. (*Han går ut av rommet.*)

Forteller: Tjenerne går hvert til sitt for å tenke.

Tjener 1: 500.000 kroner! Det er penger det! Jeg kan ikke tro at herren har betrodd meg så mange penger og så mye ansvar. Jeg ønsker virkelig å gjøre en god jobb. Jeg må lese gjennom Jerusalems Tidende med en gang for å se om det er noen gode investeringsideer der. Jeg ønsker virkelig at herren min skal bli positivt overrasket når han kommer tilbake. Jeg er veldig glad i herren – det er en fryd å jobbe for ham. Og det er enestående å se hvor mye han stoler på meg. Jeg lurar på om jeg kan klare å fordoble pengene han gav meg.

Tjener 2: Tenk, 200.000 kroner som jeg og bare jeg har ansvar for! Det er et stort ansvar. Jeg vet sannelig ikke om jeg klarer å ta hånd om det. Jeg har aldri gjort noe sånt før. Men herren min mener nok at jeg er i stand til å klare det – ellers ville han vel ikke betrodd meg med pengene. Men hva skal jeg gjøre? Først av alt trenger jeg litt hjelp. Jeg tror jeg skal gå til vennen min som vet en del om investering av penger. Han kan nok gi meg noen gode råd. Jeg vil at herren min skal være fornøyd med arbeidet som jeg har gjort.

Tjener 3: Å nei! Jeg var redd for at dette kunne skje en gang. Hva tenker han egentlig på når han gir meg 100.000 kroner? Jeg har det altfor travelt med andre jobber og oppaver til å drive og investere disse pengene i et eller annet lurt. Uansett hva jeg gjør med dem, så blir han sikkert ikke fornøyd. Han kommer uten tvil til å finne ut ett eller annet som jeg har gjort feil, jeg bare vet det. Hvis jeg setter alt sammen inn i Betanias Bank, kommer han til å si at jeg heller skulle lagt pengene i Asjkelons Aksjer eller Filadelfias Fond. Jeg er for trøtt til å tenke på alt dette. Vent! Vent! Jeg har en idé! Jeg skal ikke gjøre noe som helst med pengene! Der har vi det! Herren min kan vel ikke bli sint på meg om jeg ikke har gjort noen ting? Hva kan han vel si? Ja, det er en genial idé. Jeg bare gjemmer pengene under disse papirene her, og lar dem ligge til han kommer tilbake. Hah! Det var lettere enn

jeg hadde trodd. Nå skal jeg ta meg en liten høneblund. Det fortjener jeg, ærlig talt. Det er utrolig hvor smart den ideen min var.

Forteller: Seks måneder senere ...

Herre: Hei! Det er godt å se dere tre igjen. Fortell meg nå, hva har dere gjort med ansvaret jeg gav dere?

Tjener 1: Herre, jeg investerte de 500.000 kronene du gav meg og har faktisk klart å tjene nye 500.000 kroner til deg. Jeg håper du er fornøyd.

Herre: Godt jobbet! Jeg er virkelig storfornøyd! Siden du tok ansvaret på alvor og gjorde det jeg ba om, skal du få en dugelig lønnsøkning og en bedre stilling her på godset.

Tjener 2: Herre, jeg har også investert pengene dine. Jeg har brukt de 200.000 kronene du gav meg til å tjene nye 200.000 kroner.

Herre: Enestående! Du har også jobbet meget godt. Du skal også få en god lønnsøkning og bedre stilling her på godset.

Tjener 3: Heisann, Herre. Åssen var turen? Hvor har du vært egentlig? Har du spist på noen gode restauranter?

Herre: Tjener, vi hopper over pjattet. Hva med de 100.000 kronene jeg betrodde deg?

Tjener 3: De 100.000 kronene? Hvilke 100.000 kroner? Åh, ja, ja – dem ja. Du skjønner det, herre, at jeg bare følte det på meg at du ikke kom til å være i særlig godt humør når du kom hjem

fra reisen, døgnvill og allting. Du skal vite det at jeg virkelig gjorde en innsats. Jeg tenkte og tenkte på hva jeg skulle gjøre med pengene, og jeg klarte ikke å komme på noen gode planer som jeg var sikker på ville falle i smak hos deg. Du er jo en temmelig hard mann, ikke sant? Så, uansett, jeg la i alle fall bare pengene bort en plass. Her har du dem igjen, i sin helhet. Vær så god. 100.000 kroner.

Herre: Hva behager? La du bare pengene bort en plass, uten å gjøre noe med dem? Du kunne i alle fall ha satt pengene inn i Betanias Bank, der de kunne fått litt renter!

Tjener 3: Banken?

Herre: Eller Asjkelons Aksjer – eller til og med Filadelfias Fond!

Tjener 3 (*til seg selv*): Der har du det – jeg bare visste det!!! Han ville ikke engang brydd seg om hvilket av dem jeg hadde valgt. Han ville bare klagd over at jeg ikke valgte en av de andre.

Herre: Du er en lat og uverdigg tjener. Gi pengene til Tjener 1 med én gang. Kom deg ut herfra! Du har sparken! Du skal være ute fra godset innen i kveld.

Tjener 3: Litt av en takk. (*Han går ut.*)

Herre: Dere to andre tjenere har gjort meg veldig glad. Dere har vist meg respekt og har brukt det jeg gav dere, så nå skal dere få enda mer av meg. Kom, så spiser vi en bedre kveldsmat sammen. (*Herren går ut med armene rundt skuldrene til de to andre tjenerne.*)

Vitnemål for utholdenhet som Paulus (Del med andre, Lekse 8)

Vitnemål for utholdenhet som Paulus

Dette vitnemålet utstedes til deg.

fordi du tar fram smilet når du møter problemer og utfordringer. Det gjør du fordi du vet at de har gjort deg sterkere og mer erfaren, og de har lært deg til å være mer tålmodig. Denne tålmodigheten har vært med på å utvikle karakterstyrke hos deg. Den har også hjulpet deg til å stole mer på Gud for hver gang du har brukt den, slik at håpet og troen hos deg etter hvert har blitt sterk og fast. Du er i stand til å holde hodet hevet uansett hva som skjer. Du vet at alt er vel, for du er klar over hvor høyt Gud elsker deg, og du kjenner hans kjærlighet i hele deg fordi Gud har gitt deg Den Hellige Ånd som fyller ditt

hjerter med hans kjærlighet

Underskrift _____

Dato _____

STOR FEIRING (Forberedelsesaktivitet A, Lekse 9)

S står for sol og surstoff (frisk luft)

Når man skal være aktiv, både mentalt og fysisk, krever cellene i hjernen og kroppen mye oksygen. Lukk opp vinduene og kom deg ut så mye som mulig. Nyt en oppfriskende morgentur eller en styrkende ettermiddagsjogg. Pust inn den friskeste luften du kan få så ofte som mulig – på landet, ved havet eller oppe i fjellene. Ha det gøy! Nyt livet ute i den friske luften.

T står for trening

Denne gaven innbefatter mange forskjellige gaver – som for eksempel energi, utholdenhet, bevegelse, styrke, fast kropp, sunn hud, mental helse, selvsikkerhet og bedre immunforsvar. Gjør bruk av denne oppløftende og stimulerende gaven som kan gi deg god helse og større mulighet til å nyte livet.

O står for optimisme

Optimisme bygger på et håp og en tillit til at alt kommer til å ende på beste måte. Optimisme er et uttrykk for tillit som kan bringe lys inn i andres liv, ved at du hjelper dem til å se regnbuen over alle de mørke skyene. En optimistisk holdning gjør at vi klarer å le, og latter er vitenskapelig påvist å være en svært viktig medisin. Gled deg over hver dag, og styrk både mental og fysisk helse!

R står for ro

Behovet for å finne roen og slappe av, er som oftest størst når du ikke har tid til det! Det er mange forskjellige slags hvile – regelmessige pauser, en god nattessøvn, og en hel sabbatsdag med hvile. Hvis du ønsker å være toppeffektiv, oppleve god mental helse og mye energi, må du ikke gå glipp av noen av disse! Bruk hvilens gave som Gud har gitt deg.

F står for forvalterskap

En forvalter er ikke nødvendigvis en som eier noe, men en som tar vare på noe. De som påstår at «Det er min kropp, så ingen kan komme her og fortelle meg hvordan jeg skal behandle den» glemmer at man må betale en høy pris for dårlige helsevalg. Vi har kun fått én sunn kropp hver. God helse er en gave fra Gud, og hvis vi beskytter den og tar vare på den, vil den stadig bli bedre. Men hvis vi sløser med den, mister vi den for alltid. Invester i en sunn og frisk fremtid ved å prise Gud for hans gaver som sikrer og fremmer god helse.

E står for edruelighet og måtehold

Det er nødvendig med selvkontroll for å unngå uvaner og oppførsel som skader og ødelegger helsen. Alkohol, tobakk, narkotika og andre stimulerende stoffer virker fristende for mange fordi de blir fremstilt som morsomme og spennende, og at de gir avslapning fra stress og sorg. Men det er mye bedre å få naturlig avslappende effekt fra sol, vann og hvile, fremfor kjemiske stoffer. Skål for et alkoholfritt liv med fruktjuice, og lev i måtehold og avhold for å beskytte den gode helsen

I står for inntak av næringsstoffer

Hver gang du spiser, kan du satse på å nyte noen av de helsebringende grove brød- og korntypene, pluss fargerike frukter og grønnsaker. Knas en håndfull nøtter og frø hver dag, og fyll magen med proteinrike belgfrukter (bønner, erter og linser), smakt til med deilige eksotiske urter. Tenk festival ved hvert måltid! Tenk feiring!

R står for rettskaffenhet og ærlighet

Det er lett å avfeie de dårlige effektene av vaner og oppførsel som bryter ned helsen. Vi trenger å lære å være ærlige mot oss selv, og ikke benekte sannheten. Vi må også være ærlige overfor andre for å oppnå deres tillit og utvikle gode mellommenneskelige forhold. Sats på ærlighet, rettskaffenhet og sosialt fellesskap, for dette har enormt god effekt på mental, fysisk og åndelig helse.

I står for inntak av vann

Hver celle i kroppen, alt vev og alle organer, trenger vann for å fungere ordentlig. Vann hjelper til med å regulere temperaturen i kroppen, transporterer næringsstoffer og oksygen ut til cellene og det fjerner avfallsstoffer. Start dagen din med en forfriskende håndfull kaldt vann i ansiktet. Eller nyt en varm dusj eller et varmt bad for å bli ren, avslappet og oppglødd hver dag. Nyt vannets gave.

N står for naturen

Gjennom hele historien ser vi hvordan sivilisasjoner kun har kunnet vokse og utvikle seg når det har vært et godt klima og god tilgang til næringsrik jord og rent vann. Uten frisk luft, ren atmosfære, næringsrik jord og rent vann, kan ikke menneskene eller dyrene overleve. Nyt Guds gave: en livgivende natur og rent miljø. Gjør alt du kan for å beskytte og forbedre den.

G står for gode valg og tillit

Det er ikke alltid vi kan se enden fra begynnelsen, men dine valg er alltid med på å avgjøre hvilken retning livet ditt tar. Sunne valg fører til positive følger for deg. Usunne og nedbrytende valg vil svekke deg og vil også være uheldige for alle som omgir deg. Dessuten innebærer gode valg at du tror på Gud som din frelser og opprettholder. Tro og tillit er i seg selv en gave. Tro kan gi deg styrke nok til å overvinne stress og nedbrytende vaner. Tro kan også gi deg fred i sinnet og hjelpe deg til å oppnå det du ønsker gjennom dine gode valg. Benytt muligheten til å ta sunne valg – det er nøkkelen til å åpne alle de andre gode helsegavene.

**Sats på alle disse sunne alternativene!
Nyt dem! Vær takknemlig!**

(Tilpasset stoff fra *Fill Your Life With CELEBRATIONS!* [Hagerstown, Maryland: Health Connection, 2000]. Brukes etter avtale.)

«Avgjørelsen» (Opplev bibelfortellingen, Lekse 9)

- Karakterer:** Daniel
- Viljen til å gjøre det rette
(kjent som Riktig valg)
- Viljen til å ta enkleste utvei
(kjent som Enkel utvei)
- Daniel:** Oi sann, nå står jeg overfor et stort og viktig valg. Jeg må ta en avgjørelse, og følgende kan bli skjebnesvangre. Kongen har vist oss sin gunst ved å tilby oss den beste maten som er å få tak i her i Babylon, direkte fra hans bord! Men se på maten! Bare urene kjøtttyper og vin! Moren min gav oss aldri noe sånt å spise.
- Riktig valg:** Med sånn mat og drikke klarer ikke jeg å yte maks. Hverken hjernen eller kroppen min klarer å være sterk og frisk med en sånn diett. Jeg bør heller la være å spise dette.
- Enkel utvei:** Åh, men tenk på alt bryderiet jeg får hvis jeg skal be om noe annet å spise. Da må jeg få tak i noen og be dem om å få noe annet å spise, og da får jeg kanskje trøbbel.
- Riktig valg:** Ja, men hvordan kan jeg spise alt det usunne som ligger på bordet der, og likevel klare å studere og tenke klart? Dessuten så tror jeg at jeg ville få brekning hvis jeg skulle prøve å spise det der.
- Enkel utvei:** Hør her, jeg har ikke lyst til å skape noen problemer. Jeg kommer jo ikke til å dø med én gang hvis jeg spiser dette her – jeg spiser det sikkert bare en liten stund fremover.
- Riktig valg:** Hvor lenge er en liten stund? Jeg kan ende opp med å spise dette her i mange år fremover.
- Enkel utvei:** Jeg bor ikke i Juda lenger. Det er så mye som har forandret seg i mitt liv allerede. Kanskje trenger jeg bare å lære meg å spise andre typer mat. Mamma er tross alt ikke her og forteller meg hva jeg skal og ikke skal gjøre.
- Riktig valg:** Nei, det er hun ikke. Men hun har lært meg at Gud har skapt både kroppen og hjernen min, og hva som skal til for at de skal fungere på best mulig måte. Hun har lært meg at mine helsevalg får følger for alt jeg gjør. Jeg trenger å holde tankene klare. Jeg ønsker fremdeles å følge Gud og opphøye ham, selv om jeg ikke lenger bor i Juda eller sammen med familien min.
- Enkel utvei:** Ingen bryr seg om jeg spiser kongens mat uansett. Det er ingen som ser på. Dessuten lukter det jo ganske godt.
- Riktig valg:** Er det det beste argumentet du klarer å komme med? Kanskje gir Gud meg en anledning, her og nå til å være et godt eksempel og til å vise alle som er her en bedre måte å leve livet på.
- Daniel:** Greit, der har vi det. Jeg skal spørre den øverste hoffmannen om å få lov til å spise frukt, grønnsaker, korn og nøtter – akkurat det som Gud skapte som mat for oss. Og vann – jeg bare må ha vann! Jeg lurar på om de vet hvordan man skal koke grønnsaker så de ikke blir helt myke. Du verden, som jeg savner maten til mamma!

Oppskrifter for modelleringsleire (Forberedelsesaktivitet B, Lekse 10)

Hjemmelaget plastilina

5 dl vann
5 dl hvetemel
2,5 dl salt
2 ss olje
4 ts konditorfarge

Bland alle ingrediensene i en gryte og rør om ved middels varme på stekeovnen. Rør til blandingen blir til en fast ball. Kna deigen og oppbevar den så i en lufttett beholder.

Maizenaleire

2,5 dl vann
2,5 dl Maizena
7,5 dl salt

Bland vann og salt i en gryte og rør om på middels varme på stekeovnen. Bland gradvis inn Maizena og rør om til blandingen blir til en tykk masse. Ta gryten av varmen. La leiren avkjøles på et stykke aluminiumsfolie før du begynner å kna den. Du kan tilsette konditorfarge mens du blander vann og salt i gryten.

Modelleringsleire i en pose

1 dl mel
0,5 dl salt
1 dl olje
0,5 dl vann med konditorfarge

Bruk poser med lufttett lukking øverst. Først heller elevene inn mel, så salt, så olje og farget vann til sist. Lukk posen og bland ingrediensene sammen ved å kna posen med hendene. Fortsett til deigen er godt blandet.

Spiselig plastilina

2,5 dl peanøttsmør, fin type
3-4 ss honning
melis eller tørket melkepulver

Bland peanøttsmør og honning. Tilsett nok melis eller melkepulver så du får en fast ball med deig. Bruk dette som vanlig modelleringsleire, men den er altså spiselig.

Meg som ambassadør (For Leksen i praksis, Lekse 13)

Kjære Gud

Jeg vil takke deg for at du har gitt meg anledning til å dele de gode nyhetene om ditt fredsrrike, det fagre landet. Det jeg liker best å fortelle andre om dette landet er:

Jeg vil at alle skal få vite at:

Jeg trenger litt hjelp med:

Det jeg håper å klare i løpet av denne uken, som din ambassadør, er:

Takk for at du er der, for at du støtter oss og at vi kan stole på deg i stedet for maktapparatene og de politiske systemene i denne verden.

Vennlig hilsen,

Ambassadør _____

